

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

381

Na osnovu člana IV. B. 7. a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O TURISTIČKOJ
DJELATNOSTI**

Proglašava se Zakon o turističkoj djelatnosti koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 11. marta 2009. godine i na sjednici Doma naroda od 19. marta 2009. godine.

Broj 01-02-187/09
14. aprila 2009. godine
Sarajevo

Predsjednica
Borjana Krišto, s. r.

ZAKON

O TURISTIČKOJ DJELATNOSTI

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Zakonom uređuje se obavljanje turističke djelatnosti, vrste usluga u toj djelatnosti, uslovi i način obavljanja poslova, subjekti koji se mogu baviti tom djelatnošću i uslovi za obavljanje turističke djelatnosti.

Član 2.

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu imaju ova značenja:

1. **Putnik** je kupac koji kupuje ili je saglasan kupiti turistički paket aranžman, odnosno turističko putovanje ili druge turističke usluge. Putnik je i lice u korist kojeg kupac kupuje turistički paket aranžman, odnosno usluge ili lice na koje kupac ili lice za koje je kupac kupio turistički paket aranžman prenese pravo korištenja turističkog paketa aranžmana ili usluge.
2. **Turistički paket aranžman** (u daljnjem tekstu: aranžman), je ugovorni posao u kojem se putniku prodaju ili nude na prodaju za jedinstvenu unaprijed utvrđenu cijenu najmanje usluga prijevoza i smještaja, uz uslov da

aranžman traje duže od 24 sata ili uključuje barem jedno noćenje.

3. **Izletnički program** je kombinacija od najmanje dvije ponudene usluge koje traju manje od 24 sata i ne uključuje noćenje, odnosno smještaj.
4. **Putnička agencija-organizator putovanja** je putnička agencija koja organizuje aranžman i koja ga neposredno prodaje ili nudi na prodaju putem posrednika.
5. **Putnička agencija-posrednik** je putnička agencija koja prodaje ili nudi za kupnju aranžman koji je sastavio organizator putovanja, ili koja pruža druge posredničke usluge iz člana 9. ovog Zakona.

II - TURISTIČKA DJELATNOST

Član 3.

Turistička djelatnost, u smislu ovog Zakona, je pružanje usluga i posredovanje u turističkom prometu.

Turističke usluge, u smislu ovog Zakona, su: pružanje usluga putničke agencije, turističkog vodiča, pratitelja, animatora, zastupnika, pružanje usluga u nautičkom, seoskom, zdravstvenom, kongresnom, vjerskom, omladinskom, sportskom, lovnom, ribolovnom, planinskom i drugim oblicima turizma, usluge na skijaškom terenu, usluge splavarenja i raftinga kao i pružanje ostalih turističkih usluga.

Član 4.

Turističku djelatnost mogu obavljati pravna i fizička lica koja su registrirana za obavljanje turističke djelatnosti i ispunjavaju uslove propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona.

Član 5.

Pravna i fizička lica iz člana 4. ovog Zakona koja obavljaju turističku djelatnost, dužna su:

1. objaviti uslove, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i pridržavati se tih uslova, sadržaja i cijena,
 2. za svaku izvršenu uslugu, korisniku izdati račun, kartu ili potvrdu s brojem kojom se potvrđuje primitak uplate i čuvati kopije tih dokumenata najmanje godinu dana od dana njihovog izdavanja,
 3. u prostorijama gdje se prodaju usluge, voditi knjigu žalbe i u roku od 15 dana odgovoriti na svaki prigovor,
 4. voditi poslovne knjige u skladu sa važećim propisima.
- Federalni ministar okoliša i turizma (u daljnjem tekstu: Ministar) propisat će oblik, sadržaj i način vođenja knjige žalbe.

U obavljanju turističke djelatnosti pravna i fizička lica iz člana 4. ovog Zakona dužna su poslovati u skladu sa poslovnim običajima u turizmu.

Član 6.

Sportski klubovi, sindikati, vjerske zajednice, kulturno-umjetnička društva, udruženja penzionera, strukovna udruženja i sl. (u daljnjem tekstu: udruženja), kao i škole mogu organizirati putovanja i boravak isključivo za svoje članove, učenike i nastavnike.

Udruženja i škole mogu organizirati aranžman i izletnički program iz stava 1. ovog člana samo povremeno i bez svrhe sticanja dobiti.

Reklamiranje i promocija za putovanja i boravke dozvoljena je samo u internim glasilima i saopštenjima koje dobivaju članovi udruženja i škola.

Udruženja i škole su obavezni za putovanja i boravke iz stava 1. ovog člana koristiti samo ona prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani.

A - PUTNIČKA AGENCIJA

Član 7.

Putničkom agencijom u smislu ovog Zakona, smatra se pravno lice upisano u registar društava koja se bave organiziranjem turističkih i poslovnih putovanja i boravaka, posredovanjem i pružanjem svih ostalih usluga u vezi s tim, te prodajom svog vlastitog turističkog proizvoda kojeg stvara objedinjavanjem raznih vrsta turističkih usluga.

Član 8.

Naznaku "putnička agencija" može koristiti isključivo pravno lice iz člana 7. ovog Zakona.

Naznaka "putnička agencija" obavezno se koristi u firmi putničke agencije kao pobjliža naznaka djelatnosti.

U firmi, putnička agencija može, uz naznaku kojom se obilježava ime putničke agencije, koristiti i izraze uobičajene u turističkom poslovanju kao što su: "tours", "travel" i sl.

1. Usluge putničke agencije

Član 9.

Usluge putničke agencije su:

1. organiziranje, prodaja i provođenje aranžmana,
2. prodaja i posredovanje u prodaji ugostiteljskih i turističkih usluga,
3. posredovanje u pružanju usluga putovanja i boravka i obavljanje drugih za njih vezanih usluga,
4. organiziranje, prodaja i provođenje izletničkih programa,
5. prihvat i prijevoz putnika (transferi),
6. prodaja i posredovanje u prodaji karata ili rezervaciji mjesta za sva prijevozna sredstva,
7. rezervacija smještaja i drugih usluga u ugostiteljskim objektima,
8. zastupanje domaćih i stranih putničkih agencija,
9. davanje turističkih obavijesti i promotivnog materijala,
10. posredovanje u pribavljanju putnih isprava, viza i drugih isprava potrebnih za prijelaz granice i boravak u inostranstvu, te isprava za lov, ribolov, ronjenje i drugih isprava potrebnih za organiziranje i provođenje različitih oblika turizma,
11. organiziranje i posredovanje u prodaji usluga nautičkog, seoskog, zdravstvenog, kongresnog, vjerskog, sportskog, lovnog, ribolovnog i drugih oblika turizma,
12. rezervacija, nabavka i prodaja ulaznica za sve vrste priredbi, muzeja i dr., te prodaja robe vezane za potrebe putovanja (razne putne potrepštine, suveniri, turističke publikacije i sl.),
13. organiziranje i pružanje usluga u vezi sa poslovanjem karticama i putničkim čekovima, te pružanje mjenjačkih usluga,
14. posredovanje u osiguranju putnika i prtljage,

15. posredovanje u organizovanju skupova, sajmova, sportskih priredbi, kulturno-zabavnih manifestacija i druge aktivnosti iz oblasti turizma u skladu sa zakonom,
16. organiziranje vodičke službe i službe turističkih informacija,
17. organiziranje turističkih manifestacija, kulturno-zabavnih priredbi i takmičenja,
18. pripremanje, štampanje i distribucija turističkih informacija, reklamno-propagandnog materijala i javna promocija turističkog proizvoda i programa,
19. organiziranje seminara i kurseva vezanih za turizam i učenje stranih jezika zaposlenika u agenciji.

Putnička agencija može, osim usluga iz stava 1. ovog člana, pružati i druge slične usluge: posredovanje u iznajmljivanju vozila (rent-a-car), letjelica, plovnih objekata, čuvanje i održavanje plovnih objekata.

2. Vrste putničkih agencija

Član 10.

Prema vrsti usluga koje pružaju putničke agencije su:

1. putnička agencija organizator putovanja i
2. putnička agencija posrednik

Ministar će propisati minimalno - tehničke uslove koje moraju ispunjavati putničke agencije iz stava 1. ovog člana i način na koji mogu pružati svoje usluge.

Putnička agencija smije pružati samo one usluge za koje ispunjava uslove propisane ovim Zakonom i propisom donesenim na osnovu stava 2. ovog člana.

3. Uslovi za pružanje usluga putničke agencije

Član 11.

Putnička agencija može započeti pružati usluge kada pribavi rješenje općinskog odnosno gradskog organa uprave nadležnog za poslove turizma (u daljnjem tekstu: nadležni organ), kojim je utvrđeno da udovoljava uslovima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona.

Ispunjavanje uslova iz stava 1. ovog člana, nadležni organ utvrđuje rješenjem u roku od 15 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva u skladu sa članom 12. ovog Zakona.

Pravosnažno rješenje iz stava 2. ovog člana, upisuje se u Upisnik putničkih agencija koji vodi nadležni organ.

Ministar će propisati oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stava 3. ovog člana.

Troškove postupka iz stava 2. ovog člana snosi podnositelj zahtjeva.

Protiv rješenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu okoliša i turizma (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Ako nadležni organ nakon pregleda poslovnog prostora putničke agencije ne donese rješenje u roku iz stava 2. ovog člana, rad u putničkoj agenciji može otpočeti, o čemu je putnička agencija dužna prethodno pisanim putem obavijestiti nadležni organ ukoliko je za građevinu, u kojoj se nalazi poslovni prostor putničke agencije, u skladu sa posebnim propisom pribavila odgovarajući akt prema kojem se građevina smije početi koristiti.

Član 12.

Zahtjev putničke agencije za izdavanje rješenja iz člana 11. ovog Zakona sadrži:

1. firmu i sjedište putničke agencije,
2. rješenje o upisu u registar društva,
3. identifikacijski broj,
4. prijedlog vrste putničke agencije,
5. dokaz o pravu vlasništva poslovnog prostora ili ugovor o zakupu poslovnog prostora,
6. podatke o veličini i opremljenosti poslovnog prostora i
7. podatke o voditelju poslovnice, ako putnička agencija pruža svoje usluge neposredno korisniku usluge.

Član 13.

Rješenje iz člana 11. ovog Zakona sadrži:

1. firmu i sjedište putničke agencije,
2. vrstu putničke agencije,
3. identifikacijski broj,
4. mjesto, ulicu i kućni broj poslovnice putničke agencije, te
5. ime i prezime voditelja poslovnice i njegov jedinstveni matični broj.

Svaku promjenu podataka iz stava 1. ovog člana putnička agencija dužna je prijaviti nadležnom organu u roku od osam dana od dana nastale promjene.

O promjeni podataka iz stava 2. ovog člana nadležni organ donosi rješenje.

Član 14.

Pored obaveza propisanih članom 5. ovog Zakona, putnička agencija dužna je:

1. na ulazu u poslovni prostor putničke agencije izložiti natpisnu ploču na kojoj je istaknuta firma putničke agencije,
2. na ulazu u poslovni prostor u kojem neposredno prodaje svoje usluge istaknuti obavijest o radnom vremenu i pridržavati se istaknutog radnog vremena,
3. na zahtjev korisnika usluga izjasniti se da li nastupa u svojstvu organizatora putovanja ili posrednika i koliki joj je raspon ovlaštenja, ako zastupa druge putničke agencije, u svim reklamnim i promotivnim materijalima kao i u svim poslovnim dokumentima vidljivo naznačiti firmu i sjedište putničke agencije, te identifikacijski broj putničke agencije,
5. čuvati, kao poslovnu tajnu, sve što je saznala o putniku i bez njegovog odobrenja, osim u zakonom propisanim slučajevima, nikome ne smije saopštiti: njegovu adresu, mjesto i vrijeme putovanja, boravka, uplaćenu cijenu, kao ni imena njegovih saputnika,
6. putniku pružiti usluge utvrđene u ugovoru i na kvalitetan način,
7. ponuditi putniku i posebno osiguranje od ozlijeda, bolesti, smrti i gubitka prtljage tokom putovanja i boravka.

Član 15.

Putnička agencija koja pruža usluge aranžmana, izletničkog programa ili transfera putnika dužna je koristiti prijevozna sredstva kao i ugostiteljske usluge registriranih davatelja usluga u kojima su putnici i prtljaga osigurani.

Član 16.

Putnička agencija obavezna je prijevoz putnika obavljati vlastitim prijevoznim sredstvima ili prijevoznim sredstvima u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih lica koja su registrirana za obavljanje djelatnosti prijevoza putnika.

Iznimno od odredbi iz stava 1. ovog člana, ako prijevoz putnika nije moguće izvršiti na način određen u stavu 1. ovog člana, putnička agencija može za prijevoz putnika koristiti i prijevozno sredstvo u vlasništvu inostranih pravnih i fizičkih lica.

Član 17.

Ako putnička agencija organizira grupna putovanja obavezna je tokom cijelog putovanja osigurati najmanje jednog turističkog pratitelja, koji ispunjava uslove propisane ovim Zakonom, za svaku grupu do 75 putnika.

Ako putnička agencija ne raspolaže s turističkim pratiteljem iz stava 1. ovog člana, može osigurati stručnog radnika koji je osposobljen za rad u turističkoj djelatnosti.

Putnička agencija obavezna je navesti u programu putovanja da li je obilazak predviđen u pratnji pratitelja putovanja ili lokalnog vodiča.

Član 18.

Putnička agencija dužna je za svaki aranžman, odnosno putovanje koje organizira, izdati program, prospekt ili katalog koji obavezno lično uručuje putniku prije zaključenja ugovora o aranžmanu, a koji treba sadržavati:

1. tačan opis prijevoznog puta (itinerer), odnosno aranžmana,
2. tačan opis odredišta (kod boravka),
3. jasne i tačne podatke o vrsti, položaju, kategoriji ili udobnosti, i druge glavne naznake smještaja i ishrane,
4. vrstu prijevoznog sredstva, njegove naznake i razred,
5. ukupan broj dana i noćenja u aranžmanu,
6. datum, vrijeme i mjesto polaska i povratka,
7. cijenu aranžmana i iznos ili postotak od cijene koji se plaća kao kapara i vremenski raspored za plaćanje preostalog iznosa,
8. cijenu neobaveznih (fakultativnih) usluga,
9. uputstvo o najmanjem broju sudionika za ostvarenje aranžmana, ako je to uslov za organiziran aranžman,
10. uslove za prijavu i otkaz sudionika aranžmana i garancije organizatora,
11. rok do kada će se najkasnije putniku saopštiti ako organizator ili posrednik odustane od aranžmana,
12. ostale podatke važne za putnika (klima, vrsta valuta i dr.).

Član 19.

Putnička agencija koja neposredno pruža usluge putniku mora imati poslovni prostor u sjedištu firme koja ispunjava za to propisane uslove.

Putnička agencija može imati u svom sastavu poslovnice u kojima se obavlja registrirana djelatnost u skladu sa propisanim uslovima.

Poslovnica mora ispunjavati sljedeće uslove:

1. da prostor odgovara propisanim uslovima za određenu vrstu putničke agencije,
2. da je zasebna poslovna cjelina u odnosu na druge poslovne prostore pravnih i fizičkih lica koja posluju u istom objektu.

Iznimno od odredbe stava 3. tačka 2. ovog člana poslovnica ne mora biti zasebna poslovna cjelina, ako se taj prostor nalazi u objektima namijenjenim trgovačkim i bankarskim aktivnostima, u hotelima, u sajamskim prostorijama, na stanicama ili terminalima za javne usluge kopnenog, pomorskog ili zračnog prijevoza.

Ministar će propisati minimalne uslove koje mora ispunjavati poslovnica za pojedinu vrstu putničke agencije.

4. Voditelj poslovnice

Član 20.

Putnička agencija koja neposredno prodaje aranžmane i izletničke programe mora imati u svakoj poslovnici najmanje jednog zaposlenog voditelja poslovnice.

Voditelj poslovnice odgovoran je za rad u poslovnici u skladu sa ovim Zakonom.

Član 21.

U smislu ovog Zakona voditeljem poslovnice smatra se državljanin Bosne i Hercegovine koji ispunjava uslove za voditelja poslovnice propisane ovim Zakonom.

Voditelj poslovnice treba ispunjavati sljedeće uslove:

1. da je poslovno sposoban,
2. da ima najmanje srednju stručnu spremu,
3. da zna najmanje jedan svjetski jezik,
4. da ima položen stručni ispit za voditelja poslovnice i dvije godine radnog staža na odgovarajućim poslovima u putničkoj agenciji ili drugim odgovarajućim poslovima u turizmu,
5. da mu nije pravosnažnom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova voditelja poslovnice, dok ta mjera traje.

Strani državljanin može obavljati poslove voditelja poslovnice pod uslovom da ima radnu dozvolu i da ispunjava uslove iz stava 2. ovog člana.

Član 22.

Stručni ispit za voditelja poslovnice polaže se pred ispitnom komisijom koju rješenjem imenuje Ministar.

Stručni ispit za voditelja poslovnice polaže se prema utvrđenom ispitnom programu.

Ministar će propisati postupak, način polaganja i ispitni program za stručni ispit za voditelja poslovnice.

Ispitni program iz stava 2. ovoga člana objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

O položenom stručnom ispitu izdaje se uvjerenje.

5. Jamčevina za aranžman

Član 23.

Organizator aranžmana dužan je za svaki aranžman osigurati jamčevinu kod banke ili osiguravajućeg društva, radi naknade putniku:

1. plaćanje cijene aranžmana, ako zbog nelikvidnosti ili stečaja organizatora izostanu usluge aranžmana,
2. troškova koji nastanu zbog nelikvidnosti ili stečaja organizatora, za povratak putnika u mjesto polaska.

Jamčevina iz stava 1. ovog člana daje se u obliku police osiguranja gotovinskog pologa, bankovne garancije i sl.

Član 24.

Organizator ili posrednik aranžmana dužan je putniku, prilikom uplate iznosa aranžmana, izdati potvrdu o osiguranju jamčevine koja mu omogućuje neposredno ostvarenje prava na obeštećenje zbog nastalih troškova iz člana 23. ovog Zakona u banci ili osiguravajućem društvu.

Član 25.

Putnička agencija koja organizira putovanje (aranžman) dužna je s osiguravateljem sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju prouzrokuje putniku neispunjenjem, djelomičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem obaveza koje se odnose na aranžman.

6. Prestanak pružanja usluga putničke agencije

Član 26.

Putnička agencija prestaje pružati usluge:

1. odjavom poslovanja, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom organu, s tim što se prestanak pružanja usluga ne može odjaviti unatrag,
2. ako je pravosnažnim rješenjem inspektora utvrđeno da nisu ispunjeni uslovi propisani ovim Zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog Zakona i drugim propisima, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku,
3. ako je nadležni organ naknadno utvrdio da je rješenje iz člana 11. ovog Zakona zasnovano na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokazima,
4. radi utvrđene neaktivnosti putničke agencije koja je neprekidno trajala duže od jedne godine,
5. radi izricanja mjere zabrane pružanja usluga putničke agencije u skladu sa ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona,
6. ako putnička agencija u roku od godine dana od dana pravosnažnosti rješenja iz člana 11. ovog Zakona ne započne pružati usluge, gubi pravo pružanja usluga prema tom rješenju.

O prestanku pružanja usluga iz stava 1. ovog člana nadležni organ donosi rješenje, koje upisuje u Upisnik iz člana 11. stava 3. ovog Zakona.

Protiv rješenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu.

B - TURISTIČKI VODIČ, PRATITELJ, ANIMATOR I ZASTUPNIK

1. Turistički vodič

Član 27.

Turistički vodič je lice koje turistima pokazuje i stručno objašnjava prirodne ljepote i rijetkosti, kulturno-historijske spomenike, umjetnička djela, etnografske i druge znamenitosti, historijske događaje i legende o tim događajima i licima, društveno političke tokove i događanja, te ekonomska dostignuća mjesta i područja.

Ne smatra se turističkim vodičem stručni radnik koji obavlja poslove vodiča na svom radnom mjestu kod pravnog ili fizičkog lica unutar poslovnog prostora u kojem radi (muzej, galerija, nacionalni park i sl.), stručni radnik putničke agencije koji prati grupu turista iz mjesta u mjesto, vodič u planinama i jamama, u lov u ribolovu, kao i voditelj i pratitelj ekskurzije i izleta.

Član 28.

Za pružanje usluga turističkog vodiča, turistički vodič mora imati odobrenje koje na njegov zahtjev izdaje nadležni organ, a čijem području pruža usluge.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana izdat će se licu koje ispunjava sljedeće uslove:

1. da je državljanin Bosne i Hercegovine,
2. da ima poslovnu sposobnost,
3. da ima najmanje srednju stručnu spremu,
4. da ima položen stručni ispit za turističkog vodiča,
5. da zna najmanje jedan svjetski jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča,
6. da mu pravosnažnom presudom ili rješenjem o prekršaju nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova turističkog vodiča, dok ta mjera traje,
7. da udovoljava propisanim zdravstvenim uslovima.

Strani državljanin može pružati usluge turističkog vodiča pod uslovom da ima radnu dozvolu, da ispunjava uslove iz stava 2. tač. 2. do 7. ovog člana i uz primjenu načela uzajamnosti.

Pravosnažno rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča upisuje se u Upisnik turističkih vodiča koji vodi nadležni organ.

Oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stava 3. ovog člana propisuje ministar.

Član 29.

Ministar će propisati postupak, način polaganja i program stručnog ispita za turističkog vodiča.

Član 30.

Turistički vodič dužan je poslove vodiča obavljati savjesno i stručno u skladu sa odredbama ovog Zakona, poslovnim običajima u turizmu, statutom i aktima udruženja turističkih vodiča čiji je član.

Član 31.

Putnička agencija i drugi korisnici usluga turističkog vodiča ne mogu obavljati usluga turističkog vodiča povjeriti licu koje ne ispunjava uslove propisane ovim Zakonom.

Član 32.

Istaknutim naučnicima i stručnjacima može se priznati svojstvo počasnog turističkog vodiča iz područja uže specijalnosti.

Počasni turistički vodič može obavljati poslove vodiča samo povremeno.

Svojstvo počasnog turističkog vodiča utvrđuje Ministar.

Član 33.

Pri obavljanju poslova, turistički vodič mora imati iskaznicu turističkog vodiča, kojom se utvrđuje njegovo svojstvo. Iskaznicu turističkog vodiča, turistički vodič pri obavljanju poslova mora nositi na vidljivom mjestu.

Ministar će propisati obrazac i izgled iskaznice turističkog vodiča, kao i način njenog izdavanja i upotrebe.

Član 34.

Rješenje o odobrenju iz člana 28. ovog Zakona mora sadržavati:

1. ime i prezime turističkog vodiča, mjesto prebivališta, područje na kojem će obavljati poslove,
2. stručnu spremu i datum kada je položio ispit za turističkog vodiča,
3. jezike na kojima će pružati usluge turističkog vodiča,
4. period u kojem pruža usluge, ako turistički vodič pruža usluge samo u jednom periodu tokom godine (sezonski).

Stručna sprema unosi se u odobrenje u skladu sa podacima iz uvjerenja o položenom stručnom ispitu za turističkog vodiča.

Član 35.

Odobrenje za pružanje usluga turističkog vodiča prestaje važiti u sljedećim slučajevima:

1. odjavom, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom organu, s tim što se pružanje usluga ne može odjaviti unatrag,
2. ako prestane ispunjavati jedan od propisanih uslova iz člana 28. ovog Zakona,
3. ako je nadležni organ naknadno utvrdio da je ranije izdano odobrenje zasnovano na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima.

O prestanku važenja odobrenja iz stava 1. ovog člana nadležni organ donosi posebno rješenje.

2. Turistički pratitelj

Član 36.

Turistički pratitelj je lice koje obavlja operativno-tehničke poslove u vođenju i praćenju turista, te daje turistima obavijesti o svrsi putovanja.

Član 37.

Turistički pratitelj je lice koje ispunjava uslove iz člana 28. ovog Zakona, osim uslova iz stava 2. tačke 4. toga člana.

Član 38.

Putnička agencija ne može obavljanje poslova pratitelja povjeriti licu koje ne ispunjava uslove propisane ovim Zakonom.

3. Turistički animator

Član 39.

Turistički animator je lice koje planira i ostvaruje programe provođenja slobodnog vremena turista, a koji se odnose na sportsko-rekreativne, zabavne i kulturno-društvene sadržaje.

Za turističkog animatora vrijede odredbe ovog Zakona koje se odnose na turističkog pratitelja.

4. Turistički zastupnik

Član 40.

Turistički zastupnik je pravno ili fizičko lice koje zastupa domaćeg ili stranog organizatora putovanja ili posrednika u odredištima putovanja.

Organizator je dužan pisano obavijestiti davatelja usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlaštenjima i svim eventualnim promjenama.

Član 41.

Ovlaštenja turističkog zastupnika su sljedeća:

- štiti interese i prava putnika i organizatora putovanja kod davatelja usluga,
- pruža obavještenja i uputstva putnicima kod izvršavanja programa putovanja i dodatnih usluga,
- naručuje dodatne usluge u ime organizatora putovanja prema dobivenim ovlaštenjima,
- posreduje u pribavljanju dodatnih usluga za putnike (izlet, kulturne i sportske priredbe i sl.),
- obavlja i druge poslove potrebne za zaštitu interesa putnika i organizatora putovanja.

C - TURISTIČKE USLUGE U NAUTIČKOM, SEOSKOM I DRUGIM OBLICIMA TURIZMA**1. Turističke usluge u nautičkom turizmu**

Član 42.

Nautički turizam je plovidba i boravak turista-nautičara na plovnim objektima (jahta, brodica i sl.) kao i boravak u lukama nautičkog turizma, radi odmora i rekreacije.

Član 43.

Turističke usluge u nautičkom turizmu su:

1. iznajmljivanje prostora uz uređenu i djelomično ili potpuno zaštićenu obalu (u daljnjem tekstu: vez) za smještaj plovila i nautičara koji borave na njima,
2. iznajmljivanje plovnih objekata za odmor i rekreaciju,
3. prihvat, čuvanje i održavanje plovila na vezu, u moru i jezerima i suhom vezu,
4. usluge snabdijevanja nautičara (vodom, gorivom u posebnim pumpama, namirnicama, rezervnim dijelovima, opremom i sl.),
5. škole jedrenja, obuke za skipere i voditelje brodica,
6. uređenje i pripremanje plovila,
7. druge usluge za potrebe nautičkog turizma,
8. davanje različitih informacija (vremenska prognoza, nautički vodič i sl.),
9. obezbjeđenje službe spašavanja i pružanje hitne medicinske pomoći,
10. usluge skipera.

Ministar će za usluge iz stava 1. tač. 1. do 7. ovog člana propisati minimalne uslove i način njihovog pružanja.

Član 44.

Usluge u nautičkom turizmu mogu pružati pravna i fizička lica koja ispunjavaju uslove propisane zakonom, a u skladu sa čl. 52. do 55. ovog Zakona.

2. Turističke usluge u seoskom turizmu

Član 45.

Seoski turizam, u smislu ovog Zakona je boravak i smještaj turista u domaćinstvu, koje je organizovano kao turističko seoska privreda (seosko domaćinstvo) radi odmora i rekreacije.

Član 46.

Turističke usluge u seoskom turizmu naročito su: iznajmljivanje konja za jahanje, zaprega, škola jahanja, lov i ribolov, organiziranje branja plodova i gljiva, berbe voća i povrća, ubiranje ljetine, foto safari i druge usluge u seoskom domaćinstvu.

Turističke usluge iz stava 1. ovog člana može pružati vlasnik seoskog domaćinstva sa članovima svoje porodice ukoliko ispuni uslove propisane ovim Zakonom i drugim propisima.

Ministar će propisati način i uslove za pružanje usluga iz stava 1. ovog člana, te postupak i uslove za pribavljanje odobrenja za obavljanje tih usluga.

3. Usluge na skijaškom terenu

Član 47.

Uslugama na skijaškom terenu, u smislu ovog Zakona, smatra se davanje na korištenje prostora, uređaja i opreme za rekreativno i sportsko skijanje, skijašku obuku i druge rekreativne i sportske aktivnosti na snijegu, te iznajmljivanje skijaške opreme, usluge korištenja ski i bebi liftova, žičara i sl.

Usluge iz stava 1. ovog člana mogu se pružati na skijaškom terenu koji, u zavisnosti od vrste aktivnosti iz stava 1. ovog člana, mora biti uređen, opremljen i održavan tako da je siguran za korisnike i za koji je utvrđeno da ispunjava uslove u skladu sa propisima kantona.

Član 48.

Pravno ili fizičko lice koje upravlja skijaškim terenom, dužno je da:

1. osigura i održava skijaški teren za sigurno korištenje,

2. utvrdi red i osigura službu za održavanje reda na skijaškom terenu,
3. osigura službu spasavanja i pružanja hitne medicinske pomoći na skijaškom terenu,
4. na ulazu u skijaški teren vidno istakne odredbe o redu, cijene za korištenje uređaja, opreme i prostora i drugih usluga na skijaškom terenu,
5. markira skijaške staze prema težini, dužini i vrsti skijaške staze,
6. obezbijedi tehničko osoblje koje će brinuti o sigurnoj upotrebi ski i bebi liftova, žičara i sl.

Korisnici skijaškog terena dužni su da se pridržavaju propisa o redu na skijaškom terenu.

4. Turističke usluge u raftingu i splavarenju

Član 49.

Turističke usluge u raftingu i splavarenju su:

1. iznajmljivanje prostora uz uređene i djelimično ili potpuno zaštićene obale,
2. iznajmljivanje plovinih objekata za odmor i rekreaciju,
3. prihvat, čuvanje i održavanje plovila,
4. usluge snabdijevanja raftera ili splavova (vodom, namirnicama, rezervnim djelovima, opremom i sl.),
5. obuka za skipere i voditelje splavova i čamaca,
6. uređenje i priprema plovila i čamaca,
7. druge usluge za potrebe turističkih usluga raftinga i splavova,
8. obezbjeđenje službe spašavanja i pružanja hitne medicinske pomoći,
9. usluge skipera.

5. Turističke usluge u drugim oblicima turizma

Član 50.

Turističke usluge mogu se pružati i u zdravstvenom, kongresnom, omladinskom, sportskom, vjerskom, lovnom, ribolovnom, planinskom i drugim oblicima turizma.

Ministar će propisati minimalne uslove za pružanje usluga iz stava 1. ovog člana.

D - OSTALE TURISTIČKE USLUGE

Član 51.

Ostale turističke usluge u smislu ovog Zakona su:

- iznajmljivanje sandolina, čamaca, kajaka i njihov smještaj i čuvanje,
- iznajmljivanje jedrilica, dasaka za jedrenje, bicikla na vodi, skutera i sl.,
- iznajmljivanje pribora i opreme za kupanje i skijanje na vodi,
- iznajmljivanje suncobrana, ležaljki i dr.
- iznajmljivanje skijaške, ribolovne, ronilačke opreme i sl.

Član 52.

Za pružanje usluga iz člana 51. ovog Zakona, ukoliko ih ima namjeru pružati fizičko lice, obavezno je pribaviti odobrenje nadležnog organa.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana može pribaviti lice koje ispunjava slijedeće uslove:

1. da je državljanin Bosne i Hercegovine,
2. da je starije od 18 godina,
3. da raspolaže sredstvima za pružanje usluga i dokazom o vrijednosti sredstava,
4. da je pribavilo važeću policu osiguranja iz koje se pokriva šteta korisniku usluge u slučaju nesreće,
5. da ima poslovnu sposobnost,
6. da udovoljava propisanim zdravstvenim uslovima.

Član 53.

Rješenje o odobrenju za pružanje usluga licu iz člana 52. stav 1. ovog Zakona obavezno sadrži:

1. ime i prezime lica i njegov jedinstveni matični broj,

2. vrstu usluge i kapacitet koje će lice pružati,
3. mjesto gdje se usluga pruža,
4. naznaku da li se usluga pruža tokom cijele godine ili samo sezonski.

Član 54.

Rješenje o odobrenju za pružanje usluga iz člana 53. ovog Zakona upisuje se u Upisnik odobrenja za pružanje usluga fizičkih lica koji vodi nadležni organ.

Oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stava 1. ovog člana propisuje ministar.

Član 55.

Rješenje o odobrenju iz člana 53. prestaje važiti:

1. odjavom, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom organu, s tim što se prestanak pružanja usluga ne može odjaviti unatrag,
2. ako lice ne otpočne pružati usluge u roku od šest mjeseci od dana pribavljenog odobrenja,
3. ako je inspekcijom nadzorom utvrđeno da nisu ispunjeni uslovi određeni ovim Zakonom i drugim propisima, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku,
4. ako nadležni organ naknadno utvrdi da je ranije rješenje o odobrenju zasnovno na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokazima.

O prestanku važenja rješenja o odobrenju iz stava 1. ovog člana, nadležni organ donosi rješenje.

Član 56.

Nadležni organ dužan je sva rješenja u vezi sa obavljanjem turističke djelatnosti dostaviti nadležnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine i nadležnoj turističko-gostiteljskoj inspekciji.

III - NADZOR

Član 57.

Upravni nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijom nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona, te pojedinačnih akata, uslova i načina rada nadziranih pravnih i fizičkih lica provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove u okviru svoje nadležnosti.

Član 58.

Inspekcijom nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona, te pojedinačnih akata, uslova i načina rada, nadziranih davatelja turističkih usluga, provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove i kantonalni organ uprave nadležan za inspekcijske poslove u okviru svojih nadležnosti, u skladu sa posebnim propisima koje na prijedlog resornih ministarstava donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i vlade kantona.

Član 59.

Osim poslova navedenih u članu 57. ovog Zakona Federalna uprava za inspekcijske poslove obavlja i druge poslove koji su zakonom i drugim propisima stavljeni u njenu nadležnost.

Član 60.

U provođenju inspekcijom nadzora nadležni inspektor Federalne uprave za inspekcijske poslove (u daljnjem tekstu: inspektor) je ovlašten pregledati:

- poslovne i druge prostorije i prostore u kojima se obavlja turistička djelatnost, opremu, vozila i plovila kojima se ili u kojima se obavlja turistička djelatnost, poslovne knjige, ugovore, isprave i evidencije i drugu poslovnu dokumentaciju koja mu omogućuje uvid u poslovanje pravnih i fizičkih lica koje pružaju turističke usluge, te obavljati i druge radnje u skladu sa svrhom inspekcijom nadzora.

Član 61.

Pravna i fizička lica čije su prostorije i prostori, uređaji i oprema odnosno predmeti rada i poslovanja podvrgnuti

inspekcijskom nadzoru, obavezni su omogućiti inspektorima nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora.

Pravna i fizička lica obavezna su na zahtjev inspektora dostaviti podatke, obavijesti i materijale koji su mu potrebni za obavljanje poslova iz njegove nadležnosti u primjerenom roku koji on odredi.

Inspekcijski pregled treba u isto vrijeme biti obavljen na takav način da ne ometa redovno obavljanje rada i poslovanja.

Član 62.

Ako inspektor u provođenju inspekcijskog nadzora utvrdi da se turistička djelatnost obavlja:

- bez registracije ili mimo registracije,
- bez odobrenja izdatog od nadležnog organa,
- bez rješenja nadležnog organa kojim se utvrđuje da prostor, uređaji i oprema za obavljanje turističke djelatnosti udovoljava propisanim uslovima za obavljanje te djelatnosti,

rješenjem će zabraniti obavljanje turističke djelatnosti subjektu nadzora koji istu obavlja na nezakonit način.

Inspektor će rješenje iz stava 1. ovog člana donijeti bez odlaganja, s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja.

Žalba protiv rješenja iz stava 1. ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Subjektu nadzora kome je zabranjen rad, inspektor će pečaćenjem ili na drugi pogodan način, zatvoriti prostorije u kojima obavlja turističku djelatnost, te može privremeno oduzeti opremu, uređaje, sredstva za rad i prijevozna sredstva kojima obavlja nezakonitu djelatnost, do konačne odluke.

Inspektor je obavezan da uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za učinjeni prekršaj, odnosno uz prijavu za učinjeno krivično djelo, o privremenom oduzimanju predmeta odmah izvijestiti nadležno tijelo kod kojeg pokreće postupak zbog učinjenog prekršaja, ili krivičnog djela, zavisno o kvalifikaciji djela učinjenog oduzetim predmetima.

Inspekcijska tijela u čijem se sastavu nalaze inspekcija, osigurati će uslove za održavanje i čuvanje privremeno oduzetih predmeta.

Troškovi prinudnog izvršenja kao i troškovi štete nastale prinudnim izvršenjem, padaju na teret izvršenika - stranke.

Član 63.

Ako su poslovni prostor, uređaji i oprema namijenjeni za obavljanje turističke djelatnosti prestali ispunjavati propisane uslove po izdatom odobrenju, inspektor će donijeti rješenje, bez odlaganja a najkasnije u roku od osam dana od dana završetka nadzora, s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja, kojim će odrediti rok, ne kraći od 30 dana, pravnom i fizičkom licu, da prilagodi pružanje usluga u skladu sa zakonom.

Ako se nedostaci iz stava 1. ovog člana ne otklone u određenom roku, inspektor će donijeti rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti.

Žalba protiv rješenja iz st. 1. i 2. ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Ukoliko inspektor, nakon što je rješenje o zabrani postalo izvršno, utvrdi da se i pored zabrane obavlja turistička djelatnost, donijet će zaključak o prinudnom izvršenju rješenja pečaćenjem objekta.

Troškovi prinudnog izvršenja, kao i troškovi štete nastale prinudnim izvršenjem, padaju na teret izvršenika-stranke.

Član 64.

Ako inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi da je kupcu turističke usluge zaračunata ili naplaćena viša cijena od utvrđene, naredit će prodavcu usluge da vrati više naplaćeni iznos oštećenom kupcu usluge i bez odlaganja izdati prekršajni nalog, odnosno podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Član 65.

Ako inspektor prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora utvrdi nepravilnosti ili ne pridržavanje propisa za čiji nadzor nije nadležan, obavijestit će nadležni organ uprave, bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana.

Član 66.

Protiv rješenja kantonalnog inspektora može se u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja izjaviti žalba kantonalnom organu uprave nadležnom za poslove turizma.

Protiv rješenja koje u prvom stepenu donesi federalni inspektor, može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

Član 67.

Pri obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor mora imati službenu iskaznicu inspektora kojom dokazuje svoje službeno svojstvo, identitet i ovlaštenja.

IV - KAZNE ODREDBE

Član 68.

Novčanom kaznom od 1.500,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice, ako:

1. organizira aranžman za lica koja nisu njeni članovi ili ako ga ne organizira samo povremeno i bez svrhe sticanja dobiti ili ako reklamira i vrši promociju za putovanja i boravke mimo internih glasila i saopćenja koja dobivaju članovi udruženja ili ako za njegovo organiziranje ne koristi prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani (član 6),
2. naziv "Putnička agencija" ne koristi u skladu sa članom 8. ovoga Zakona,
3. pruža usluge putničke agencije, a nije putnička agencija (član 9.),
4. ne ispunjava propisane uslove za pojedinu vrstu putničke agencije ili ne pruža usluge na propisani način, ili ako pruža usluge one vrste putničke agencije za koju ne ispunjava propisane uslove, (član 10.),
5. započne s pružanjem usluga putničke agencije prije nego što je pribavilo rješenje nadležnog organa da je udovoljeno uslovima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovoga Zakona (član 11. stav 1., osim u slučaju iz člana 11. stav 7.)
6. pruža usluge aranžmana, izletničkog programa ili transfera putnika, a ne koristi prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani, kao i ugostiteljske objekte u kojima su korisnici usluga osigurani (član 15.),
7. prijevoz putnika ne obavlja vlastitim prijevoznim sredstvima ili prijevoznim sredstvima u vlasništvu pravnih i fizičkih lica na osnovu ugovora, (član 16.),
8. neposredno pruža usluge putniku, a nema poslovnicu, ili poslovnica ne udovoljava propisanim uslovima (član 19.),
9. ne osigura korištenje uplaćenog aranžmana ili naknadu štete zbog nastalih troškova ili ne osigura garanciju za svaki aranžman kod banke ili osiguravajućeg društva (član 23. stav 1.),
10. putniku prilikom uplate iznosa za aranžman ne izda potvrdu o osiguranju jamčevine, koja mu omogućava neposredno ostvarenje prava za naknadu štete zbog nastalih troškova iz člana 23. stav 1. ovoga Zakona prema banci ili osiguravajućem društvu (član 24.),
11. ne sklopi s osiguravateljem ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju prouzroči putniku neispunjenjem, djelomičnim ispunjenjem, ili neurednim ispunjenjem obaveza koje se odnose na aranžman (član 25.).

Za prekršaje iz stava 1. ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200,00 KM do 2.000,00 KM.

Za prekršaje iz stava 1. ovoga člana kaznit će se i voditelj poslovnice novčanom kaznom od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 69.

Novčanom kaznom od 700,00 KM do 7.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice, ako:

1. ne objavi uslove, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i ne pridržava se tih uslova, sadržaja i cijena (član 5. stav 1. tačka 1.),
2. za svaku izvršenu uslugu, korisniku ne izda račun, kartu ili potvrdu s brojem kojom se potvrđuje primitak uplate ili ne čuva kopije tih dokumenata najmanje jednu godinu od dana njihovog izdavanja (član 5. stav 1. tačka 2.),
3. u prostorijama gdje se prodaju usluge ne vodi knjigu žalbe ili je ne vodi u propisanom obliku, sadržaju i na propisan način ili u roku od 15 dana ne odgovori na svaki prigovor (član 5. stav 1. tačka 3.),
4. ne vodi poslovne knjige u skladu sa važećim propisima (član 5. stav 1. tačka 4.),
5. u obavljanju turističke djelatnosti ne posluje u skladu sa poslovnim običajima u turizmu (član 5. stav 3.),
6. na ulazu u poslovni prostor ne izloži natpisnu ploču na kojoj je istaknuta firma putničke agencije (član 14. tačka 1.),
7. na ulazu u poslovni prostor u kojem neposredno prodaje svoje usluge ne istakne radno vrijeme ili se ne pridržava istaknutog radnog vremena (član 14. tačka 2.),
8. na zahtjev korisnika usluga ne izjasni se o svojstvu u kojem nastupa i koji joj je opseg ovlaštenja, ako zastupa druge putničke agencije (član 14. tačka 3.),
9. u svim reklamnim i promotivnim materijalima kao i svim poslovnim dokumentima vidljivo ne naznači firmu i sjedište, te identifikacijski broj (član 14. tačka 4.),
10. ne čuva, kao poslovnu tajnu, sve što je saznalo o putniku (član 14. tačka 5.),
11. putniku ne pruži usluge utvrđene u ugovoru ili ih ne pruži na kvalitetan način (član 14. tačka 6.),
12. putniku ne ponudi i posebno osiguranje od ozlijeda, bolesti, smrti i gubitka prtljage tokom putovanja i boravka (član 14. tačka 7.),
13. prodaje aranžmane i izletničke programe, a u poslovnici nema najmanje jednog voditelja poslovnice (član 20. stav 1.).

Za prekršaje iz stava 1. tač. 1. do 12. ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200,00 KM do 2.000,00 KM.

Za prekršaje iz stava 1. tač. 1. do 11. ovoga člana kaznit će se i voditelj poslovnice novčanom kaznom od 100,00 KM do 1.000,00 KM.

Za prekršaj iz stava 1. tač. 1. do 4. ovog člana kaznit će se i fizičko lice koje je registrano za obavljanje turističke djelatnosti novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 70.

Novčanom kaznom od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

1. organizira grupna putovanja, a da tokom cijelog putovanja ne osigura najmanje jednog turističkog pratitelja koji ispunjava propisane uslove, za svaku grupu do 75 putnika, ili ako ne osigura stručnog radnika koji je osposobljen za rad u turističkoj djelatnosti, ukoliko ne raspolaže turističkim pratiteljem koji ispunjava propisane uslove ili ako za grupne posjete turističkim mjestima za koja je u programu predviđeno razgledavanje turističkog mjesta ne angažuje turističkog vodiča koji je ovlašten za pružanje usluga turističkog vodiča u tom turističkom mjestu (član 17.),
2. za svaki aranžman, odnosno putovanje koje organizuje ne izda program, prospekt ili katalog sa sadržajem iz tač. 1. do 12. člana 18. ovoga Zakona ili ne uruči iste putniku prije zaključenja ugovora o aranžmanu (član 18.),

3. pisano ne obavijesti davatelja usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlaštenjima i svim nastalim promjenama (član 40. stav 2.).

Za prekršaje iz stava 1. ovoga člana, kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100,00 KM do 1.000,00 KM.

Za prekršaje iz stava 1. ovoga člana, kaznit će se i voditelj poslovnice novčanom kaznom od 70,00 KM do 700,00 KM.

Član 71.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice, ako:

1. pruža usluge turističkog vodiča suprotno odredbi člana 30. ovoga Zakona,
2. pruža usluge turističkog vodiča, a nema odobrenje iz člana 28. stava 1. ovog Zakona ili ako prilikom pružanje tih usluga nema na vidljivom mjestu iskaznicu turističkog vodiča (član 33. stav 1.),
3. pruža usluge turističkog pratitelja, a ne ispunjava uslove iz člana 37. ovoga Zakona,
4. pruža usluge turističkog animatora, a ne ispunjava propisane uslove (član 39.),
5. turističke usluge u seoskom turizmu pruža, a ne ispunjava uslove propisane ovim Zakonom i drugim propisima (član 46. stav 2.).

Član 72.

Za prekršaje utvrđene čl. 68. i 69. ovoga Zakona ako se ponove u roku od jedne godine od pravosnažnosti rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu, izreći će se pravnom ili fizičkom licu i zaštitna mjera zabrane obavljanja turističke djelatnosti u trajanju do šest mjeseci.

Član 73.

Za prekršaje utvrđene članom 70. stav 1. tač. 2., 3. i 4. ovoga Zakona ako se ponove u roku od jedne godine od pravosnažnosti rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu, izreći će se i zaštitna mjera zabrane pružanja usluge turističkom vodiču, pratitelju i animatoru, u trajanju do šest mjeseci.

V - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 74.

Pravna lica koja pružaju usluge putničke agencije na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, nastavljaju s radom, ali su obavezna, u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona, uskladiti svoje poslovanje sa odredbama ovoga Zakona.

Član 75.

Ministar će donijeti propise na osnovu ovlaštenja iz ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 76.

Postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog Zakona, dovršit će se u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 77.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaju važiti odredbe Zakona o turističko-ugostiteljskoj djelatnosti ("Službene novine Federacije BiH", br. 19/96 i 28/03) kojima se uređuje turistička djelatnost.

Član 78.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Stjepan Krešić, s. r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Safet Softić, s. r.

Temeljem članka IV. B. 7. a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O TURISTIČKOJ DJELATNOSTI

Progllašava se Zakon o turističkoj djelatnosti koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Zastupničkog doma od 11. ožujka 2009. godine i na sjednici Doma naroda od 19. ožujka 2009. godine.

Broj 01-02-187/09
14. travnja 2009. godine
Sarajevo

Predsjednica
Borjana Krišto, v. r.

ZAKON

O TURISTIČKOJ DJELATNOSTI

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se obavljanje turističke djelatnosti, vrste usluga u toj djelatnosti, uvjeti i način obavljanja poslova, subjekti koji se mogu baviti tom djelatnošću i uvjeti za obavljanje turističke djelatnosti.

Članak 2.

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu imaju ova značenja:

- Putnik** je kupac koji kupuje ili je suglasan kupiti turistički paket aranžman, odnosno turističko putovanje ili druge turističke usluge. Putnik je i osoba u korist kojeg kupac kupuje turistički paket aranžman, odnosno usluge ili osoba na koju kupac ili osoba za koju je kupac kupio turistički paket aranžman prenese pravo korištenja turističkog paket aranžmana ili usluge.
- Turistički paket aranžman** (u daljnjem tekstu: aranžman), je ugovorni posao u kojem se putniku prodaju ili nude na prodaju za jedinstvenu unaprijed utvrđenu cijenu najmanje usluga prijevoza i smještaja, uz uvjet da aranžman traje duže od 24 sata ili uključuje barem jedno noćenje.
- Izletnički program** je kombinacija od najmanje dvije ponuđene usluge koje traju manje od 24 sata i ne uključuje noćenje, odnosno smještaj.
- Putnička agencija-organizator putovanja** je putnička agencija koja organizira aranžman i koja ga neposredno prodaje ili nudi na prodaju putem posrednika.
- Putnička agencija-posrednik** je putnička agencija koja prodaje ili nudi za kupnju aranžman koji je sastavio organizator putovanja, ili koja pruža druge posredničke usluge iz članka 9. ovog Zakona.

II - TURISTIČKA DJELATNOST

Članak 3.

Turistička djelatnost, u smislu ovog Zakona, je pružanje usluga i posredovanje u turističkom prometu.

Turističke usluge, u smislu ovog Zakona, su: pružanje usluga putničke agencije, turističkog vodiča, pratitelja, animatora, zastupnika, pružanje usluga u nautičkom, seoskom, zdravstvenom, kongresnom, vjerskom, omladinskom, sportskom, lovnom, ribolovnom, planinskom i drugim oblicima turizma, usluge na skijaškom terenu, usluge splavarenja i raftinga kao i pružanje ostalih turističkih usluga.

Članak 4.

Turističku djelatnost mogu obavljati pravne i fizičke osobe koje su registrirane za obavljanje turističke djelatnosti i

ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovog Zakona.

Članak 5.

Pravne i fizičke osobe iz članka 4. ovog Zakona koje obavljaju turističku djelatnost, dužne su:

- objaviti uvjete, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i pridržavati se tih uvjeta, sadržaja i cijena,
- za svaku izvršenu uslugu, korisniku izdati račun, kartu ili potvrdu s brojem kojom se potvrđuje primitak uplate i čuvati kopije tih dokumenata najmanje godinu dana od dana njihovog izdavanja,
- u prostorijama gdje se prodaju usluge, voditi knjigu žalbe i u roku od 15 dana odgovoriti na svaki prigovor,
- voditi poslovne knjige u skladu sa važećim propisima.

Federalni ministar okoliša i turizma (u daljnjem tekstu: Ministar) propisat će oblik, sadržaj i način vođenja knjige žalbe.

U obavljanju turističke djelatnosti pravne i fizičke osobe iz članka 4. ovog Zakona dužne su poslovati sukladno poslovnim običajima u turizmu.

Članak 6.

Športski klubovi, sindikati, vjerske zajednice, kulturno-umjetnička društva, udruge umirovljenika, strukovne udruge i sl. (u daljnjem tekstu: udruge) kao i škole mogu organizirati putovanja i boravak isključivo za svoje članove, učenike i nastavnike.

Udruge i škole mogu organizirati aranžman i izletnički program iz stavka 1. ovog članka samo povremeno i bez svrhe stjecanja dobiti.

Reklamiranje i promidžba za putovanja i boravke dozvoljena je samo u internim glasilima i saopćenjima koje dobivaju članovi udruge i škola.

Udruge i škole su obvezne za putovanja i boravke iz stavka 1. ovog članka koristiti samo ona prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani.

A - PUTNIČKA AGENCIJA

Članak 7.

Putničkom agencijom u smislu ovog Zakona, smatra se pravna osoba upisana u registar društava koja se bave organiziranjem turističkih i poslovnih putovanja i boravaka, posredovanjem i pružanjem svih ostalih usluga u svezi s tim, te prodajom svog vlastitog turističkog proizvoda kojeg stvara objedinjavanjem raznih vrsta turističkih usluga.

Članak 8.

Naznaku "putnička agencija" može koristiti isključivo pravna osoba iz članka 7. ovog Zakona.

Naznaka "putnička agencija" obavezno se koristi u tvrtki putničke agencije kao pobliža naznaka djelatnosti.

U tvrtki, putnička agencija može, uz naznaku kojom se obilježava ime putničke agencije, koristiti i izraze uobičajene u turističkom poslovanju kao što su: "tours", "travel" i sl.

1. Usluge putničke agencije

Članak 9.

Usluge putničke agencije su:

- organiziranje, prodaja i provođenje aranžmana,
- prodaja i posredovanje u prodaji ugostiteljskih i turističkih usluga,
- posredovanje u pružanju usluga putovanja i boravka i obavljanje drugih za njih vezanih usluga,
- organiziranje, prodaja i provođenje izletničkih programa,
- prihvat i prijevoz putnika (transferi),
- prodaja i posredovanje u prodaji karata ili rezervaciji mjesta za sva prijevozna sredstva,
- rezervacija smještaja i drugih usluga u ugostiteljskim objektima,
- zastupanje domaćih i stranih putničkih agencija,
- davanje turističkih obavijesti i promidžbenog materijala,

10. posredovanje u pribavljanju putnih isprava, viza i drugih isprava potrebnih za prijelaz granice i boravak u inozemstvu, te isprava za lov, ribolov, ronjenje i drugih isprava potrebnih za organiziranje i provođenje različitih oblika turizma,
11. organiziranje i posredovanje u prodaji usluga nautičkog, seoskog, zdravstvenog, kongresnog, vjerskog, športskog, lovnog, ribolovnog i drugih oblika turizma,
12. rezervacija, nabavka i prodaja ulaznica za sve vrste priredbi, muzeja i dr., te prodaja robe vezane za potrebe putovanja (razne putne potrepštine, suveniri, turističke publikacije i sl.),
13. organiziranje i pružanje usluga u svezi s poslovanjem karticama i putničkim čekovima, te pružanje mjenjačkih usluga,
14. posredovanje u osiguranju putnika i prtljage,
15. posredovanje u organiziranju skupova, sajmova, športskih priredbi, kulturno-zabavnih manifestacija i druge aktivnosti iz oblasti turizma sukladno zakonu,
16. organiziranje vodičke službe i službe turističkih informacija,
17. organiziranje turističkih manifestacija, kulturno-zabavnih priredbi i takmičenja,
18. pripremanje, tiskanje i distribucija turističkih informacija, reklamno-propagandnog materijala i javna promidžba turističkog proizvoda i programa,
19. organiziranje seminara i tečajeva vezanih za turizam i učenje stranih jezika zaposlenika u agenciji.

Putnička agencija može, osim usluga iz stavka 1. ovog članka, pružati i druge slične usluge: posredovanje u iznajmljivanju vozila (rent-a-car), letjelica, plovnih objekata, čuvanje i održavanje plovnih objekata.

2. Vrste putničkih agencija

Članak 10.

Prema vrsti usluga koje pružaju putničke agencije su:

1. putnička agencija organizator putovanja i
2. putnička agencija posrednik

Ministar će propisati minimalno - tehničke uvjete koje moraju ispunjavati putničke agencije iz stavka 1. ovog članka i način na koji mogu pružati svoje usluge.

Putnička agencija smije pružati samo one usluge za koje ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju stavka 2. ovog članka.

3. Uvjeti za pružanje usluga putničke agencije

Članak 11.

Putnička agencija može započeti pružati usluge kada pribavi rješenje općinskog odnosno gradskog tijela uprave nadležnog za poslove turizma (u daljnjem tekstu: mjerodavno tijelo), kojim je utvrđeno da udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovog Zakona.

Ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. ovog članka, mjerodavno tijelo utvrđuje rješenjem u roku od 15 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva sukladno članku 12. ovog Zakona.

Pravomoćno rješenje iz stavka 2. ovog članka, upisuje se u Upisnik putničkih agencija koji vodi mjerodavno tijelo.

Ministar će propisati oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stavka 3. ovog članka.

Troškove postupka iz stavka 2. ovog članka snosi podnositelj zahtjeva.

Protiv rješenja iz stavka 2. ovog članka može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu okoliša i turizma (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Ako mjerodavno tijelo nakon pregleda poslovnog prostora putničke agencije ne donese rješenje u roku iz stavka 2. ovog članka, rad u putničkoj agenciji može otpočeti, o čemu je putnička agencija dužna prethodno pisanim putem izvijestiti mjerodavno tijelo ukoliko je za građevinu, u kojoj se nalazi poslovni prostor putničke agencije, sukladno s posebnim

propisom ishodila odgovarajući akt prema kojem se građevina smije početi rabiti.

Članak 12.

Zahtjev putničke agencije za izdavanje rješenja iz članka 11. ovog Zakona sadrži:

1. tvrtku i sjedište putničke agencije,
2. rješenje o upisu u registar društva,
3. identifikacijski broj,
4. prijedlog vrste putničke agencije,
5. dokaz o pravu vlasništva poslovnog prostora ili ugovor o zakupu poslovnog prostora,
6. podatke o veličini i opremljenosti poslovnog prostora i
7. podatke o voditelju poslovnice, ako putnička agencija pruža svoje usluge neposredno korisniku usluge.

Članak 13.

Rješenje iz članka 11. ovog Zakona sadrži:

1. tvrtku i sjedište putničke agencije,
2. vrstu putničke agencije,
3. identifikacijski broj,
4. mjesto, ulicu i kućni broj poslovnice putničke agencije te
5. ime i prezime voditelja poslovnice i njegov jedinstveni matični broj.

Svaku promjenu podataka iz stavka 1. ovog članka putnička agencija dužna je prijaviti nadležnom tijelu u roku od osam dana od dana nastale promjene.

O promjeni podataka iz stavka 2. ovog članka mjerodavno tijelo donosi rješenje.

Članak 14.

Pored obveza propisanih člankom 5. ovog Zakona, putnička agencija dužna je:

1. na ulazu u poslovni prostor putničke agencije izložiti natpisanu ploču na kojoj je istaknuta tvrtka putničke agencije,
2. na ulazu u poslovni prostor u kojem neposredno prodaje svoje usluge istaknuti obavijest o radnom vremenu i pridržavati se istaknutog radnog vremena,
3. na zahtjev korisnika usluga izjasniti se da li nastupa u svojstvu organizatora putovanja ili posrednika i koliki joj je raspon ovlasti, ako zastupa druge putničke agencije,
4. u svim reklamnim i promidžbenim materijalima kao i u svim poslovnim dokumentima vidljivo naznačiti tvrtku i sjedište putničke agencije, te identifikacijski broj putničke agencije,
5. čuvati, kao poslovnu tajnu, sve što je saznala o putniku i bez njegovog odobrenja, osim u zakonom propisanim slučajevima, nikome ne smije saopćiti: njegovu adresu, mjesto i vrijeme putovanja, boravka, uplaćenu cijenu, kao ni imena njegovih suputnika,
6. putniku pružiti usluge utvrđene u ugovoru i na kvalitetan način,
7. ponuditi putniku i posebno osiguranje od ozlijeda, bolesti, smrti i gubitka prtljage tokom putovanja i boravka.

Članak 15.

Putnička agencija koja pruža usluge aranžmana, izletničkog programa ili transfera putnika dužna je koristiti prijevozna sredstva kao i ugostiteljske usluge registriranih davatelja usluga u kojima su putnici i prtljaga osigurani.

Članak 16.

Putnička agencija obvezna je prijevoz putnika obavljati vlastitim prijevoznim sredstvima ili prijevoznim sredstvima u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba koje su registrirane za obavljanje djelatnosti prijevoza putnika.

Iznimno od odredbi iz stavka 1. ovog članka, ako prijevoz putnika nije moguće izvršiti na način određen u stavku 1. ovog članka, putnička agencija može za prijevoz putnika koristiti i prijevozno sredstvo u vlasništvu inozemnih pravnih i fizičkih osoba.

Članak 17.

Ako putnička agencija organizira grupna putovanja obvezna je tijekom cijelog putovanja osigurati najmanje jednog turističkog pratitelja, koji ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom, za svaku grupu do 75 putnika.

Ako putnička agencija ne raspolaže s turističkim pratiteljem iz stavka 1. ovog članka, može osigurati stručnog djelatnika koji je osposobljen za rad u turističkoj djelatnosti.

Putnička agencija obvezna je navesti u programu putovanja da li je obilazak predviđen u pratnji pratitelja putovanja ili lokalnog vodiča.

Članak 18.

Putnička agencija dužna je za svaki aranžman, odnosno putovanje koje organizira izdati program, prospekt ili katalog koji obvezno osobno uručuje putniku prije zaključenja ugovora o aranžmanu, a koji treba sadržavati:

1. točan opis prijevoznog puta (itinerer), odnosno aranžmana,
2. točan opis odredišta (kod boravka),
3. jasne i točne podatke o vrsti, položaju, kategoriji ili udobnosti, i druge glavne naznake smještaja i ishrane,
4. vrstu prijevoznog sredstva, njegove naznake i razred,
5. ukupan broj dana i noćenja u aranžmanu,
6. datum, vrijeme i mjesto polaska i povratka,
7. cijenu aranžmana i iznos ili postotak od cijene koji se plaća kao kapara i vremenski raspored za plaćanje preostalog iznosa,
8. cijenu neobaveznih (fakultativnih) usluga,
9. naputak o najmanjem broju sudionika za ostvarenje aranžmana, ako je to uvjet za organizirani aranžman,
10. uvjete za prijavu i otkaz sudionika aranžmana i garancije organizatora,
11. rok do kada će se najkasnije putniku saopćiti ako organizator ili posrednik odustane od aranžmana,
12. ostale podatke važne za putnika (klima, vrsta valuta i dr.).

Članak 19.

Putnička agencija koja neposredno pruža usluge putniku mora imati poslovni prostor u sjedištu tvrtke koja ispunjava za to propisane uvjete.

Putnička agencija može imati u svom sastavu poslovnice u kojima se obavlja registrirana djelatnost sukladno propisanim uvjetima.

Poslovnica mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. da prostor odgovara propisanim uvjetima za određenu vrstu putničke agencije,
2. da je zasebna poslovna cjelina u odnosu na druge poslovne prostore pravnih i fizičkih osoba koje posluju u istom objektu.

Iznimno od odredbe stavka 3. točka 2. ovog članka poslovnica ne mora biti zasebna poslovna cjelina, ako se taj prostor nalazi u objektima namijenjenim trgovačkim i bankarskim aktivnostima, u hotelima, u sajamskim prostorijama, na kolodvorima ili terminalima za javne usluge kopnenog, pomorskog ili zračnog prijevoza.

Ministar će propisati minimalne uvjete koje mora ispunjavati poslovnica za pojedinu vrstu putničke agencije.

4. Voditelj poslovnice

Članak 20.

Putnička agencija koja neposredno prodaje aranžmane i izletničke programe mora imati u svakoj poslovnici najmanje jednog zaposlenog voditelja poslovnice.

Voditelj poslovnice odgovoran je za rad u poslovnici sukladno ovom Zakonu.

Članak 21.

U smislu ovoga Zakona voditeljem poslovnice smatra se državljanin Bosne i Hercegovine koji ispunjava uvjete za voditelja poslovnice propisane ovim Zakonom.

Voditelj poslovnice treba ispunjavati sljedeće uvjete:

1. da je poslovno sposoban,
2. da ima najmanje srednju stručnu spremu,
3. da zna najmanje jedan svjetski jezik,
4. da ima položen stručni ispit za voditelja poslovnice i dvije godine radnog staža na odgovarajućim poslovima u putničkoj agenciji ili drugim odgovarajućim poslovima u turizmu,
5. da mu nije pravomoćnom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova voditelja poslovnice, dok ta mjera traje.

Strani državljanin može obavljati poslove voditelja poslovnice pod uvjetom da ima radnu dozvolu i da ispunjava uvjete iz stavka 2. ovog članka.

Članak 22.

Stručni ispit za voditelja poslovnice polaže se pred ispitnom komisijom koju rješenjem imenuje Ministar.

Stručni ispit za voditelja poslovnice polaže se prema utvrđenom ispitnom programu.

Ministar će propisati postupak, način polaganja i ispitni program za stručni ispit za voditelja poslovnice.

Ispitni program iz stavka 2. ovoga članka objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

O položenom stručnom ispitu izdaje se uvjerenje.

5. Jamčevina za aranžman

Članak 23.

Organizator aranžmana dužan je za svaki aranžman osigurati jamčevinu kod banke ili osiguravajućeg društva, radi naknade putniku:

1. plaćanje cijene aranžmana, ako zbog nelikvidnosti ili stečaja organizatora izostanu usluge aranžmana,
2. troškova koji nastanu zbog nelikvidnosti ili stečaja organizatora, za povratak putnika u mjesto polaska.

Jamčevina iz stavka 1. ovog članka daje se u obliku police osiguranja gotovinskog pologa, bankovne garancije i sl.

Članak 24.

Organizator ili posrednik aranžmana dužan je putniku, prilikom uplate iznosa aranžmana, izdati potvrdu o osiguranju jamčevine koja mu omogućuje neposredno ostvarenje prava na obeštećenje zbog nastalih troškova iz članka 23. ovog Zakona u banci ili osiguravajućem društvu.

Članak 25.

Putnička agencija koja organizira putovanje (aranžman) dužna je s osiguravateljem sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju prouzroči putniku neispunjenjem, djelomičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem obveza koje se odnose na aranžman.

6. Prestanak pružanja usluga putničke agencije

Članak 26.

Putnička agencija prestaje pružati usluge:

1. odjavom poslovanja, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom tijelu, s tim što se prestanak pružanja usluga ne može odjaviti unatrag,
2. ako je pravomoćnim rješenjem inspektora utvrđeno da nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovog Zakona i drugim propisima, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku,
3. ako je mjerodavno tijelo naknadno utvrdilo da je rješenje iz članka 11. ovog Zakona zasnovano na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokazima,
4. radi utvrđene neaktivnosti putničke agencije koja je neprekidno trajala duže od jedne godine,
5. radi izricanja mjere zabrane pružanja usluga putničke agencije sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovog Zakona,

6. ako putnička agencija u roku od godine dana od dana pravomoćnosti rješenja iz članka 11. ovog Zakona ne započne pružati usluge, gubi pravo pružanja usluga prema tom rješenju.

O prestanku pružanja usluga iz stavka 1. ovog članka mjerodavno tijelo donosi rješenje, koje upisuje u Upisnik iz članka 11. stavak 3. ovog Zakona.

Protiv rješenja iz stavka 2. ovog članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

B - TURISTIČKI VODIČ, PRATITELJ, ANIMATOR I ZASTUPNIK

1. Turistički vodič

Članak 27.

Turistički vodič je osoba koja turistima pokazuje i stručno objašnjava prirodne ljepote i rijetkosti, kulturno povijesne spomenike, umjetnička djela, etnografske i druge znamenitosti, povijesne događaje i legende o tim događajima i osobama, društveno političke tijekove i događanja te ekonomska dostignuća mjesta i područja.

Ne smatra se turističkim vodičem stručni djelatnik koji obavlja poslove vodiča na svom radnom mjestu kod pravne ili fizičke osobe unutar poslovnog prostora u kojem radi (muzej, galerija, nacionalni park i sl.), stručni djelatnik putničke agencije koji prati grupu turista iz mjesta u mjesto, vodič u planinama i jamama, u lovu i ribolovu, kao i voditelj i pratitelj ekskurzije i izleta.

Članak 28.

Za pružanje usluga turističkog vodiča, turistički vodič mora imati odobrenje koje na njegov zahtjev izdaje mjerodavno tijelo, na čijem području pruža usluge.

Odobrenje iz stavka 1. ovog članka izdat će se osobi koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. da je državljanin Bosne i Hercegovine,
2. da ima poslovnu sposobnost,
3. da ima najmanje srednju stručnu spremu,
4. da ima položen stručni ispit za turističkog vodiča,
5. da zna najmanje jedan svjetski jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča,
6. da mu pravomoćnom presudom ili rješenjem o prekršaju nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova turističkog vodiča, dok ta mjera traje,
7. da udovoljava propisanim zdravstvenim uvjetima

Strani državljanin može pružati usluge turističkog vodiča pod uvjetom da ima radnu dozvolu, da ispunjava uvjete iz stavka 2. toč. 2 do 7. ovog članka i uz primjenu načela uzajamnosti.

Pravomoćno rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča upisuje se u Upisnik turističkih vodiča koji vodi mjerodavno tijelo.

Oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stavka 3. ovog članka propisuje ministar.

Članak 29.

Ministar će propisati postupak, način polaganja i program stručnog ispita za turističkog vodiča.

Članak 30.

Turistički vodič dužan je poslove vodiča obavljati savjesno i stručno sukladno odredbama ovog Zakona, poslovnim običajima u turizmu, statutom i aktima udruga turističkih vodiča čiji je član.

Članak 31.

Putnička agencija i drugi korisnici usluga turističkog vodiča ne mogu obavljati usluga turističkog vodiča povjeriti osobi koja ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

Članak 32.

Istaknutim znanstvenicima i stručnjacima može se priznati svojstvo počasnog turističkog vodiča iz područja uže specijalnosti.

Počasni turistički vodič može obavljati poslove vodiča samo povremeno.

Svojstvo počasnog turističkog vodiča utvrđuje Ministar.

Članak 33.

Pri obavljanju poslova, turistički vodič mora imati iskaznicu turističkog vodiča, kojom se utvrđuje njegovo svojstvo. Iskaznicu turističkog vodiča, turistički vodič pri obavljanju poslova mora nositi na vidljivom mjestu.

Ministar će propisati obrazac i izgled iskaznice turističkog vodiča, kao i način njenog izdavanja i upotrebe.

Članak 34.

Rješenje o odobrenju iz članka 28. ovog Zakona mora sadržavati:

1. ime i prezime turističkog vodiča, mjesto prebivališta, područje na kojem će obavljati poslove,
2. stručnu spremu i datum kada je položio ispit za turističkog vodiča,
3. jezike na kojima će pružati usluge turističkog vodiča,
4. razdoblje u kojem pruža usluge, ako turistički vodič pruža usluge samo u jednom razdoblju tijekom godine (sezonski).

Stručna sprema unosi se u odobrenje sukladno podacima iz uvjerenja o položenom stručnom ispitu za turističkog vodiča.

Članak 35.

Odobrenje za pružanje usluga turističkog vodiča prestaje važiti u sljedećim slučajevima:

1. odjavom, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom tijelu, s tim što se pružanje usluga ne može odjaviti unatrag,
2. ako prestane ispunjavati jedan od propisanih uvjeta iz članka 28. ovog Zakona,
3. ako je mjerodavno tijelo naknadno utvrdilo da je ranije izdano odobrenje zasnovano na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima.

O prestanku važenja odobrenja iz stavka 1. ovog članka mjerodavno tijelo donosi posebno rješenje.

2. Turistički pratitelj

Članak 36.

Turistički pratitelj je osoba koja obavlja operativno-tehničke poslove u vođenju i praćenju turista, te daje turistima obavijesti o svrsi putovanja.

Članak 37.

Turistički pratitelj je osoba koje ispunjava uvjete iz članka 28. ovog Zakona, osim uvjeta iz stavka 2. točke 4. toga članka.

Članak 38.

Putnička agencija ne može obavljanje poslova pratitelja povjeriti osobi koja ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

3. Turistički animator

Članak 39.

Turistički animator je osoba koja planira i ostvaruje programe provođenja slobodnog vremena turista, a koji se odnose na sportsko-rekreativne, zabavne i kulturno-društvene sadržaje.

Za turističkog animatora vrijede odredbe ovog Zakona koje se odnose na turističkog pratitelja.

4. Turistički zastupnik

Članak 40.

Turistički zastupnik je pravna ili fizička osoba koja zastupa domaćeg ili stranog organizatora putovanja ili posrednika, u određitim putovanja.

Organizator je dužan pisano obavijestiti davatelja usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlastima i svim eventualnim promjenama.

Članak 41.

Ovlasti turističkog zastupnika su sljedeće:

- štiti interese i prava putnika i organizatora putovanja kod davatelja usluga,
- pruža obavijesti i naputke putnicima kod izvršenja programa putovanja i dodatnih usluga,
- naručuje dodatne usluge u ime organizatora putovanja prema dobivenim ovlastima,
- posreduje u pribavljanju dodatnih usluga za putnike (izlet, kulturne i športske priredbe i sl.),
- obavlja i druge poslove potrebne za zaštitu interesa putnika i organizatora putovanja.

C - TURISTIČKE USLUGE U NAUČIČKOM, SEOSKOM I DRUGIM OBLICIMA TURIZMA

1. Turističke usluge u nautičkom turizmu

Članak 42.

Nautički turizam je plovdba i boravak turista- nautičara na plovnim objektima (jahta, brodica i sl.) kao i boravak u lukama nautičkog turizma, radi odmora i rekreacije.

Članak 43.

Turističke usluge u nautičkom turizmu su:

1. iznajmljivanje prostora uz uređenu i djelomično ili potpuno zaštićenu obalu (u daljnjem tekstu: vez) za smještaj plovila i nautičara koji borave na njima,
2. iznajmljivanje plovnih objekata za odmor i rekreaciju,
3. prihvat, čuvanje i održavanje plovila na vezu, u moru i jezerima i suhom vezu,
4. usluge snabdijevanja nautičara (vodom, gorivom u posebnim pumpama, namirnicama, rezervnim dijelovima, opremom i sl.),
5. škole jedrenja, obuke za skipere i voditelje brodica,
6. uređenje i pripremanje plovila,
7. druge usluge za potrebe nautičkog turizma,
8. davanje različitih informacija (vremenska prognoza, nautički vodič i sl.),
9. osiguravanje službe spašavanja i pružanje hitne medicinske pomoći,
10. usluge skipera.

Ministar će za usluge iz stavka 1. toč. 1. do 7. ovog članka propisati minimalne uvjete i način njihovog pružanja.

Članak 44.

Usluge u nautičkom turizmu mogu pružati pravne i fizičke osobe koje ispunjavaju uvjete propisane zakonom, a sukladno čl. 52. do 55. ovog Zakona.

2. Turističke usluge u seoskom turizmu

Članak 45.

Seoski turizam, u smislu ovog Zakona je boravak i smještaj turista u domaćinstvu, koje je organizovano kao turističko seosko gospodarstvo (seosko domaćinstvo) radi odmora i rekreacije.

Članak 46.

Turističke usluge u seoskom turizmu osobito su: iznajmljivanje konja za jahanje, zaprega, škola jahanja, lov i ribolov, organizovanje branja plodova i gljiva, berbe voća i povrća, ubiranje ljetine, foto safari i druge usluge u seoskom domaćinstvu.

Turističke usluge iz stavka 1. ovog članka može pružati vlasnik seoskog gospodarstva sa članovima svoje obitelji ukoliko ispunji uvjete propisane ovim Zakonom i drugim propisima.

Ministar će propisati način i uvjete za pružanje usluga iz stavka 1. ovog članka, te postupak i uvjete za pribavljanje odobrenja za obavljanje tih usluga.

3. Usluge na skijaškom terenu

Članak 47.

Uslugama na skijaškom terenu, u smislu ovog Zakona, smatra se davanje na korištenje prostora, uređaja i opreme za rekreativno i športsko skijanje, skijašku obuku i druge rekreativne i športske aktivnosti na snijegu, te iznajmljivanje skijaške opreme, usluge korištenja ski i bebi liftova, žičara i sl.

Usluge iz stavka 1. ovog članka mogu se pružati na skijaškom terenu koji, u zavisnosti od vrste aktivnosti iz stavka 1. ovog članka, mora biti uređen, opremljen i održavan tako da je siguran za korisnike i za koji je utvrđeno da ispunjava uvjete sukladno propisu kantona.

Članak 48.

Pravna ili fizička osoba koja upravlja skijaškim terenom, dužna je da:

1. osigura i održava skijaški teren za sigurno korištenje,
2. utvrdi red i osigura službu za održavanje reda na skijaškom terenu,
3. osigura službu spašavanja i pružanja hitne medicinske pomoći na skijaškom terenu,
4. na ulazu u skijaški teren vidno istakne odredbe o redu, cijene za korištenje uređaja, opreme i prostora i drugih usluga na skijaškom terenu,
5. markira skijaške staze prema težini, dužini i vrsti skijaške staze,
6. osigura tehničko osoblje koje će brinuti o sigurnoj uporabi ski i bebi liftova, žičara i sl.

Korisnici skijaškog terena dužni su pridržavati se propisa o redu na skijaškom terenu.

4. Turističke usluge u raftingu i splavarenju

Član 49.

Turističke usluge u raftingu i splavarenju su:

1. iznajmljivanje prostora uz uređene i djelimično ili potpuno zaštićene obale,
2. iznajmljivanje plovnih objekata za odmor i rekreaciju,
3. prihvat, čuvanje i održavanje plovila,
4. usluge snabdijevanja raftera ili splavova (vodom, namirnicama, rezervnim dijelovima, opremom i sl.),
5. obuka za skipere i voditelje splavova i čamaca,
6. uređenje i priprema plovila i čamaca,
7. druge usluge za potrebe turističkih usluga raftinga i splavova,
8. obezbjeđenje službe spašavanja i pružanja hitne medicinske pomoći,
9. usluge skipera.

5. Turističke usluge u drugim oblicima turizma

Članak 50.

Turističke usluge mogu se pružati i u zdravstvenom, kongresnom, omladinskom, športskom, vjerskom, lovnom, ribolovnom, planinskom i drugim oblicima turizma.

Ministar će propisati minimalne uvjete za pružanje usluga iz stavka 1. ovog članka.

D - OSTALE TURISTIČKE USLUGE

Članak 51.

Ostale turističke usluge u smislu ovog Zakona su:

- iznajmljivanje sandolina, čamaca, kajaka i njihov smještaj i čuvanje,
- iznajmljivanje jedrilica, dasaka za jedrenje, bicikla na vodi, skutera i sl.,
- iznajmljivanje pribora i opreme za kupanje i skijanje na vodi,
- iznajmljivanje suncobrana, ležaljki i dr.,
- iznajmljivanje skijaške, ribolovne, ronilačke opreme i sl.

Članak 52.

Za pružanje usluga iz članka 51. ovog Zakona, ukoliko ih ima namjeru pružati fizička osoba, obvezna je pribaviti odobrenje nadležnog tijela.

Odobrenje iz stavka 1. ovog članka može pribaviti osoba koja ispunjava slijedeće uvjete:

1. da je državljanin Bosne i Hercegovine,
2. da je starija od 18 godina,
3. da raspolaže sredstvima za pružanje usluga i dokazom o vrijednosti sredstava,
4. da je pribavila važeću policu osiguranja iz koje se pokriva šteta korisniku usluge u slučaju nesreće,
5. da ima poslovnu sposobnost,
6. da udovoljava propisanim zdravstvenim uvjetima

Članak 53.

Rješenje o odobrenju za pružanje usluga osobi iz članka 52. stavak 1. ovog Zakona obvezno sadrži:

1. ime i prezime osobe i njen jedinstveni matični broj,
2. vrstu usluge i kapacitet koju će osoba pružati,
3. mjesto gdje se usluga pruža,
4. naznaku da li se usluga pruža tijekom cijele godine ili samo sezonski.

Članak 54.

Rješenje o odobrenju za pružanje usluga iz članka 53. ovog Zakona upisuje se u Upisnik odobrenja za pružanje usluga fizičkih osoba koji vodi mjerodavno tijelo.

Oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stavka 1. ovog članka propisuje ministar.

Članak 55.

Rješenje o odobrenju iz članka 53. prestaje važiti:

1. odjavom, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave mjerodavnom tijelu, s tim što se prestanak pružanja usluga ne može odjaviti unatrag,
2. ako osoba ne otpočne pružati usluge u roku od šest mjeseci od dana pribavljenog odobrenja,
3. ako je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da nisu ispunjeni uvjeti određeni ovim Zakonom i drugim propisima, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku,
4. ako mjerodavno tijelo naknadno utvrdi da je ranije rješenje o odobrenju zasnovano na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokazima.

O prestanku važenja rješenja o odobrenju iz stavka 1. ovog članka, mjerodavno tijelo donosi rješenje.

Članak 56.

Mjerodavni organ dužan je sva rješenja u svezi s obavljanjem turističke djelatnosti dostaviti mjerodavnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine i mjerodavnoj turističko-ugostiteljskoj inspekciji.

III - NADZOR

Članak 57.

Upravni nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor nad provedbom ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona, te pojedinačnih akata, uvjeta i načina rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove u okviru svoje mjerodavnosti.

Član 58.

Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona, te pojedinačnih akata, uvjeta i načina rada, nadziranih davatelja turističkih usluga, provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove i kantonalni organ uprave mjerodavan za inspekcijske poslove u okviru svojih mjerodavnosti, sukladno posebnim propisima koje na prijedlog resornih ministarstava donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i vlade kantona.

Članak 59.

Osim poslova navedenih u članu 57. ovog Zakona Federalna uprava za inspekcijske poslove obavlja i druge poslove koji su zakonom i drugim propisima stavljeni u njenu mjerodavnost.

Članak 60.

U provođenju inspekcijskog nadzora nadležni inspektor Federalne uprave za inspekcijske poslove (u daljnjem tekstu: inspektor) je ovlašten pregledati:

- poslovne i druge prostorije i prostore u kojima se obavlja turistička djelatnost, opremu, vozila i plovila kojima se ili u kojima se obavlja turistička djelatnost, poslovne knjige, ugovore, isprave i evidencije i drugu poslovnu dokumentaciju koja mu omogućuje uvid u poslovanje pravnih i fizičkih osoba koje pružaju turističke usluge te obavljati i druge radnje sukladno svrsi inspekcijskog nadzora.

Članak 61.

Pravne i fizičke osobe čije su prostorije i prostori, uređaji i oprema odnosno predmeti rada i poslovanja podvrgnuti inspekcijskom nadzoru, obvezni su omogućiti inspektorima nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora.

Pravne i fizičke osobe obvezne su na zahtjev inspektora dostaviti podatke, obavijesti i materijale koji su mu potrebni za obavljanje poslova iz njegove nadležnosti u primjerenom roku koji on odredi.

Inspekcijski pregled treba u isto vrijeme biti obavljen na takav način da ne ometa redovno obavljanje rada i poslovanja.

Član 62.

Ako inspektor u provođenju inspekcijskog nadzora utvrdi da se turistička djelatnost obavlja:

- bez registracije ili mimo registracije,
- bez odobrenja izdatog od mjerodavnog tijela,
- bez rješenja mjerodavnog tijela kojim se utvrđuje da prostor, uređaji i oprema za obavljanje turističke djelatnosti udovoljava propisanim uvjetima za obavljanje te djelatnosti,

rješenjem će zabraniti obavljanje turističke djelatnosti subjektu nadzora koji istu obavlja na nezakonit način.

Inspektor će rješenje iz stavka 1. ovog članka donijeti bez odlaganja, s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja.

Žalba protiv rješenja iz stavka 1. ovog članka ne odlaže izvršenje rješenja.

Subjektu nadzora kome je zabranjen rad, inspektor će pečaćenjem ili na drugi pogodan način, zatvoriti prostorije u kojima obavlja turističku djelatnost, te može privremeno oduzeti opremu, uređaje, sredstva za rad i prijevozna sredstva kojima obavlja nezakonitu djelatnost, do konačne odluke.

Inspektor je obavezan da, uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za učinjeni prekršaj, odnosno uz prijavu za učinjeno kazneno djelo, o privremenom oduzimanju predmeta odmah izvijestiti mjerodavno tijelo kod kojeg pokreće postupak zbog učinjenog prekršaja, ili kaznenog djela, zavisno o kvalifikaciji djela učinjenog oduzetim predmetima.

Inspekcijska tijela u čijem se sastavu nalazi inspekcija, osigurati će uvjete za održavanje i čuvanje privremeno oduzetih predmeta.

Troškovi prinudnog izvršenja kao i troškovi štete nastale prinudnim izvršenjem, padaju na teret izvršenika - stranke.

Članak 63.

Ako su poslovni prostor, uređaji i oprema namijenjeni za obavljanje turističke djelatnosti prestali ispunjavati propisane uvjete po izdatom odobrenju, inspektor će donijeti rješenje, bez odlaganja a najkasnije u roku od osam dana od dana završetka nadzora, s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja, kojim će odrediti rok ne kraći od 30 dana pravnoj i fizičkoj osobi, da prilagodi pružanje usluga sukladno zakonu.

Ako se nedostaci iz stavka 1. ovog članka ne otklone u određenom roku, inspektor će donijeti rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti.

Žalba protiv rješenja iz st. 1. i 2. ovog članka ne odlaže izvršenje rješenja.

Ukoliko inspektor, nakon što je rješenje o zabrani postalo izvršno, utvrdi da se i pored zabrane obavlja turistička djelatnost, donijet će zaključak o prinudnom izvršenju rješenja pečaćenjem objekta.

Troškovi prinudnog izvršenja, kao i troškovi štete nastale prinudnim izvršenjem, padaju na teret izvršenika-stranke.

Članak 64.

Ako inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi da je kupcu turističke usluge zaračunata ili naplaćena viša cijena od utvrđene, naredit će prodavcu usluge da vrati više naplaćeni iznos oštećenom kupcu usluge i bez odlaganja izdati prekršajni nalog, odnosno podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Članak 65.

Ako inspektor prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora utvrdi nepravilnosti ili ne pridržavanje propisa za čiji nadzor nije mjerodavan, obavijestit će mjerodavno tijelo uprave, bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana.

Članak 66.

Protiv rješenja kantonalnog inspektora može se u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja izjaviti žalba kantonalnom tijelu uprave mjerodavnom za poslove turizma.

Protiv rješenja koje u prvom stupnju donese federalni inspektor, može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

Članak 67.

Pri obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor mora imati službenu iskaznicu inspektora kojom dokazuje svoje službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

IV - KAZNENE ODREDBE

Članak 68.

Novčanom kaznom od 1.500,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba, ako:

1. organizira aranžman za osobe koje nisu njeni članovi ili ako ga ne organizira samo povremeno i bez svrhe stjecanja dobiti ili ako reklamira i vrši promidžbu za putovanja i boravke mimo internih glasila i saopćenja koja dobivaju članovi udruga ili ako za njegovo organizovanje ne koristi prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani (članak 6),
2. naziv "Putnička agencija" ne koristi sukladno članku 8. ovoga Zakona,
3. pruža usluge putničke agencije, a nije putnička agencija (članak 9.),
4. ne ispunjava propisane uvjete za pojedinu vrstu putničke agencije ili ne pruža usluge na propisani način, ili ako pruža usluge one vrste putničke agencije za koju ne ispunjava propisane uvjete, (članak 10.),
5. započne s pružanjem usluga putničke agencije prije nego što je pribavila rješenje mjerodavna tijela da je udovoljeno uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 11. stavak 1., osim u slučaju iz članka 11. stavak 7.),
6. pruža usluge turističkog paket aranžmana, izletničkog programa ili transfera putnika, a ne koristi prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani, kao i ugostiteljske objekte u kojima su korisnici usluga osigurani (članak 15.),
7. prijevoz putnika ne obavlja vlastitim prijevoznim sredstvima ili prijevoznim sredstvima u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba na temelju ugovora, (članak 16.),

8. neposredno pruža usluge putniku, a nema poslovnicu, ili poslovnica ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 19.),
9. ne osigura korištenje uplaćenog aranžmana ili naknadu štete zbog nastalih troškova ili ne osigura garanciju za svaki aranžman kod banke ili osiguravajućeg društva (članak 23. stavak 1.),
10. putniku prilikom uplate iznosa za turistički paket aranžman ne izda potvrdu osiguranju jamčevine, koja mu omogućava neposredno ostvarenje prava za naknadu štete zbog nastalih troškova iz članka 23. stavak 1. ovoga Zakona prema banci ili osiguravajućem društvu (članak 24.),
11. ne sklopi s osiguravateljem ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju prouzroči putniku neispunjenjem, djelomičnim ispunjenjem, ili neurednim ispunjenjem obveza koje se odnose na aranžman (članak 25.).

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 200,00 KM do 2.000,00 KM.

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i voditelj poslovnice novčanom kaznom od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

Članak 69.

Novčanom kaznom od 700,00 KM do 7.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba, ako:

1. ne objavi uvjete, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i ne pridržava se tih uvjeta, sadržaja i cijena (članak 5. stavak 1. točka 1.),
2. za svaku izvršenu uslugu, korisniku ne izda račun, kartu ili potvrdu s brojem kojom se potvrđuje primitak uplate ili ne čuva kopije tih dokumenata najmanje jednu godinu od dana njihovog izdavanja (članak 5. stavak 1. točka 2.),
3. u prostorijama gdje se prodaju usluge ne vodi knjigu žalbe ili je ne vodi u propisanom obliku, sadržaju i na propisan način ili u roku od 15 dana ne odgovori na svaki prigovor (članak 5. stavak 1. točka 3.),
4. ne vodi poslovne knjige sukladno važećim propisima (članak 5. stavak 1. točka 4.),
5. u obavljanju turističke djelatnosti ne posluje sukladno poslovnim običajima u turizmu (članak 5. stavak 3.),
6. na ulazu u poslovni prostor ne izloži natpisnu ploču na kojoj je istaknuta tvrtka putničke agencije (članak 14. točka 1.),
7. na ulazu u poslovni prostor u kojem neposredno prodaje svoje usluge ne istakne radno vrijeme ili se ne pridržava istaknutog radnog vremena (članak 14. točka 2.),
8. na zahtjev korisnika usluga ne izjasni se o svojstvu u kojem nastupa i koji joj je opseg ovlasti, ako zastupa druge putničke agencije (članak 14. točka 3.),
9. u svim reklamnim i promidžbenim materijalima kao i svim poslovnim dokumentima vidljivo ne naznači tvrtku i sjedište, te identifikacijski broj, (članak 14. točka 4.),
10. ne čuva, kao poslovnu tajnu, sve što je saznala o putniku (članak 14. točka 5.),
11. putniku ne pruži usluge utvrđene u ugovoru ili ih ne pruži na kvalitetan način (članak 14. točka 6.),
12. putniku ne ponudi i posebno osiguranje od ozljeda, bolesti, smrti i gubitka prtljage tijekom putovanja i boravka (članak 14. točka 7.)
13. prodaje aranžmane i izletničke programe, a u poslovnici nema najmanje jednog voditelja poslovnice (članak 20. stavak 1.).

Za prekršaje iz stavka 1. toč. 1. do 12. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 200,00 KM do 2.000,00 KM.

Za prekršaje iz stavka 1. toč. 1. do 11. ovoga članka kaznit će se i voditelj poslovnice novčanom kaznom od 100,00 KM do 1.000,00 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. toč. 1. do 4. ovog članka kaznit će se i fizička osoba koja je registrirana za obavljanje turističke djelatnosti novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

Članak 70.

Novčanom kaznom od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. organizira grupna putovanja, a da tijekom cijelog putovanja ne osigura najmanje jednog turističkog pratitelja koji ispunjava propisane uvjete, za svaku grupu do 75 putnika, ili ako ne osigura stručnog djelatnika koji je osposobljen za rad u turističkoj djelatnosti, ukoliko ne raspolaže turističkim pratiteljem koji ispunjava propisane uvjete ili ako za grupne posjete turističkim mjestima za koja je u programu predviđeno razgledavanje turističkog mjesta ne angažira turističkog vodiča koji je ovlašten za pružanje usluga turističkog vodiča u tom turističkom mjestu (članak 17.),
2. za svaki aranžman, odnosno putovanje koje organizira ne izda program, prospekt ili katalog sa sadržajem iz točke 1. do 12. članka 18. ovoga Zakona ili ne uruči iste putniku prije zaključenja ugovora o aranžmanu (članak 18.),
3. pisano ne izvijesti davatelja usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlastima i svim nastalim promjenama (članak 40. stavak 2.).

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 100,00 KM do 1.000,00 KM.

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i voditelj poslovnice novčanom kaznom od 70,00 KM do 700,00 KM.

Članak 71.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba, ako:

1. pruža usluge turističkog vodiča suprotno odredbi članka 30. ovoga Zakona,
2. pruža usluge turističkog vodiča, a nema odobrenje iz članka 28. stavka 1. ovoga Zakona ili ako prilikom pružanje tih usluga nema na vidljivom mjestu iskaznicu turističkog vodiča (članak 33. stavak 1.),
3. pruža usluge turističkog pratitelja, a ne ispunjava uvjete iz članka 37. ovoga Zakona,
4. pruža usluge turističkog animatora, a ne ispunjava propisane uvjete (članak 39.),
5. turističke usluge u seoskom turizmu pruža, a ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i drugim propisima (članak 46. stavak 2.).

Članak 72.

Za prekršaje utvrđene čl. 68. i 69. ovoga Zakona ako se ponove u roku od jedne godine od pravomoćnosti rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu, izreći će se pravnoj ili fizičkoj osobi i zaštitna mjera zabrane obavljanja turističke djelatnosti u trajanju do šest mjeseci.

Članak 73.

Za prekršaje utvrđene člankom 70. stavak 1. toč. 2., 3. i 4. ovoga Zakona ako se ponove u roku od jedne godine od pravomoćnosti rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu, izreći će se i zaštitna mjera zabrane pružanja usluga turističkom vodiču, pratitelju i animatoru, u trajanju do šest mjeseci.

V - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 74.

Pravne osobe koje pružaju usluge putničke agencije na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, nastavljaju s radom, ali su obvezne, u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, uskladiti svoje poslovanje sa odredbama ovoga Zakona.

Članak 75.

Ministar će donijeti propise na temelju ovlasti iz ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 76.

Postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog Zakona, dovršit će se sukladno propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 77.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaju važiti odredbe Zakona o turističko-ugostiteljskoj djelatnosti ("Službene novine Federacije BiH", br. 19/96 i 28/03) kojima se uređuje turistička djelatnost.

Članak 78.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj Doma naroda Parlamenta Federacije BiH Stjepan Krešić, v. r.	Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Safet Softić, v. r.
---	---

На основу члана IV. Б. 7. а) (IV) Устава Федерације Босне и Херцеговине, доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ТУРИСТИЧКОЈ ДЈЕЛАТНОСТИ

Проглашава се Закон о туристичкој дјелатности који је донио Парламент Федерације БиХ на сједници Представничког дома од 11. марта 2009. године и на сједници Дома народа од 19. марта 2009. године.

Број 01-02-187/09
14. априла 2009. године
Сарајево

Предсједница
Борјана Кришто, с. р.

ЗАКОН

О ТУРИСТИЧКОЈ ДЈЕЛАТНОСТИ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Законом уређује се вршење туристичке дјелатности, врсте услуга у тој дјелатности, услови и начин обављања послова, субјекти који се могу бавити том дјелатношћу и услови за вршење туристичке дјелатности.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом Закону имају ова значења:

1. **Путник** је купац који купује или је сагласан да купи туристички пакет аранжман, односно туристичко путовање или друге туристичке услуге. Путник је и лице у корист којег купац купује туристички пакет аранжман, односно услуге или лице на које купац или лице за које је купац купио туристички пакет аранжман пренесе право коришћења туристичког пакета аранжмана или услуге.
2. **Туристички пакет аранжман** (у даљњем тексту: аранжман), је уговорни посао у којем се путнику продају или нуде на продају за јединствену унапријед утврђену цијену најмање услуга превоза и смјештаја, уз услов да аранжман траје дуже од 24 часа или укључује барем једно ноћење.
3. **Излетнички програм** је комбинација од најмање двије понуђене услуге које трају мање од 24 часа и не укључује ноћење, односно смјештај.
4. **Путничка агенција-организатор путовања** је путничка агенција која организује аранжман и која га непосредно продаје или нуди на продају путем посредника.

5. **Путничка агенција-посредник** је путничка агенција која продаје или нуди за купњу аранжман који је саставио организатор путовања, или која пружа друге посредничке услуге из члана 9. овог Закона.

II - ТУРИСТИЧКА ДЈЕЛАТНОСТ

Члан 3.

Туристичка дјелатност, у смислу овог Закона, је пружање услуга и посредовање у туристичком промету.

Туристичке услуге, у смислу овог Закона, су: пружање услуга путничке агенције, туристичког водича, пратилаца, аниматора, заступника, пружање услуга у наутичком, сеоском, здравственом, конгресном, вјерском, омладинском, спортском, ловном, риболовном, планинском и другим облицима туризма, услуге на скијашком терену, услуге сплаварења и рафтинга као и пружање осталих туристичких услуга.

Члан 4.

Туристичку дјелатност могу вршити правна и физичка лица која су регистрована за вршење туристичке дјелатности и испуњавају услове прописане овим Законом и прописима донесеним на основу овог Закона.

Члан 5.

Правна и физичка лица из члана 4. овог Закона која врше туристичку дјелатност, дужна су:

1. објавити услове, садржај и цијену сваке поједине услуге и придржавати се тих услова, садржаја и цијена,
2. за сваку извршену услугу, кориснику издати рачун, карту или потврду с бројем којом се потврђује пријем уплате и чувати копије тих докумената најмање годину дана од дана њиховог издавања,
3. у просторијама гдје се продају услуге, водити књигу жалбе и у року од 15 дана одговорити на сваки приговор,
4. водити пословне књиге у складу са важећим прописима.

Федерални министар околиша и туризма (у даљњем тексту: Министар) прописаће облик, садржај и начин вођења књиге жалбе.

У вршење туристичке дјелатност правна и физичка лица из члана 4. овог Закона дужна су пословати у складу са пословним обичајима у туризму.

Члан 6.

Спортски клубови, синдикати, вјерске заједнице, културно-умјетничка друштва, удружења пензионера, струковна удружења и сл. (у даљњем тексту: удружења), као и школе могу организовати путовања и боравак искључиво за своје чланове, ученике и наставнике.

Удружења и школе могу организовати аранжман и излетнички програм из става 1. овог члана само повремено и без сврхе стицања добити.

Рекламирање и промоција за путовања и боравке дозвољена је само у интерним гласилима и саопштењима које добијају чланови удружења и школа.

Удружења и школе су обавезни за путовања и боравке из става 1. овог члана користити само она превозна средства у којима су путници и пртљага осигурани.

A - ПУТНИЧКА АГЕНЦИЈА

Члан 7.

Путничком агенцијом у смислу овог Закона, сматра се правно лице уписано у регистар друштава која се баве организовањем туристичких и пословних путовања и боравака, посредовањем и пружањем свих осталих услуга у вези с тим, те продајом свог властитог туристичког производа којег ствара обједињавањем разних врста туристичких услуга.

Члан 8.

Назнаку "путничка агенција" може користити искључиво правно лице из члана 7. овог Закона.

Назнака "путничка агенција" обавезно се користи у фирми путничке агенције као поближа назнака дјелатности.

У фирми, путничка агенција може, уз назнаку којом се обилежава име путничке агенције, користити и изразе уобичајене у туристичком пословању као што су: "tours", "travel" и сл.

1. Услуге путничке агенције

Члан 9.

Услуге путничке агенције су:

1. организовање, продаја и спровођење аранжмана,
2. продаја и посредовање у продаји угоститељских и туристичких услуга,
3. посредовање у пружању услуга путовања и боравак и вршење других за њих везаних услуга,
4. организовање, продаја и спровођење излетничких програма,
5. прихват и превоз путника (трансфери),
6. продаја и посредовање у продаји карата или резервацији мјеста за сва превозна средства,
7. резервација смјештаја и других услуга у угоститељским објектима,
8. заступање домаћих и страних путничких агенција,
9. давање туристичких обавијести и промотивног материјала,
10. посредовање у прибављању путних исправа, виза и других исправа потребних за прелаз границе и боравак у иностранству, те исправа за лов, риболов, рођење и других исправа потребних за организовање и спровођење различитих облика туризма,
11. организовање и посредовање у продаји услуга наутичког, сеоског, здравственог, конгресног, вјерског, спортског, ловног, риболовног и других облика туризма,
12. резервација, набавка и продаја улазница за све врсте природи, музеја и др., те продаја робе везане за потребе путовања (разне путне потрештине, сувенири, туристичке публикације и сл.),
13. организовање и пружање услуга у вези са пословањем картицама и путничким чековима, те пружање мјеначких услуга,
14. посредовање у осигурању путника и пртљаге,
15. посредовање у организовању скупова, сајмова, спортских природи, културно-забавних манифестација и друге активности из области туризма у складу са законом,
16. организовање водичке службе и службе туристичких информација,
17. организовање туристичких манифестација, културно-забавних природи и такмичења,
18. припремање, штампање и дистрибуција туристичких информација, рекламно-пропагандног материјала и јавна промоција туристичког производа и програма,
19. организовање семинара и курсева везаних за туризам и учење страних језика запосленика у агенцији.

Путничка агенција може, осим услуга из става 1. овог члана, пружати и друге сличне услуге: посредовање у изнајмљивању возила (rent-a-car), летјелица, пловних објеката, чување и одржавање пловних објеката.

2. Врсте путничких агенција

Члан 10.

Према врсти услуга које пружају путничке агенције су:

1. путничка агенција организатор путовања и
2. путничка агенција посредник

Министар ће прописати минимално - техничке услове које морају испуњавати путничке агенције из става 1. овог члана и начин на који могу пружати своје услуге.

Путничка агенција смије пружати само оне услуге за које испуњава услове прописане овим Законом и прописом донесеним на основу става 2. овог члана.

3. Услови за пружање услуга путничке агенције

Члан 11.

Путничка агенција може започети пружати услуге када прибави рјешење општинског односно градског органа управе надлежног за послове туризма (у даљњем тексту: надлежни орган), којим је утврђено да удовољава условима прописаним овим Законом и прописима донесеним на основу овог Закона.

Испуњавање услова из става 1. овог члана, надлежни орган утврђује рјешењем у року од 15 дана од дана уредно поднесеног захтјева у складу са чланом 12. овог Закона.

Правоснажно рјешење из става 2. овог члана, уписује се у Уписник путничких агенција који води надлежни орган.

Министар ће прописати облик, садржај и начин вођења Уписника из става 3. овог члана.

Трошкове поступка из става 2. овог члана сноси подносилац захтјева.

Против рјешења из става 2. овог члана може се изјавити жалба Федералном министарству околиша и туризма (у даљњем тексту: Министарство) у року од 15 дана од дана достављања рјешења.

Ако надлежни орган након прегледа пословног простора путничке агенције не донесе рјешење у року из става 2. овог члана, рад у путничкој агенцији може отпочети, о чему је путничка агенција дужна претходно писаним путем обавијестити надлежни орган уколико је за грађевину, у којој се налази пословни простор путничке агенције, у складу са посебним прописом прибавила одговарајући акт према којем се грађевина смије почети користити.

Члан 12.

Захтјев путничке агенције за издавање рјешења из члана 11. овог Закона садржи:

1. фирму и сједиште путничке агенције,
2. рјешење о упису у регистар друштва,
3. идентификациони број,
4. приједлог врсте путничке агенције,
5. доказ о праву власништва пословног простора или уговор о закупу пословног простора,
6. податке о величини и опремљености пословног простора и
7. податке о водитељу пословнице, ако путничка агенција пружа своје услуге непосредно кориснику услуге.

Члан 13.

Рјешење из члана 11. овог Закона садржи:

1. фирму и сједиште путничке агенције,
2. врсту путничке агенције,
3. идентификациони број,
4. мјесто, улицу и кућни број пословнице путничке агенције, те
5. име и презиме водитеља пословнице и његов јединствени матични број.

Сваку промјену података из става 1. овог члана путничка агенција дужна је пријавити надлежном органу у року од осам дана од дана настале промјене.

О промјени података из става 2. овог члана надлежни орган доноси рјешење.

Члан 14.

Поред обавеза прописаних чланом 5. овог Закона, путничка агенција дужна је:

1. на улазу у пословни простор путничке агенције изложити натписну плочу на којој је истакнута фирма путничке агенције,
2. на улазу у пословни простор у којем непосредно продаје своје услуге истакнути обавијест о радном времену и придржавати се истакнутог радног времена,
3. на захтјев корисника услуга изјаснити се да ли наступа у својству организатора путовања или посредника и колики јој је распон овлашћења, ако заступа друге путничке агенције,

4. у свим рекламним и промотивним материјалима као и у свим пословним документима видљиво назначити фирму и сједиште путничке агенције, те идентификациони број путничке агенције,
5. чувати, као пословну тајну, све што је сазнала о путнику и без његовог одобрења, осим у законом прописаним случајевима, никоме не смије саопштити: његову адресу, мјесто и вријеме путовања, боравка, уплаћену цијену, као ни имена његових сапутника,
6. путнику пружити услуге утврђене у уговору и на квалитетан начин,
7. понудити путнику и посебно осигурање од озледа, болести, смрти и губитка пртљага током путовања и боравка.

Члан 15.

Путничка агенција која пружа услуге аранжмана, излетничког програма или трансфера путника дужна је користити превозна средства као и угоститељске услуге регистрованих даваоца услуга у којима су путници и пртљага осигурани.

Члан 16.

Путничка агенција обавезна је превоз путника обављати властитим превозним средствима или превозним средствима у власништву других правних и физичких лица која су регистрована за вршење дјелатности превоза путника.

Изузетно од одредби из става 1. овог члана, ако превоз путника није могуће извршити на начин одређен у ставу 1. овог члана, путничка агенција може за превоз путника користити и превозно средство у власништву иностраних правних и физичких лица.

Члан 17.

Ако путничка агенција организује групна путовања обавезна је током цијелог путовања обезбиједити најмање једног туристичког пратиоца, који испуњава услове прописане овим Законом, за сваку групу до 75 путника.

Ако путничка агенција не располаже с туристичким пратиоцем из става 1. овог члана, може обезбиједити стручног радника који је оспособљен за рад у туристичкој дјелатности.

Путничка агенција обавезна је навести у програму путовања да ли је обилазак предвиђен у пратњи пратиоца путовања или локалног водича.

Члан 18.

Путничка агенција дужна је за сваки аранжман, односно путовање које организује, издати програм, проспекат или каталог који обавезно лично уручује путнику прије закључења уговора о аранжману, а који треба да садржи:

1. тачан опис превозног пута (итинерер), односно аранжмана,
2. тачан опис одређишта (код боравка),
3. јасне и тачне податке о врсти, положају, категорији или удобности, и друге главне знаке смјештаја и исхране,
4. врсту превозног средства, његове знаке и разред,
5. укупан број дана и ноћења у аранжману,
6. датум, вријеме и мјесто поласка и повратка,
7. цијену аранжмана и износ или проценат од цијене који се плаћа као капара и временски распоред за плаћање преосталог износа,
8. цијену необавезних (факултативних) услуга,
9. упутство о најмањем броју учесника за остварење аранжмана, ако је то услов за организован аранжман,
10. услове за пријаву и отказ учесника аранжмана и гаранције организатора,
11. рок до када ће се најкасније путнику саопштити ако организатор или посредник одустане од аранжмана,
12. остале податке важне за путника (клима, врста валута и др.).

Члан 19.

Путничка агенција која непосредно пружа услуге путнику мора имати пословни простор у сједишту фирме која испуњава за то прописане услове.

Путничка агенција може имати у свом саставу пословнице у којима се врши регистрована дјелатност у складу са прописаним условима.

Пословница мора испуњавати сљедеће услове:

1. да простор одговара прописаним условима за одређену врсту путничке агенције,
2. да је засебна пословна цјелина у односу на друге пословне просторе правних и физичких лица која послују у истом објекту.

Изузетно од одредбе става 3. тачка 2. овог члана пословница не мора бити засебна пословна цјелина, ако се тај простор налази у објектима намијењеним трговачким и банкарским активностима, у хотелима, у сајамским просторијама, на станицама или терминалима за јавне услуге копног, поморског или ваздушног превоза.

Министар ће прописати минималне услове које мора испуњавати пословница за поједину врсту путничке агенције.

4. Водитељ пословнице

Члан 20.

Путничка агенција која непосредно продаје аранжмане и излетничке програме мора имати у свакој пословници најмање једног запосленог водитеља пословнице.

Водитељ пословнице одговоран је за рад у пословници у складу са овим Законом.

Члан 21.

У смислу овог Закона водитељем пословнице сматра се држављанин Босне и Херцеговине који испуњава услове за водитеља пословнице прописане овим Законом.

Водитељ пословнице треба испуњавати сљедеће услове:

1. да је пословно способан,
2. да има најмање средњу стручну спрему,
3. да зна најмање један свјетски језик,
4. да има положен стручни испит за водитеља пословнице и двије године радног стажа на одговарајућим пословима у путничкој агенцији или другим одговарајућим пословима у туризму,
5. да му није правоснажном пресудом или рјешењем о прекршају изречена заштитна мјера забране обављања послова водитеља пословнице, док та мјера траје.

Страни држављанин може обављати послове водитеља пословнице под условом да има радну дозволу и да испуњава услове из става 2. овог члана.

Члан 22.

Стручни испит за водитеља пословнице полаже се пред испитном комисијом коју рјешењем именује Министар.

Стручни испит за водитеља пословнице полаже се према утврђеном испитном програму.

Министар ће прописати поступак, начин полагања и испитни програм за стручни испит за водитеља пословнице.

Испитни програм из става 2. овог члана објављује се у "Службеним новинама Федерације БиХ".

О положеном стручном испиту издаје се увјерење.

5. Јамчевина за аранжман

Члан 23.

Организатор аранжмана дужан је за сваки аранжман обезбједити јамчевину код банке или осигуравајућег друштва, ради накнаде путнику:

1. плаћање цијене аранжмана, ако због неликвидности или стечаја организатора изостану услуге аранжмана,
2. трошкова који настану због неликвидности или стечаја организатора, за повратак путника у мјесто поласка.

Јамчевина из става 1. овог члана даје се у облику полисе осигурања готовинског полага, банковне гаранције и сл.

Члан 24.

Организатор или посредник аранжмана дужан је путнику, приликом уплате износа аранжмана, издати потврду о осигурању јамчевине која му омогућује непосредно остварење права на обештећење због насталих трошкова из члана 23. овог Закона у банци или осигуравајућем друштву.

Члан 25.

Путничка агенција која организује путовање (аранжман) дужна је са осигураваоцем склопити уговор о осигурању од одговорности за штету коју проузрокује путнику неиспуњењем, дјеломичним испуњењем или неуредним испуњењем обавеза које се односе на аранжман.

6. Престанак пружања услуга путничке агенције

Члан 26.

Путничка агенција престаје да пружа услуге:

1. одјавом пословања, даном наведеним у одјави или даном подношења одјаве надлежном органу, с тим што се престанак пружања услуга не може одјавити унатраг,
2. ако је правоснажним рјешењем инспектора утврђено да нису испуњени услови прописани овим Законом, прописима донесеним на основу овог Закона и другим прописима, а утврђени недостаци нису отклоњени у задатом року,
3. ако је надлежни орган накнадно утврдио да је рјешење из члана 11. овог Закона засновано на неистинитим подацима или кривотвореним доказима,
4. ради утврђене неактивности путничке агенције која је непрекидно трајала дуже од једне године,
5. ради изрицања мјере забране пружања услуга путничке агенције у складу са овим Законом и прописима донесеним на основу овог Закона,
6. ако путничка агенција у року од године дана од дана правоснажности рјешења из члана 11. овог Закона не започне пружати услуге, губи право пружања услуга према том рјешењу.

О престанку пружања услуга из става 1. овог члана надлежни орган доноси рјешење, које уписује у Уписник из члана 11. става 3. овог Закона.

Против рјешења из става 2. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

В - ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧ, ПРАТИЛАЦ, АНИМАТОР И ЗАСТУПНИК

1. Туристички водич

Члан 27.

Туристички водич је лице које туристима показује и стручно објашњава природне љепоте и ријеткости, културно-историјске споменике, умјетничка дјела, етнографске и друге знаменитости, историјске догађаје и легенде о тим догађајима и лицима, друштвено политичке токове и догађања те економска достигнућа мјеста и подручја.

Не сматра се туристичким водичем стручни радник који обавља послове водича на свом радном мјесту код правног или физичког лица унутар пословног простора у којем ради (музеј, галерија, национални парк и сл.), стручни радник путничке агенције који прати групу туриста из мјеста у мјесто, водич у планинама и јамама, у лову и риболову, као и водитељ и пратилац екскурзије и излета.

Члан 28.

За пружање услуга туристичког водича, туристички водич мора имати одобрење које на његов захтјев издаје надлежни орган, на чијем подручју пружа услуге.

Одобрење из става 1. овог члана издаће се лицу које испуњава сљедеће услове:

1. да је држављанин Босне и Херцеговине,
2. да има пословну способност,
3. да има најмање средњу стручну спрему,
4. да има положен стручни испит за туристичког водича,

5. да зна најмање један свјетски језик на којем ће пружати услуге туристичког водича,
6. да му правоснажном пресудом или рјешењем о прекршају није изречена заштитна мјера забране обављања послова туристичког водича, док та мјера траје,
7. да удовољава прописаним здравственим условима.

Страни држављанин може пружати услуге туристичког водича под условом да има радну дозволу, да испуњава услове из става 2. тач. 2. до 7. овог члана и уз примјену начела узајамности.

Правоснажно рјешење о одобрењу за пружање услуга туристичког водича уписује се у Уписник туристичких водича који води надлежни орган.

Облик, садржај и начин вођења Уписника из става 3. овог члана прописује министар.

Члан 29.

Министар ће прописати поступак, начин полагања и програм стручног испита за туристичког водича.

Члан 30.

Туристички водич дужан је послове водича обављати савјесно и стручно у складу са одредбама овог Закона, пословним обичајима у туризму, статутом и актима удружења туристичких водича чији је члан.

Члан 31.

Путничка агенција и други корисници услуга туристичког водича не могу вршење услуга туристичког водича повјерити лицу које не испуњава услове прописане овим Законом.

Члан 32.

Истакнутим научницима и стручњацима може се признати својство почасног туристичког водича из подручја уже специјалности.

Почасни туристички водич може обављати послове водича само повремено.

Својство почасног туристичког водича утврђује Министар.

Члан 33.

При обављању послова, туристички водич мора имати исказницу туристичког водича, којом се утврђује његово својство. Исказницу туристичког водича, туристички водич при обављању послова мора носити на видљивом мјесту.

Министар ће прописати образац и изглед исказнице туристичког водича, као и начин њеног издавања и употребе.

Члан 34.

Рјешење о одобрењу из члана 28. овог Закона мора да садржи:

1. име и презиме туристичког водича, мјесто пребивалишта, подручје на којем ће обављати послове, стручну спрему и датум када је положио испит за туристичког водича,
2. језике на којима ће пружати услуге туристичког водича,
3. период у којем пружа услуге, ако туристички водич пружа услуге само у једном периоду током године (сезонски).

Стручна спрема уноси се у одобрење у складу са подацима из вјерења о положеном стручном испиту за туристичког водича.

Члан 35.

Одобрење за пружање услуга туристичког водича престаје да важи у сљедећим случајевима:

1. одјавом, даном наведеним у одјави или даном подношења одјаве надлежном органу, с тим што се пружање услуга не може одјавити унатраг,
2. ако престане испуњавати један од прописаних услова из члана 28. овог Закона,
3. ако је надлежни орган накнадно утврдио да је раније издато одобрење засновано на неистинитим подацима или кривотвореним документима.

О престанку важења одобрења из става 1. овог члана надлежни орган доноси посебно рјешење.

2. Туристички пратилац

Члан 36.

Туристички пратилац је лице које обавља оперативно-техничке послове у вођењу и праћењу туриста, те даје туристима обавијести о сврси путовања.

Члан 37.

Туристички пратилац је лице које испуњава услове из члана 28. овог Закона, осим услова из става 2. тачке 4. тога члана.

Члан 38.

Путничка агенција не може обављање послова пратиоца повјерити лицу које не испуњава услове прописане овим Законом.

3. Туристички аниматор

Члан 39.

Туристички аниматор је лице које планира и остварује програме провођења слободног времена туриста, а који се односе на спортско-рекреативне, забавне и културно-друштвене садржаје.

За туристичког аниматора вриједе одредбе овог Закона које се односе на туристичког пратиоца.

4. Туристички заступник

Члан 40.

Туристички заступник је правно или физичко лице које заступа домаћег или страног организатора путовања или посредника у одредиштима путовања.

Организатор је дужан писано обавијестити даваоца услуга о туристичком заступнику, његовим овлашћењима и свим евентуалним промјенама.

Члан 41.

Овлаштења туристичког заступника су сљедећа:

- да штити интересе и права путника и организатора путовања код даваоца услуга,
- да пружа обавјештења и упутства путницима код извршавања програма путовања и додатних услуга,
- да наручује додатне услуге у име организатора путовања према добијеним овлашћењима,
- да посредује у прибављању додатних услуга за путнике (излет, културне и спортске приредбе и сл.),
- да обавља и друге послове потребне за заштиту интереса путника и организатора путовања.

C - ТУРИСТИЧКЕ УСЛУГЕ У НАУТИЧКОМ, СЕОСКОМ И ДРУГИМ ОБЛИЦИМА ТУРИЗМА

1. Туристичке услуге у наутичком туризму

Члан 42.

Наутички туризам је пловидба и боравак туриста-наутичара на пловним објектима (јахта, бродница и сл.) као и боравак у лукама наутичког туризма, ради одмора и рекреације.

Члан 43.

Туристичке услуге у наутичком туризму су:

1. изнајмљивање простора уз уређену и дјеломично или потпуно заштићену обалу (у даљем тексту: вез) за смјештај пловила и наутичара који бораве на њима,
2. изнајмљивање пловних објеката за одмор и рекреацију,
3. прихват, чување и одржавање пловила на везу, у мору и језерима и сухом везу,
4. услуге снабдијевања наутичара (водом, горивом у посебним пумпама, намирницама, резервним дијеловима, опремом и сл.),
5. школе једрења, обуке за скипере и водитеље бродница,
6. уређење и припремање пловила,
7. друге услуге за потребе наутичког туризма,
8. давање различитих информација (временска прогноза, наутички водич и сл.),

9. обезбјеђење службе спашавања и пружање хитне медицинске помоћи,
10. услуге скипера.

Министар ће за услуге из става 1. тач. 1. до 7. овог члана прописати минималне услове и начин њиховог пружања.

Члан 44.

Услуге у наутичком туризму могу пружати правна и физичка лица која испуњавају услове прописане законом, а у складу са чл. 52. до 55. овог Закона.

2. Туристичке услуге у сеоском туризму

Члан 45.

Сеоски туризам, у смислу овог Закона је боравак и смјештај туриста у домаћинству, које је организовано као туристичко сеоска привреда (сеоско домаћинство) ради одмора и рекреације.

Члан 46.

Туристичке услуге у сеоском туризму нарочито су: изнајмљивање коња за јахање, запрега, школа јахања, лов и риболов, организовање брања плодова и гљива, бербе воћа и поврћа, убирање љетине, фото сафари и друге услуге у сеоском домаћинству.

Туристичке услуге из става 1. овог члана може пружати власник сеоског домаћинства са члановима своје породице уколико испуни услове прописане овим Законом и другим прописима.

Министар ће прописати начин и услове за пружање услуга из става 1. овог члана, те поступак и услове за прибављање одобрења за вршење тих услуга.

3. Услуге на скијашком терену

Члан 47.

Услугама на скијашком терену, у смислу овог Закона, сматра се давање на коришћење простора, уређаја и опреме за рекреативно и спортско скијање, скијашку обуку и друге рекреативне и спортске активности на снијегу, те изнајмљивање скијашке опреме, услуге коришћења ски и беби лифтова, жичара и сл.

Услуге из става 1. овог члана могу се пружати на скијашком терену који, у зависности од врсте активности из става 1. овог члана, мора бити уређен, опремљен и одржаван тако да је сигуран за кориснике и за који је утврђено да испуњава услове у складу са прописима кантона.

Члан 48.

Правно или физичко лице које управља скијашким тереном, дужно је да:

1. обезбиједи и одржава скијашки терен за безбједно коришћење,
2. утврди ред и обезбиједи службу за одржавање реда на скијашком терену,
3. обезбиједи службу спасавања и пружања хитне медицинске помоћи на скијашком терену,
4. на улазу у скијашки терен видно истакне одредбе о реду, цијене за коришћење уређаја, опреме и простора и других услуга на скијашком терену,
5. маркира скијашке стазе према тежини, дужини и врсти скијашке стазе,
6. обезбиједи техничко особље које ће бринути о безбједној употреби ски и беби лифтова, жичара и сл.

Корисници скијашког терена дужни су да се придржавају прописа о реду на скијашком терену.

4. Туристичке услуге у рафтингу и сплаварењу

Члан 49.

Туристичке услуге у рафтингу и сплаварењу су:

1. изнајмљивање простора уз уређене и дјелимично или потпуно заштићене обале,
2. изнајмљивање пловних објеката за одмор и рекреацију,
3. прихват, чување и одржавање пловила,

4. услуге снабдијевања рафтера или сплавова (водом, намирницама, резервним дјеловима, опремом и сл.),
5. обука за скипере и водитеље сплавова и чамаца,
6. уређење и припрема пловила и чамаца,
7. друге услуге за потребе туристичких услуга рафтинга и сплавова,
8. обезбјеђење службе спашавања и пружања хитне медицинске помоћи,
9. услуге скипера.

5. Туристичке услуге у другим облицима туризма

Члан 50.

Туристичке услуге могу се пружати и у здравственом, конгресном, омладинском, спортском, вјерском, ловном, риболовном, планинском и другим облицима туризма.

Министар ће прописати минималне услове за пружање услуга из става 1. овог члана.

D - ОСТАЛЕ ТУРИСТИЧКЕ УСЛУГЕ

Члан 51.

Остале туристичке услуге у смислу овог Закона су:

- изнајмљивање сандолина, чамаца, кајака и њихов смјештај и чување,
- изнајмљивање једрилица, дасака за једрење, бицикла на води, скутера и сл.,
- изнајмљивање прибора и опреме за купање и скијање на води,
- изнајмљивање сунцобрана, лежаљки и др.
- изнајмљивање скијашке, риболовне, ронилачке опреме и сл.

Члан 52.

За пружање услуга из члана 51. овог Закона, уколико их има намјеру пружати физичко лице, обавезно је прибавити одобрење надлежног органа.

Одобрење из става 1. овог члана може прибавити лице које испуњава сљедеће услове:

1. да је држављанин Босне и Херцеговине,
2. да је старије од 18 година,
3. да располаже средствима за пружање услуга и доказом о вриједности средстава,
4. да је прибавило важећу полису осигурања из које се покрива штета кориснику услуге у случају несреће,
5. да има пословну способност,
6. да удовољава прописаним здравственим условима.

Члан 53.

Рјешење о одобрењу за пружање услуга лицу из члана 52. став 1. овог Закона обавезно садржи:

1. име и презиме лица и његов јединствени матични број,
2. врсту услуге и капацитет које ће лице пружати,
3. мјесто гдје се услуга пружа,
4. назнаку да ли се услуга пружа током цијеле године или само сезонски.

Члан 54.

Рјешење о одобрењу за пружање услуга из члана 53. овог Закона уписује се у Уписник одобрења за пружање услуга физичких лица који води надлежни орган.

Облик, садржај и начин вођења Уписника из става 1. овог члана прописује министар.

Члан 55.

Рјешење о одобрењу из члана 53. престаје важити:

1. одјавом, даном наведеним у одјави или даном подношења одјаве надлежном органу, с тим што се престанак пружања услуга не може одјавити унатраг,
2. ако лице не отпочне да пружа услуге у року од шест мјесеци од дана прибављеног одобрења,
3. ако је инспекцијским надзором утврђено да нису испуњени услови одређени овим Законом и другим прописима, а утврђени недостаци нису отклоњени у заданом року,

4. ако надležni organ naknadno utvrdi da je ranije rješenje o odobrenju zasnovano na neistininitim podacima ili krivotвореним доказима.

O престанку важења рјешења о одобрењу из става 1. овог члана, надлежни орган доноси рјешење.

Члан 56.

Надлежни орган дужан је сва рјешења у вези са вршењем туристичке дјелатности доставити надлежној организацијској јединици Пореске управе Федерације Босне и Херцеговине и надлежној туристичко-угоститељској инспекцији.

III - НАДЗОР

Члан 57.

Управни надзор над примјеном овог Закона и прописа донесених на основу овог Закона врши Министарство.

Инспекцијски надзор над спровођењем овог Закона и прописа донесених на основу овог Закона, те појединачних аката, услова и начина рада надзираних правних и физичких лица проводи Федерална управа за инспекцијске послове у оквиру своје надлежности.

Члан 58.

Инспекцијски надзор над спровођењем овог Закона и прописа донесених на основу овог Закона, те појединачних аката, услова и начина рада, надзираних даваоца туристичких услуга, проводи Федерална управа за инспекцијске послове и кантонални орган управе надлежан за инспекцијске послове у оквиру својих надлежности, у складу са посебним прописима које на приједлог ресорних министарстава доноси Влада Федерације Босне и Херцеговине и владе кантона.

Члан 59.

Осим послова наведених у члану 57. овог Закона Федерална управа за инспекцијске послове обавља и друге послове који су законом и другим прописима стављени у њену надлежност.

Члан 60.

У вршењу инспекцијског надзора надлежни инспектор Федералне управе за инспекцијске послове (у даљњем тексту: инспектор) је овлашћен да прегледа:

- пословне и друге просторије и просторе у којима се обавља туристичка дјелатност, опрему, возила и пловила којима се или у којима се врши туристичка дјелатност, пословне књиге, уговоре, исправе и евиденције и другу пословну документацију која му омогућује увид у пословање правних и физичких лица које пружају туристичке услуге, те обављати и друге радње у складу са сврхом инспекцијског надзора.

Члан 61.

Правна и физичка лица чије су просторије и простори, уређаји и опрема односно предмети рада и пословања подвргнути инспекцијском надзору, обавезни су омогућити инспектору несметано вршење инспекцијског надзора.

Правна и физичка лица обавезна су на захтјев инспектора доставити податке, обавијести и материјале који су му потребни за обављање послова из његове надлежности у примјереном року који он одреди.

Инспекцијски преглед треба у исто вријеме бити извршен на такав начин да не омета редовно вршење рада и пословања.

Члан 62.

Ако инспектор у спровођењу инспекцијског надзора утврди да се туристичка дјелатност обавља:

- без регистрације или мимо регистрације,
- без одобрења издатог од надлежног органа,
- без рјешења надлежног органа којим се утврђује да простор, уређаји и опрема за вршење туристичке дјелатности удовољава прописаним условима за вршење те дјелатности,

рјешењем ће забранити вршење туристичке дјелатности субјекту надзора који исту врши на незаконит начин.

Инспектор ће рјешење из става 1. овог члана донијети без одлагања, с утврђеним чињеницама одлучним за доношење рјешења.

Жалба против рјешења из става 1. овог члана не одлаже извршење рјешења.

Субјекту надзора коме је забрањен рад, инспектор ће печатањем или на други погодан начин, затворити просторије у којима врши туристичку дјелатност, те може привремено одузети опрему, уређаје, средства за рад и превозна средства којима врши незакониту дјелатност, до коначне одлуке.

Инспектор је обавезан да, уз захтјев за покретање прекршајног поступка за учињени прекршај, односно уз пријаву за учињено кривично дјело, о привременом одузимању предмета, одмах обавијести надлежни орган код којег покреће поступак због учињеног прекршаја, или кривичног дјела, зависно о квалитацији дјела учињеног одузетим предметима.

Инспекцијски органи у чијем се саставу налази инспекција, обезбједиће услове за одржавање и чување привремено одузетих предмета.

Трошкови принудног извршења као и трошкови штете настале принудним извршењем, падају на терет извршеника - странке.

Члан 63.

Ако су пословни простор, уређаји и опрема намијењени за вршење туристичке дјелатности престали да испуњавају прописане услове по издатом одобрењу, инспектор ће да донесе рјешење без одлагања, а најкасније у року од осам дана од дана завршетка надзора, с утврђеним чињеницама одлучним за доношење рјешења, којим ће одредити рок, не краћи од 30 дана, правном и физичком лицу, да прилагоди пружање услуга у складу са законом.

Ако се недостаци из става 1. овог члана не отклоне у одређеном року, инспектор ће да донесе рјешење о забрани вршења дјелатности.

Жалба против рјешења из ст. 1. и 2. овог члана не одлаже извршење рјешења.

Уколико инспектор, након што је рјешење о забрани постало извршно, утврди да се и поред забране врши туристичка дјелатност, донијете закључак о принудном извршењу рјешења печатањем објекта.

Трошкови принудног извршења, као и трошкови штете настале принудним извршењем, падају на терет извршеника - странке.

Члан 64.

Ако инспектор у спровођењу инспекцијског надзора утврди да је купцу туристичке услуге зарачуната или наплаћена виша цијена од утврђене, наредиће продавцу услуге да врати више наплаћени износ оштећеном купцу услуге и без одлагања издати прекршајни налог, односно поднијети захтјев за покретање прекршајног поступка.

Члан 65.

Ако инспектор приликом вршења инспекцијског надзора утврди неправилности или непридржавање прописа за чији надзор није надлежан, обавијестиће надлежни орган управе, без одлагања, а најкасније у року од осам дана.

Члан 66.

Против рјешења кантоналног инспектора може се у року од осам дана од дана достављања рјешења изјавити жалба кантоналном органу управе надлежном за послове туризма.

Против рјешења које у првом степену донеси федерални инспектор, може се изјавити жалба Министарству у року од осам дана од дана достављања рјешења.

Члан 67.

При вршењу инспекцијског надзора инспектор мора имати службену исказницу инспектора којом доказује своје службено својство, идентитет и овлашћења.

IV - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 68.

Новчаном казном од 1.500,00 КМ до 15.000,00 КМ казниће се за прекршај правно лице, ако:

1. организује аранжман за лица која нису њени чланови или ако га не организује само повремено и без сврхе стицања добити или ако рекламира и врши промоцију за путовања и боравке мимо интерних гласила и саопштења која добијају чланови удружења или ако за његово организовање не користи превозна средства у којима су путници и пртљага осигурани (члан 6),
2. назив "Путничка агенција" не користи у складу са чланом 8. овог Закона,
3. пружа услуге путничке агенције, а није путничка агенција (члан 9.),
4. не испуњава прописане услове за поједину врсту путничке агенције или не пружа услуге на прописани начин, или ако пружа услуге оне врсте путничке агенције за коју не испуњава прописане услове (члан 10.),
5. започне с пружањем услуга путничке агенције прије него што је прибавило рјешење надлежног органа да је удовољено условима прописаним овим Законом и прописима донесеним на основу овог Закона (члан 11. став 1., осим у случају из члана 11. став 7.)
6. пружа услуге аранжмана, излетничког програма или трансфера путника, а не користи превозна средства у којима су путници и пртљага осигурани, као и угоститељске објекте у којима су корисници услуга осигурани (члан 15.),
7. превоз путника не обавља властитим превозним средствима или превозним средствима у власништву правних и физичких лица на основу уговора, (члан 16.),
8. непосредно пружа услуге путнику, а нема пословницу, или пословница не удовољава прописаним условима (члан 19.),
9. не обезбједи коришћење уплаћеног аранжмана или накнаду штете због насталих трошкова или не обезбједи гаранцију за сваки аранжман код банке или осигуравајућег друштва (члан 23. став 1.),
10. путнику приликом уплате износа за аранжман не изда потврду о осигурању јамчевине, која му омогућава непосредно остварење права за накнаду штете због насталих трошкова из члана 23. став 1. овог Закона према банци или осигуравајућем друштву (члан 24.),
11. не склопи с осигураваоцем уговор о осигурању од одговорности за штету коју проузрочи путнику неиспуњењем, djelомичним испуњењем, или неуредним испуњењем обавеза које се односе на аранжман (члан 25.).

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 200,00 КМ до 2.000,00 КМ.

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и водитељ пословнице новчаном казном од 150,00 КМ до 1.500,00 КМ.

Члан 69.

Новчаном казном од 700,00 КМ до 7.000,00 КМ казниће се за прекршај правно лице, ако:

1. не објави услове, садржај и цијену сваке поједине услуге и не придржава се тих услова, садржаја и цијена (члан 5. став 1. тачка 1.),
2. за сваку извршену услугу, кориснику не изда рачун, карту или потврду са бројем којом се потврђује пријем уплате или не чува копије тих докумената најмање једну годину од дана њиховог издавања (члан 5. став 1. тачка 2.),
3. у просторијама гдје се продају услуге не води књигу жалбе или је не води у прописаном облику, садржају и на прописан начин или у року од 15 дана не одговори на сваки приговор (члан 5. став 1. тачка 3.),
4. не води пословне књиге у складу са важећим прописима (члан 5. став 1. тачка 4.),
5. у вршењу туристичке дјелатности не послује у складу са пословним обичајима у туризму (члан 5. став 3.),

6. на улазу у пословни простор не изложи натписну плочу на којој је истакнута фирма путничке агенције (члан 14. тачка 1.),
7. на улазу у пословни простор у којем непосредно продаје своје услуге не истакне радно вријеме или се не придржава истакнутог радног времена (члан 14. тачка 2.),
8. на захтјев корисника услуга не изјасни се о својству у којем наступа и који јој је опсег овлашћења, ако заступа друге путничке агенције (члан 14. тачка 3.),
9. у свим рекламним и промотивним материјалима као и свим пословним документима видљиво не назначи фирму и сједиште, те идентификациони број (члан 14. тачка 4.),
10. не чува, као пословну тајну, све што је сазнало о путнику (члан 14. тачка 5.),
11. путнику не пружи услуге утврђене у уговору или их не пружи на квалитетан начин (члан 14. тачка 6.),
12. путнику не понуди и посебно осигурање од озледа, болести, смрти и губитка пртљага током путовања и боравка (члан 14. тачка 7.),
13. продаје аранжмане и излетничке програме, а у пословници нема најмање једног водитеља пословнице (члан 20. став 1.).

За прекршаје из става 1. тач. 1. до 12. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 200,00 КМ до 2.000,00 КМ.

За прекршаје из става 1. тач. 1. до 11. овог члана казниће се и водитељ пословнице новчаном казном од 100,00 КМ до 1.000,00 КМ.

За прекршај из става 1. тач. 1. до 4. овог члана казниће се и физичко лице које је регистровано за вршење туристичке дјелатности новчаном казном у износу од 150,00 КМ до 1.500,00 КМ.

Члан 70.

Новчаном казном од 500,00 КМ до 5.000,00 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

1. организује групна путовања, а да током цијелог путовања не обезбједи најмање једног туристичког пратиоца који испуњава прописане услове, за сваку групу до 75 путника, или ако не обезбједи стручног радника који је оспособљен за рад у туристичкој дјелатности, уколико не располаже туристичким пратиоцем који испуњава прописане услове или ако за групне посјете туристичким мјестима за која је у програму предвиђено разгледавање туристичког мјеста не ангажује туристичког водича који је овлашћен за пружање услуга туристичког водича у том туристичком мјесту (члан 17.),
2. за сваки аранжман, односно путовање које организује не изда програм, проспекат или каталог са садржајем из тач. 1. до 12. члана 18. овога Закона или не уручи исте путнику прије закључења уговора о аранжману (члан 18.),
3. писано не обавијести даваоца услуга о туристичком заступнику, његовим овлашћењима и свим насталим промјенама (члан 40. став 2.).

За прекршаје из става 1. овога члана, казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100,00 КМ до 1.000,00 КМ.

За прекршаје из става 1. овог члана, казниће се и водитељ пословнице новчаном казном од 70,00 КМ до 700,00 КМ.

Члан 71.

Новчаном казном од 100,00 КМ до 1.000,00 КМ казниће се за прекршај физичко лице, ако:

1. пружа услуге туристичког водича супротно одредби члана 30. овог Закона,
2. пружа услуге туристичког водича, а нема одобрење из члана 28. става 1. овог Закона или ако приликом пружање тих услуга нема на видљивом мјесту исказницу туристичког водича (члан 33. став 1.),
3. пружа услуге туристичког пратиоца, а не испуњава услове из члана 37. овог Закона,

Član 6.

Ne smatra se ugostiteljskom djelatnošću pripremanje i posluživanje toplih i hladnih napitaka, bezalkoholnih pića i jednostavnih jela koje pravno i fizičko lice organizuju za potrebe svojih radnika i članova u svojim poslovnim prostorijama i prostorima.

Član 7.

Ugostiteljska djelatnost obavlja se u poslovnom objektu, prostoriji i na prostoru namijenjenom, uređenom i opremljenom za pružanje ugostiteljskih usluga.

Ugostiteljska djelatnost može se obavljati i u poslovnom objektu, prostoriji i na prostoru gdje se obavlja neka druga djelatnost, ako su za obavljanje ugostiteljske djelatnosti ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog Zakona i drugim propisima.

Član 8.

Za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u ugostiteljskom objektu moraju biti ispunjeni minimalni uvjeti za vrstu u pogledu uređenja i opreme ugostiteljskih objekata, usluga, kao i drugi uvjeti propisani ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona (u daljnjem tekstu: minimalni uvjeti).

Ugostiteljski objekt osim uvjeta iz stava 1. ovog člana mora ispunjavati i uvjete u pogledu: projektiranja, građenja i održavanja građevine, zaštite na radu, zaštite od požara, zaštite od buke, zaštite i unapređenja okoliša, kao i druge uvjete propisane posebnim propisima.

Za rad u ugostiteljstvu, osobe koje obavljaju ugostiteljsku djelatnost i pružaju ugostiteljske usluge moraju ispunjavati zdravstvene uvjete u skladu sa posebnim propisima.

Zaposleni u ugostiteljskom objektu (konobari, šankeri i ostalo osoblje) moraju imati završen najmanje treći stepen stručne spreme.

Ministar će propisati minimalne uvjete koje mora ispunjavati ugostiteljski objekt iz stava 1. ovog člana.

Član 9.

Nadležni organ na zahtjev ugostitelja utvrđuje jesu li ispunjeni minimalni uvjeti za vrstu ugostiteljskih objekata koji se ne kategoriziraju.

Ispunjavanje uvjeta iz stava 1. ovog člana nadležni organ utvrđuje rješenjem u roku od 15 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

Rješenje iz stava 2. ovog člana upisuje se u Upisnik o minimalnim uvjetima ugostiteljskih objekata koji vodi nadležni organ.

Troškove postupka iz stava 1. ovog člana snosi ugostitelj.

Protiv rješenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu okoliša i turizma (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Ako nadležni organ nakon pregleda objekta kod pravnog lica ne donese rješenje u roku iz stava 2. ovog člana, rad u ugostiteljskom objektu može otpočeti o čemu je ugostitelj dužan prethodno pisanim putem izvijestiti nadležni organ ukoliko je za građevinu u kojoj se nalazi ugostiteljski objekt, u skladu sa posebnim propisom, pribavio odgovarajući akt prema kojem se građevina smije koristiti, odnosno staviti u pogon.

Član 10.

Ugostitelj posluje tokom cijele godine ili sezonski.

Ugostitelj može poslovati i povremeno (za vrijeme manifestacija, sajmova, prigodnih priredbi i sl.).

Član 11.

U obavljanju ugostiteljske djelatnosti ugostitelj je obavezan:

1. vidno istaknuti propisanu oznaku vrste na ulazu u ugostiteljski objekat utvrđene rješenjem nadležnog organa i kategorije ugostiteljskog objekta utvrđene rješenjem Ministarstva;
2. vidno istaknuti na ulazu u ugostiteljski objekt obavijest o radnom vremenu koje treba biti u skladu sa propisanim radnim vremenom;

3. utvrditi kućni red u ugostiteljskom objektu za smještaj i istaknuti ga na recepciji a izvod iz kućnog reda istaknuti u svim sobama i apartmanima;
4. utvrditi normative o utrošku namirnica za pojedino jelo, piće i napitak, pružiti usluge u količinama i kvalitetu u skladu sa normativima te na zahtjev - normative predočiti gostu;
5. vidno istaknuti cijene usluga koje se nude na način dostupan gostima i pridržavati se istaknutih i ovjerenih cijena, a kod pružanja usluga smještaja u cjenicima istaknuti i iznos boravišne takse, te cjenike staviti na raspolaganje gostima u dovoljnom broju primjeraka;
6. izdati gostu račun za svaku pruženu ugostiteljsku uslugu, koji obavezno mora da sadrži: naziv ugostiteljskog objekta, porezni ID broj, broj računa, datum i vrijeme izdavanja računa, vrstu, količinu i cijenu pruženih usluga, a kod pružanja usluga smještaja - u računu navesti i iznos boravišne takse;
7. pridržavati se istaknutog radnog vremena;
8. dostaviti normative na ovjeru nadležnom organu koji se mogu primjenjivati sljedećeg dana od dana ovjere;
9. dostaviti cjenike na ovjeru nadležnom organu koji se mogu primjenjivati sljedećeg dana od dana ovjere;
10. voditi knjigu gostiju u ugostiteljskom objektu za smještaj;
11. voditi knjigu žalbi na propisan način u svakom ugostiteljskom objektu - u roku od tri dana izjavljeni prigovor dostaviti nadležnoj turističko-ugostiteljskoj inspekciji a u roku od 15 dana od dana izjavljenog prigovora odgovoriti na njega;
12. voditi poslovne knjige u skladu sa važećim propisima;
13. alkoholna i bezalkoholna pića usluživati samo iz originalne ambalaže u skladu sa normativom, na kojoj mora biti deklaracija sa podacima o proizvođaču, odnosno uvozniku, te neto količini;
14. u poslovnom prostoru - objektu u momentu kontrole osigurati odobrenje za rad, odnosno rješenje o upisu u sudski registar, kao i rješenje o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji objekta.

Radno vrijeme i raspored dnevnog i sedmičnog radnog vremena u ugostiteljskim objektima, radno vrijeme u dane državnih praznika i neradnih dana u kojima je ugostitelj dužan poslovati utvrđuje nadležni organ.

U obavljanju ugostiteljske djelatnosti ugostitelj je dužan primjenjivati poslovne običaje u ugostiteljstvu.

Ministar će propisati oblik, sadržaj i način vođenja knjige gostiju i knjige žalbi.

Član 12.

Prilikom oglašavanja i reklamiranja usluga i isticanja poruka u komercijalnom poslovanju, ugostitelj ne smije koristiti oznaku propisane vrste koja nije utvrđena rješenjem nadležnog organa i kategorije objekta koja nije utvrđena rješenjem Ministarstva.

Član 13.

Zabranjeno je posluživanje, odnosno dopuštanje konzumiranja alkoholnih pića u ugostiteljskom objektu licima mladim od 18 godina.

U ugostiteljskom objektu u kojem se poslužuju alkoholna pića mora na vidnom mjestu biti istaknuta oznaka o zabrani posluživanja, odnosno konzumiranja alkoholnih pića licima mladim od 18 godina.

III. OSNIVANJE I PRESTANAK RADA UGOSTITELJSKE RADNJE

Član 14.

Fizičko lice, u smislu odredaba ovog Zakona, može dobiti odobrenje za osnivanje ugostiteljske radnje samo za jedan ugostiteljski objekt na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 15.

Ugostiteljska radnja osniva se izdavanjem rješenja kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje koje izdaje nadležni organ.

Član 16.

Nadležni organ izdat će rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje licu koje ispunjava sljedeće uvjete:

1. državljanin je Bosne i Hercegovine,
2. poslovno je sposobno,
3. posjeduje najmanje treći stepen stručne spreme,
4. udovoljava propisanim zdravstvenim uvjetima,
5. pravomoćnom sudskom presudom, rješenjem o prekršaju ili upravnom aktom nije mu izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti,
6. nema zasnovan radni odnos, odnosno nema već osnovanu ugostiteljsku radnju,
7. ima poslovni prostor za koji ima dokaz o pravu vlasništva ili ugovor o zakupu poslovnog prostora, te dokaz da je za poslovni prostor izdata upotrebna dozvola i da taj poslovni prostor ispunjava propisane minimalne uvjete.

Rješenje iz stava 1. ovog člana može se izdati i licu koje ne ispunjava uvjet iz stava 1. tačka 3. ovog člana, ako zaposli lice koje ispunjava taj uvjet.

Član 17.

Strani državljanin može obavljati ugostiteljsku djelatnost pod uvjetom da ima radnu dozvolu, ispunjava uvjete iz člana 16. stav 1. tač. od 2. do 8. ovog Zakona i uz primjenu principa uzajamnosti.

Član 18.

Nadležni organ u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva izdat će rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje, ako su ispunjeni uvjeti iz člana 16. ovog Zakona, u suprotnom rješenjem će odbiti zahtjev.

Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Ako nadležni organ ne donese rješenje u roku od 15 dana od dana prijema urednog zahtjeva, rad u ugostiteljskom objektu može početi o čemu je ugostitelj dužan prethodno pisanim putem obavijestiti nadležni organ ukoliko je za građevinu u kojoj se nalazi ugostiteljski objekt, u skladu sa posebnim propisom, pribavio odgovarajući akt prema kojem se građevina smije koristiti, odnosno staviti u pogon.

Član 19.

Rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje sadrži:

1. ime i prezime, jedinstveni matični broj i adresu prebivališta podnosioca zahtjeva,
2. naziv ugostiteljske radnje,
3. mjesto, ulicu i broj objekta u kojem se pruža usluga,
4. vrstu usluge koja se pruža,
5. površinu objekta, odnosno prostora u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost,
6. naznaku o pružanju usluga tokom cijele godine ili sezonski.

Član 20.

Nadležni organ vodi registar ugostiteljskih radnji (u daljnjem tekstu: registar).

Oblik, sadržaj i način vođenja registra propisuje ministar.

Rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje po pravomoćnosti upisuje se u registar.

Od dana upisa u registar ugostitelju počinju teći prava i obaveze u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima.

Ugostitelj je dužan u roku od šest mjeseci od dana upisa u registar otpočeti sa obavljanjem ugostiteljske djelatnosti.

Rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje ne može se prenijeti na drugo lice.

Član 21.

Ugostiteljska radnja može početi raditi danom upisa u registar.

O upisu u registar nadležni organ obavijestit će nadležnu organizacionu jedinicu Porezne uprave, nadležnu turističko-ugostiteljsku inspekciju i druge organe koje vrše nadzor ili vode službenu evidenciju u oblasti ugostiteljstva, dostavljanjem pravomoćnog rješenja kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje.

Član 22.

Rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje prestaje važiti odjavom ili po sili zakona.

Ugostitelj je dužan odjaviti obavljanje ugostiteljske djelatnosti pisanim putem nadležnom organu prije prestanka rada.

Prestanak obavljanja ugostiteljske djelatnosti odjavom utvrđuje se danom navedenim u odjavi s tim da se obavljanje ugostiteljske djelatnosti ne može odjaviti unatrag.

Ako u odjavi nije naznačen datum prestanka obavljanja ugostiteljske djelatnosti, prestanak se utvrđuje danom podnošenja zahtjeva za odjavu.

Član 23.

Rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje prestaje važiti po sili zakona ako:

1. ugostitelj ne započne obavljati ugostiteljsku djelatnost u roku od šest mjeseci od dana upisa u registar,
2. pravomoćnim aktom ugostitelju je izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti za vrijeme dok ta mjera traje,
3. ugostitelj prestane ispunjavati neki od uvjeta navedenih u članu 16. ovog Zakona,
4. danom stupanja na izdržavanje kazne ugostitelj bude osuđen pravomoćnom presudom na kaznu zatvora dužu od šest mjeseci,
5. inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog Zakona i drugim propisima, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku,
6. naknadno se utvrdi da je rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje zasnovano na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokazima.

Član 24.

U slučaju smrti ugostitelja članovi zajedničkog domaćinstva mogu nastaviti obavljati djelatnost, putem zaposlenog radnika, ako isti ispunjava uvjete iz člana 16. ovog Zakona, u trajanju od šest mjeseci.

Član 25.

O prestanku važenja rješenja u smislu čl. 22. i 23. ovog Zakona nadležni organ donosi rješenje.

Po pravomoćnosti rješenja ugostiteljska radnja se briše iz registra.

O brisanju iz registra nadležni organ obavijestit će nadležnu organizacionu jedinicu Porezne uprave, nadležnu turističko-ugostiteljsku inspekciju i druge organe koji vrše nadzor ili vode službenu evidenciju u oblasti ugostiteljstva dostavljanjem pravomoćnog rješenja.

IV. RAZVRSTAVANJE I KATEGORIZACIJA UGOSTITELJSKIH OBJEKATA

1. Razvrstavanje ugostiteljskih objekata

Član 26.

Ugostiteljski objekti, s obzirom na vrstu ugostiteljskih usluga koje se u njima pružaju, mogu biti:

1. smještajni objekti - objekti u kojima se pružaju usluge smještaja, prehrane, pića, napitaka i slastica,
2. ugostiteljski objekti - objekti u kojima se pružaju usluge prehrane, pića, napitaka i slastica,

3. catering objekti - objekti u kojima se pripremaju jela, slastice, pića i napici za konzumiranje na drugom mjestu sa ili bez posluživanja.

Objekti iz stava 1. ovog člana razvrstavaju se u skupine, i to:

1. smještajni objekti u skupine:
 - hoteli,
 - kampovi i druge vrste objekata za smještaj;
2. ugostiteljski objekti u skupine:
 - restorani,
 - barovi;
3. catering objekti u skupine:
 - pripremnice jela, slastica, pića i/ili napitaka,
 - kantine.

Objekti iz skupina navedenih u stavu 2. ovog člana razvrstavaju se u pojedine vrste polazeći od načina posluživanja i pretežitosti usluga koje se pružaju u objektu.

Pojedine vrste ugostiteljskog objekta mogu biti klupskog tipa (klub) u kojima se ugostiteljske usluge pružaju samo određenoj skupini gostiju (članovi kluba).

Ministar će propisati vrste objekata unutar skupina iz stava 2. ovog člana, ugostiteljske usluge koje se moraju pružati u pojedinoj vrsti ugostiteljskog objekta, te vrste ugostiteljskih objekata koje mogu biti klupskog tipa.

Član 27.

Ugostiteljski objekt može imati naziv jedne vrste ugostiteljskog objekta.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, ugostiteljski objekt može imati naziv dvije vrste ugostiteljskih objekata, ako za svaku vrstu ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog Zakona i drugim propisima.

Naziv vrste ugostiteljskog objekta može se promijeniti, ako su ispunjeni uvjeti propisani za drugu vrstu i za to izdano odgovarajuće rješenje nadležnog organa u skladu sa odredbama ovog Zakona.

Član 28.

Ugostitelj ne može obavljati ugostiteljsku djelatnost u objektu iz člana 26. stav 1. ovog Zakona prije nego što od nadležnog organa dobije rješenje da objekt ispunjava minimalne uvjete propisane za određenu vrstu ugostiteljskog objekta koji se ne kategorizira, te dobije rješenje od Ministarstva da objekt ispunjava propisane minimalne uvjete i uvjete za određenu kategoriju, osim u slučaju iz člana 9. stav 6., člana 18. stav 3., člana 32. stav 6. i člana 46. stav 2. ovog Zakona.

Član 29.

Ugostiteljski objekt koji prestane ispunjavati uvjete propisane za određenu vrstu i kategoriju ne može poslovati kao ta vrsta i kategorija ugostiteljskog objekta.

2. Kategorizacija ugostiteljskih objekata

Član 30.

Ugostiteljski objekti za smještaj (hoteli, kampovi i druge vrste objekata za smještaj) obavezno se kategoriziraju zavisno od uređenja, opreme, uređaja, usluga, održavanja i ostalih elemenata.

Oznaka za kategoriju pojedinog ugostiteljskog objekta za smještaj je zvjezdica.

Ministar će propisati vrste ugostiteljskih objekata za smještaj koji se kategoriziraju, kategorije, uvjete za kategorije, oznake za vrste i kategorije, način označavanja vrsta i kategorija te način kategorizacije tih objekata.

Član 31.

Ugostiteljski objekt za prehranu se ne kategorizira.

Izuzetno od odredbe iz stava 1. ovog člana, na zahtjev ugostitelja može se kategorizirati objekt vrste restoran iz skupine restorani.

Oznaka za kategoriju pojedinog restorana je brončana, srebrna ili zlatna kuharska kapa.

Ministar će propisati mjerila i postupak kategorizacije restorana.

Član 32.

Ministarstvo, na zahtjev ugostitelja, rješenjem utvrđuje ispunjavanje minimalnih uvjeta i uvjeta za kategoriju za smještajne objekte, kojih se kategorije označavaju sa četiri i pet zvjezdica, u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

Ministarstvo, na zahtjev ugostitelja, rješenjem utvrđuje ispunjavanje uvjeta za kategorizaciju ugostiteljskih objekata za prehranu iz skupine restorani, kojih se kategorija označava zlatnom kuharskom kapom, u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

Rješenje iz st. 1. i 2. ovog člana upisuje se u Upisnik o razvrstavanju i kategorizaciji smještajnih objekata koji vodi Ministarstvo.

Troškove postupka iz st. 1. i 2. ovog člana snosi ugostitelj.

Ministar će donijeti propis o obliku, sadržaju i načinu vođenja Upisnika iz stava 3. ovog člana i Upisnika iz člana 9. stav 3. ovog Zakona.

Ako Ministarstvo ne donese rješenje iz st. 1. i 2. ovog člana u propisanom roku ili ne donese rješenje kojim se zahtjev odbija zbog neispunjavanja propisanih uvjeta, ugostitelj može započeti raditi u ugostiteljskom objektu, o čemu je dužan prethodno pisanim putem obavijestiti Ministarstvo ukoliko je za građevinu u kojoj se nalazi ugostiteljski objekt, u skladu sa posebnim propisom, pribavio odgovarajući akt prema kojem se građevina smije koristiti, odnosno staviti u pogon.

Član 33.

Ministarstvo po službenoj dužnosti svako pet godina provodi ponovnu kategorizaciju smještajnih objekata čije se kategorije označavaju sa četiri i pet zvjezdica.

Kada nadležni inspekcijski organ utvrdi da smještajni objekt ne ispunjava propisane uvjete koji se odnose na dodijelenu kategorizaciju, nadležno ministarstvo će po službenoj dužnosti izvršiti ponovnu kategorizaciju.

O provedenoj kategorizaciji iz stava 1. ovog člana Ministarstvo donosi rješenje koje se upisuje u Upisnik iz člana 32. stav 3. ovog Zakona.

Ministarstvo po službenoj dužnosti pazi na rok iz stava 1. ovog člana.

Ako se utvrdi da smještajni objekt više ne ispunjava uvjete za utvrđenu vrstu i kategoriju, rješenjem će se utvrditi nova vrsta, odnosno kategorija smještajnog objekta ili prestanak važenja izdatog rješenja o vrsti i kategoriji.

U slučaju iz stava 5. ovog člana troškove postupka snosi ugostitelj.

Član 34.

Zahtjev ugostitelja za izdavanje rješenja iz člana 32. ovog Zakona sadrži:

1. firmu i sjedište ugostitelja,
2. dokaz da je registriran za obavljanje ugostiteljske djelatnosti,
3. vrstu ugostiteljskog objekta,
4. usluge koje će biti predmet poslovanja ugostiteljskog objekta,
5. podatak da li ugostitelj u ugostiteljskom objektu posluje tokom cijele godine ili sezonski,
6. prijedlog za kategoriju ugostiteljskog objekta,
7. podatke o veličini i opremljenosti ugostiteljskog objekta.

Član 35.

Rješenje iz člana 32. st. 1. i 2. ovog Zakona izdat će se ugostitelju uz sljedeće uvjete:

1. da je registriran za obavljanje ugostiteljske djelatnosti,
2. da ima poslovni prostor za koji ima dokaz o pravu vlasništva ili ugovor o zakupu poslovnog prostora, te dokaz da je za poslovni prostor izdata upotrebna dozvola,

3. da objekt u kojem će se obavljati ugostiteljska djelatnost ispunjava uvjete propisane za određenu vrstu odnosno kategoriju objekta,
4. da ispunjava i druge uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona.

Član 36.

Rješenje iz člana 32. st. 1. i 2. ovog Zakona prestaje važiti:

- ako ugostitelj u ugostiteljskom objektu na koji se rješenje odnosi ne započne raditi u roku od šest mjeseci od dana pravomoćnosti rješenja,
- ako se utvrdi da je ugostitelj, odnosno ugostiteljski objekt prestao ispunjavati neki od uvjeta navedenih u članu 35. ovog Zakona,
- odjavom obavljanja djelatnosti u ugostiteljskom objektu koja se vrši pisanim putem prije prestanka rada kod Ministarstva; ako u odjavi nije naznačen datum prestanka obavljanja djelatnosti, prestanak se utvrđuje danom podnošenja zahtjeva s tim što se prestanak obavljanja ugostiteljske djelatnosti ne može odjaviti unatrag.

O prestanku važenja rješenja iz stava 1. ovog člana Ministarstvo donosi rješenje.

Rješenje iz stava 2. ovog člana upisuje se u Upisnik iz člana 32. stav 3. ovog Zakona.

Član 37.

Protiv rješenja o kategorizaciji ugostiteljskog objekta koje u prvom stepenu donosi Ministarstvo nije dopuštena žalba, ali se protiv tog rješenja može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja.

V. UGOSTITELJSKE USLUGE U POKRETNOM OBJEKTU I SLIČNO

Član 38.

Pojedine ugostiteljske usluge mogu se pružati i u pokretnom objektu koji se ne smatra ugostiteljskim objektom u smislu člana 26. ovog Zakona, ako ispunjava minimalne uvjete.

Objekt iz stava 1. ovog člana je objekt koji se može premještati iz jednog mjesta na drugo vlastitim pogonom ili vučom.

Ministar će propisati minimalne uvjete koje moraju ispunjavati objekti iz stava 1. ovog člana, vrste i način pružanja ugostiteljskih usluga u tim objektima.

Nadležni organ utvrđuje ispunjavanje uvjeta iz propisa donesenog na osnovu stava 3. ovog člana.

Nadležni organ određuje prostore na kojima se mogu pružati usluge u objektima iz stava 1. ovog člana.

Član 39.

Ugostiteljske usluge mogu se pružati iz kioska, pod šatorom i sl., ako su ispunjeni tehnički uvjeti.

Ministar propisuje uvjete za pružanje ugostiteljskih usluga iz stava 1. ovog člana, a predstavnički organ jedinice lokalne samouprave određuje prostore na kojima se mogu locirati ugostiteljski objekti u skladu sa regulacionim odnosno urbanističkim planom i na udaljenosti ne manjoj od 100 metara od postojećeg ugostiteljskog objekta u građevini, osim ukoliko se ne radi o održavanju manifestacije sajma.

Ministar će utvrditi koja se jela, pića i napitci mogu posluživati u objektima iz stava 1. ovog člana.

Nadležni organ utvrđuje ispunjavanje uvjeta iz propisa donesenog na osnovu stava 2. ovog člana.

VI. KAMPOVANJE

Član 40.

Kampovanje, u smislu ovog Zakona, jeste boravak pod šatorom, u kamp-kućici, kamp-prikolici i drugoj odgovarajućoj opremi za smještaj na otvorenom prostoru.

Kampovanje je dozvoljeno isključivo u kampu.

Zabranjeno je postavljanje šatora, kamp-kućica, kamp-prikolica i druge opreme za kampovanje u cilju kampovanja izvan kampa.

VII. UGOSTITELJSKE USLUGE U DOMAĆINSTVU, SEOSKOM DOMAĆINSTVU I NA PLOVNOM OBJEKTU

1. Ugostiteljske usluge u domaćinstvu

Član 41.

Pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona i drugim propisima fizičko lice u domaćinstvu može:

1. iznajmljivati gostima sobe, apartmane i kuće za odmor, ako je vlasnik najviše do 10 soba, odnosno 20 postelja,
2. organizirati kamp na svom zemljištu za najviše 20 smještajnih jedinica, odnosno 60 gostiju istodobno.

Fizičko lice u domaćinstvu može pružati i usluge doručka, polupansiona ili pansiona samo gostima kojima izdaje sobe, apartmane, kuće za odmor i u kampu.

Član 42.

Za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu objekti iz člana 41. ovog Zakona moraju ispunjavati minimalne uvjete za vrstu i uvjete za kategoriju.

Ministar će propisati minimalne uvjete za vrstu, kategorije, uvjete za kategoriju, oznake za kategorije, način označavanja kategorija te postupak kategorizacije objekata iz stava 1. ovoga člana.

Nadležni organ na zahtjev fizičkog lica u domaćinstvu utvrđuje jesu li ispunjeni minimalni uvjeti za vrstu i uvjeti za kategoriju za objekte iz člana 41. stav 1. ovog Zakona.

Član 43.

Fizičko lice u domaćinstvu koje pruža usluge iz člana 41. ovog Zakona obavezno je:

1. vidno istaknuti na ulazu u objekt ili u neposrednoj blizini natpis sa oznakom vrste objekta utvrđene rješenjem nadležnog organa i kategorije objekta utvrđene rješenjem Ministarstva,
2. vidno istaknuti na ulazu u objekat ili u neposrednoj blizini naziv usluga koje pruža, cijene usluga koje nudi i iznos boravišne takse,
3. utvrditi normative o trošku namirnica za pojedino jelo, piće i napitak i pružiti usluge u količinama i kvalitetu u skladu sa normativima, te na zahtjev gosta predočiti mu normative,
4. vidno istaknuti cijene usluga koje nudi i iznos boravišne takse na propisan i uobičajen način i pridržavati se istaknutih cijena,
5. izdati gostu račun za svaku pruženu ugostiteljsku uslugu, koji obavezno mora da sadrži: naziv ugostiteljskog objekta, porezni ID broj, broj računa, datum i vrijeme izdavanja računa, vrstu, količinu i cijenu pruženih usluga, a kod pružanja usluga smještaja, navesti u računu i iznos boravišne takse,
6. voditi knjigu gostiju,
7. dostaviti normative i cjenike na ovjeru nadležnom organu najkasnije sedam dana prije njihove primjene.

Ministar će propisati oblik i sadržaj obrasca i način vođenja knjige gostiju iz stava 1. tačke 6. ovog člana.

Član 44.

Pri pružanju usluga iz člana 41. ovog Zakona fizičkom licu u domaćinstvu mogu pomagati članovi njegovog domaćinstva.

U slučaju iz stava 1. ovog člana članovi domaćinstva moraju ispunjavati zdravstvene uvjete za rad u ugostiteljstvu u skladu sa posebnim propisima.

Član 45.

Za pružanje usluga iz člana 41. ovog Zakona fizičko lice u domaćinstvu dužno je pribaviti rješenje nadležnog organa kojim se odobrava pružanje tih usluga.

Rješenje iz stava 1. ovog člana izdat će se fizičkom licu u domaćinstvu uz sljedeće uvjete:

1. državljanin je Bosne i Hercegovine,
2. poslovno je sposobno,
3. vlasnik je objekta (soba, apartman ili kuća za odmor i sl.) ili zemljišta za kamp,
4. ispunjava propisane zdravstvene uvjete,
5. objekt u kojem će se pružati usluge ispunjava propisane minimalne uvjete i uvjete za kategoriju u skladu sa ovim Zakonom,
6. nije mu pravomoćnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane pružanja usluga u domaćinstvu.

Član 46.

Rješenje iz člana 45. stav 1. ovog Zakona nadležni organ izdat će u roku od 15 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva, ako su ispunjeni uvjeti iz člana 45. stav 2. ovog Zakona.

Ako nadležni organ ne donese rješenje iz stava 1. ovog člana u propisanom roku ili ne donese rješenje kojim se zahtjev odbija zbog neispunjavanja propisanih uvjeta, fizičko lice u domaćinstvu može započeti sa pružanjem usluga o čemu je dužno prethodno pisanim putem obavijestiti nadležni organ ukoliko je za građevinu u kojoj se nalazi ugostiteljski objekt, u skladu sa posebnim propisom, pribavilo odgovarajući akt prema kojem se građevina smije koristiti, odnosno staviti u pogon.

Član 47.

Rješenje kojim se odobrava pružanje usluga fizičkom licu u domaćinstvu sadrži:

1. ime i prezime, jedinstven matični broj i adresu prebivališta podnosioca zahtjeva,
2. mjesto, ulicu i broj objekta u kojem se pruža usluga,
3. vrstu ugostiteljske usluge i broj gostiju kojima se usluga može pružiti,
4. vrstu i kategoriju objekta u kojem se pruža usluga,
5. podatak o pružanju usluga tokom cijele godine ili sezonski.

Član 48.

Rješenje iz člana 47. upisuje se u Upisnik o obavljanju ugostiteljskih usluga u domaćinstvu koje vodi nadležni organ.

Ministar će propisati oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stava 1. ovog člana.

Član 49.

Rješenje iz člana 47. ovog Zakona prestaje važiti:

1. danom objave fizičkog lica u domaćinstvu navedenim u objavi ili danom podnošenja objave nadležnom organu, s tim što se prestanak obavljanja ugostiteljske djelatnosti ne može objavit unatrag,
2. ako fizičko lice u domaćinstvu ne započne pružati usluge u roku od šest mjeseci od dana upisa u registar,
3. ako se utvrdi da je fizičko lice u domaćinstvu, odnosno objekt u kojem se pružaju ugostiteljske usluge prestalo ispunjavati neki od uvjeta navedenih u članu 45. stav 2. ovog Zakona,
4. ako je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog Zakona i drugim propisima, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku,
5. ako nadležni organ naknadno utvrdi da je rješenje kojim se odobrava pružanje usluga fizičkom licu u domaćinstvu zasnovano na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokazima.

O prestanku važenja rješenja iz člana 45. stav 1. ovog Zakona nadležni organ donosi rješenje koje upisuje u Upisnik iz člana 48. stav 1. ovog Zakona.

2. Ugostiteljske usluge u seoskom domaćinstvu

Član 50.

U domaćinstvu organiziranom kao turistička seoska privreda (u daljnjem tekstu: seosko domaćinstvo), član seoskog domaćinstva može pružati usluge iz člana 41. stav 1. tačka 1., osim iznajmljivanja kuća za odmor iz člana 41. stav 1. tačka 2. ovog Zakona.

Osim usluga iz stava 1. ovog člana u seoskom domaćinstvu mogu se pripremati i posluživati topla i hladna jela, pića i napitici iz pretežno vlastite proizvodnje za najviše 50 lica (izletnika) istodobno.

U seoskom domaćinstvu mogu se pružati i usluge degustacije vina ili rakije te posluživanje domaćih narezaka iz vlastite proizvodnje u uredenom dijelu stambenog ili privrednog objekta, u zatvorenom, natkrivenom ili na otvorenom prostoru za najviše 50 lica (izletnika) istodobno, mogu se prodavati izradene narodne rukotvorine kao i organizirati aktivnosti na upoznavanju naslijeđa, načina života i tradicionalne kulture seoskih područja.

Ministar će propisati minimalne uvjete, uvjete za kategoriju i način kategorizacije objekata u kojima se pružaju usluge iz ovog člana.

Na pružanje usluga u seoskom domaćinstvu na odgovarajući način primjenjuju se odredbe čl. od 42. do 49. ovog Zakona.

Ministar, uz prethodno pribavljeno mišljenje federalnog ministra poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, propisat će šta se to smatra pretežno vlastitom proizvodnjom, te koje vrste proizvoda ne moraju biti iz vlastite proizvodnje u skladu sa stavom 2. ovog člana.

3. Ugostiteljske usluge na plovnom objektu

Član 51.

Pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog Zakona i drugim propisima ugostitelj - fizičko lice može pružati usluge prehrane, pića i napitaka na svom plovnom objektu za najviše 20 gostiju istodobno.

Ministar će propisati minimalne uvjete, kao i način njihovog utvrđivanja koje moraju ispuniti objekti iz stava 1. ovog člana.

Na pružanje usluga iz stava 1. ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe čl. od 42. do 49. ovog Zakona.

Član 52.

Nadležni organ dužan je rješenja u vezi sa obavljanjem ugostiteljske djelatnosti u domaćinstvu, seoskom domaćinstvu i na plovnom objektu dostaviti nadležnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave, nadležnoj turističko-ugostiteljskoj inspekciji i drugim organima koji vrše nadzor ili vode službenu evidenciju u oblasti ugostiteljstva.

VIII. NADZOR

Član 53.

Upravni nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona, te pojedinačnih akata, uvjeta i načina rada nadziranog pravnog i fizičkog lica provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove u okviru svoje nadležnosti.

Član 54.

Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona, te pojedinačnih akata, uvjeta i načina rada nadziranih davaoca ugostiteljskih usluga provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove i kantonalni organ uprave nadležan za inspekcijske poslove u okviru svojih nadležnosti i u skladu sa posebnim propisima koje na prijedlog resornih ministarstava donosi Vlada Federacije i vlade kantona.

Član 55.

Osim poslova navedenih u članu 53. ovog Zakona Federalna uprava za inspekcijske poslove obavlja i druge poslove koji su zakonom i drugim propisima stavljeni u njenu nadležnost.

Član 56.

U provođenju inspeksijskog nadzora nadležni inspektor Federalne uprave za inspeksijske poslove (u daljnjem tekstu: inspektor) ima ovlaštenje pregledati: poslovne i druge prostorije i prostore u kojima se obavlja ugostiteljska djelatnost, poslovne knjige, ugovore, isprave i evidencije i drugu poslovnu dokumentaciju koja mu omogućava uvid u poslovanje ugostitelja koji pruža ugostiteljske usluge, te obavljati i druge radnje u skladu sa ciljem inspeksijskog nadzora.

Član 57.

Ugostitelji čije su prostorije i prostori, uređaji i oprema, odnosno predmeti rada i poslovanja podvrgnuti inspeksijskom nadzoru obavezni su omogućiti inspektorima nesmetano vršenje inspeksijskog nadzora.

Ugostitelj je obavezan na zahtjev inspektora dostaviti podatke, obavijesti i materijale koji su mu potrebni za obavljanje poslova iz njegove nadležnosti u primjerenom roku koji on odredi.

Inspeksijski pregled treba u isto vrijeme biti obavljen na takav način da ne ometa redovno obavljanje rada i poslovanje.

Član 58.

Ako inspektor prilikom inspeksijskog nadzora utvrdi da ugostitelj ne postupuje u skladu sa članom 11. ovog Zakona, donijet će rješenje kojim će naložiti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u roku od 15 dana.

Ukoliko se utvrđene nepravilnosti iz stava 1. ovog člana ne otklone u roku od 15 dana, inspektor će izdati na licu mjesta prekršajni nalog, odnosno podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Žalba protiv rješenja iz stava 1. ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 59.

Ako inspektor u provođenju inspeksijskog nadzora utvrdi da se ugostiteljska djelatnost obavlja:

- bez registracije ili mimo registracije,
- bez rješenja kojim se odobrava obavljanje ugostiteljske djelatnosti izdatog od nadležnog organa,
- bez rješenja nadležnog organa kojim se utvrđuje da prostor, uređaji i oprema za obavljanje ugostiteljske djelatnosti udovoljavaju propisanim uvjetima za obavljanje te djelatnosti, rješenjem će zabraniti obavljanje ugostiteljske djelatnosti subjektu nadzora koji istu obavlja na nezakonit način.

Inspektor će rješenje iz stava 1. ovog člana donijeti bez odlaganja sa utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja.

Žalba protiv rješenja iz stava 1. ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Subjektu nadzora kojem je zabranjen rad inspektor će pečaćenjem ili na drugi pogodan način zatvoriti prostorije u kojima obavlja ugostiteljsku djelatnost, te može privremeno oduzeti opremu, uređaje, sredstva za rad i prijevozna sredstva kojima obavlja nezakonitu djelatnost do konačne odluke.

Inspektor je obavezan da u zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka u učinjeni prekršaj, odnosno uz prijavu za učinjeno krivično djelo, o privremenom oduzimanju predmeta, odmah izvjesti nadležno tijelo kod kojeg pokreće postupak zbog učinjenog prekršaja ili krivičnog djela, zavisno od kvalifikacije djela učinjenog oduzetim predmetima.

Inspeksijski organi u čijem se sastavu nalazi inspekcija osigurati će uvjete za održavanje i čuvanje privremeno oduzetih predmeta.

Troškovi prinudnog izvršenja kao i troškovi štete nastale prinudnim izvršenjem padaju na teret izvršenika-stranke.

Član 60.

Ako su poslovni prostor, uređaji i oprema namijenjeni za obavljanje ugostiteljske djelatnosti prestali ispunjavati propisane uvjete po izdatom odobrenju, inspektor će donijeti rješenje bez odlaganja a najkasnije u roku od osam dana od dana obavljenog

nadzora sa utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja kojim će odrediti rok, ne kraći od 30 dana, ugostitelju da prilagodi pružanje usluga u skladu sa zakonom.

Ako se nedostaci iz stava 1. ovog člana ne otklone u određenom roku, inspektor će donijeti rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti.

Žalba protiv rješenja iz st. 1. i 2. ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Ukoliko ugostitelj i poslije zabrane nastavi obavljati ugostiteljsku djelatnost, nakon što je rješenje o zabrani postalo izvršno, inspektor će donijeti zaključak o prinudnom izvršenju rješenja pečaćenjem objekta.

Troškovi prinudnog izvršenja kao i troškovi štete nastale prinudnim izvršenjem padaju na teret izvršenika-stranke.

Član 61.

Ako inspektor prilikom vršenja inspeksijskog nadzora utvrdi nepravilnosti ili nepridržavanje propisa za čiji nadzor nije nadležan, obavijestiti će nadležni organ uprave bez odlaganja a najkasnije u roku od osam dana.

Član 62.

Protiv rješenja kantonalnog inspektora može se izjaviti žalba nadležnom kantonalnom organu u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

Protiv rješenja koji u prvom stepenu donosi federalni inspektor može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

IX. KAZNE ODREDBE

Član 63.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

1. obavlja ugostiteljsku djelatnost suprotno odredbama člana 3. ovog Zakona;
2. ne pruža ugostiteljske usluge u skladu sa odredbama iz člana 11. ovog Zakona;
3. ugostiteljski objekt ne ispunjava uvjete u pogledu uređenja i opreme ugostiteljskih objekata, usluga, projektiranja, građenja i održavanja građevine, zaštite na radu, zaštite od požara, zaštite od buke, zaštite i unapređenja okoliša, zdravstvene uvjete za rad u ugostiteljstvu u skladu sa posebnim propisima kao i druge uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona (član 8. st. 1., 2. i 3.);
4. ugostitelj započne obavljati ugostiteljsku djelatnost u objektu iz člana 26. stav 1. ovog Zakona prije nego što od nadležnog organa dobije rješenje da objekt ispunjava minimalne uvjete propisane za određenu vrstu ugostiteljskog objekta koji se ne kategorizira, te dobije rješenje od Ministarstva da objekt ispunjava propisane minimalne uvjete i uvjete za određenu kategoriju, osim u slučaju iz člana 9. stav 6., člana 18. stav 3., člana 32. stav 6. i člana 46. stav 2. ovog Zakona (član 28.).

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 64.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

1. pruža usluge smještaja i prehrane osobama koje nisu njegovi radnici, penzioneri, te članovi uže porodice radnika i penzionera (član 4. stav 1.),
2. objekt u kojem pruža ugostiteljske usluge ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i drugim propisima (član 4. st. 1. i 4.),
3. pruža ugostiteljske usluge u objektu zatvorenog tipa bez rješenja nadležnog organa (član 4. stav 3.),

4. za oglašavanje i reklamiranje usluga i isticanje poruka u komercijalnom poslovanju koristi oznaku propisane vrste koja nije utvrđena rješenjem nadležnog organa i kategorije objekta koja nije utvrđena rješenjem Ministarstva (član 12.).

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM.

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 65.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

1. ne utvrdi normative o utrošku namirnica, pića i napitaka za pojedine usluge prehrane, pića i napitaka ili ne pruži usluge u količinama i kvalitetu u skladu sa normativima ili na zahtjev gosta ne predoči mu normativ (član 11. stav 1. tačka 4.);
2. vidno ne istakne cijene usluga koje nudi u ugostiteljskom objektu na način dostupan gostima, ili ako se ne pridržava istaknutih i ovjerenih cijena ili ako kod pružanja usluga smještaja u cjenicima ne istakne i iznos boravišne takse, te ako cjenici nisu dostupni gostima u dovoljnom broju primjeraka (član 11. stav 1. tačka 5.);
3. gostu ne izda račun za svaku pruženu ugostiteljsku uslugu, koji obavezno mora da sadrži: naziv ugostiteljskog objekta, porezni ID broj, broj računa, datum i vrijeme izdavanja računa, vrstu, količinu i cijenu pruženih usluga, a kod pružanja usluga smještaja u računu ne navede i iznos boravišne takse (član 11. stav 1. tačka 6.);
4. ne dostavi normative na ovjeru nadležnom organu ili ih počne primjenjivati prije utvrđenog roka (član 11. stav 1. tačka 8.);
5. ne dostavi cjenike na ovjeru nadležnom organu ili ih počne primjenjivati prije utvrđenog roka (član 11. stav 1. tačka 9.);
6. ne vodi knjigu gostiju u ugostiteljskom objektu za smještaj (član 11. stav 1. tačka 10.);
7. ne vodi knjigu žalbi na propisan način u svakom ugostiteljskom objektu, ne dostavi izjavljenu prigovor u propisanom roku nadležnoj turističko-ugostiteljskoj inspekciji, te ne odgovori na prigovor u propisanom roku (član 11. stav 1. tačka 11.);
8. ne vodi poslovne knjige u skladu sa važećim propisima (član 11. stav 1. tačka 12.);
9. posluhuje alkoholna pića gostu mlađem od 18 godina (član 13.);
10. ne pruža ugostiteljsku uslugu u pokretnom objektu na propisan način ili ne zadovoljava propisane uvjete ili pruža ugostiteljsku uslugu u pokretnom objektu na prostoru koji nije utvrdio nadležni organ (član 38. st. 1. i 5.);
11. ne pruža ugostiteljske usluge iz kioska, pod šatorom i sl. na propisan način ili ne zadovoljava propisane uvjete (član 39.).

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM.

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 66.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

1. vidno ne istakne propisanu oznaku vrste na ulazu u ugostiteljski objekt utvrđene rješenjem nadležnog organa i kategorije ugostiteljskog objekta utvrđene rješenjem Ministarstva (član 11. stav 1. tačka 1.),

2. vidno ne istakne na ulazu u ugostiteljski objekt obavijest o radnom vremenu ili ako ta obavijest nije u skladu sa propisanim radnim vremenom (član 11. stav 1. tačka 2.),
3. u ugostiteljskom objektu za smještaj ne utvrdi kućni red i ne istakne ga na recepciji, ili izvod iz kućnog reda ne istakne u svim sobama i apartmanima (član 11. stav 1. tačka 3.),
4. ne pridržava se propisanog radnog vremena (član 11. stav 1. tačka 7.).

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM.

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 67.

Novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice u domaćinstvu ako:

1. gostima iznajmljuje sobe, apartmane i kuće za odmor sa više od 10 soba, odnosno 20 postelja, organizuje kamp na svom zemljištu za više od 20 smještajnih jedinica, odnosno 60 gostiju istodobno (član 41. stav 1. tač. 1. i 2.);
2. pruža usluge doručka, polupansiona ili pansiona suprotno odredbi člana 41. stav 2.;
3. objekt u kojem pruža usluge ne ispunjava minimalne uvjete i uvjete za kategoriju (član 42.);
4. ne utvrdi normative namirnica, pića i napitaka za pojedine usluge prehrane pića i napitaka, ako takve usluge pruža i ne pruži usluge prema utvrđenim normativima, te na zahtjev gosta ne predoči normativ (član 43. stav 1. tačka 3.);
5. vidno ne istakne cijene usluga koje nudi i iznos boravišne takse na propisan i uobičajen način, te ako se ne pridržava istaknutih cijena (član 43. stav 1. tačka 4.);
6. gostu ne izda račun za svaku pruženu ugostiteljsku uslugu, koji obavezno mora da sadrži: naziv ugostiteljskog objekta, porezni ID broj, broj računa, datum i vrijeme izdavanja računa, vrstu, količinu i cijenu pruženih usluga, a kod pružanja usluga smještaja, ne navede u računu i iznos boravišne takse (član 43. stav 1. tačka 5.);
7. ne vodi knjigu gostiju (član 43. stav 1. tačka 6.);
8. normative i cjenike ne dostavi na ovjeru nadležnom organu ili ih ne dostavi u utvrđenom roku (član 43. stav 1. tačka 7.);
9. koristi rad lica koja nisu članovi njegovog domaćinstva (član 44. stav 1.);
10. članovi domaćinstva ne ispunjavaju propisane zdravstvene uvjete za rad u ugostiteljstvu u skladu sa posebnim propisima (član 44. stav 2.);
11. pruža usluge iz čl. 41. i 50. ovog Zakona, a ne ispunjava propisane minimalne uvjete, odnosno uvjete za kategoriju, ili ih pruža bez pribavljenog odobrenja nadležnog organa;
12. pruža usluge smještaja, prehrane, pića i napitaka a nije član seoskog domaćinstva, ili ako pruža usluge smještaja suprotno odredbi člana 50. stav 1. ovog Zakona, ili ako priprema i posluhuje toplu i hladnu jela, pića i napitke koji nisu pretežno iz vlastite proizvodnje, ili ako pruža usluge prehrane, ili ako pruža usluge degustacije vina ili rakije ili posluživanja domaćih narezaka koji nisu iz vlastite proizvodnje (član 50. st. 2. i 3.).

Član 68.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice u domaćinstvu, ako:

- vidno ne istakne oznaku propisane vrste utvrđene rješenjem nadležnog organa i kategorije objekta utvrđene rješenjem Ministarstva (član 43. stav 1. tačka 1.).

Član 69.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 500,00 KM kaznit će se za prekršaj lice koje kampuje van kampa ili postavlja šator, kamp-kućicu, kamp-prikolicu i drugu opremu za kampovanje sa svrhom kampovanja van kampa (član 40. st. 2. i 3.).

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana može se izreći zaštitna mjera oduzimanja predmeta kojima je počinjen prekršaj.

Član 70.

Za prekršaje utvrđene u čl. 65., 67. i 68. ovog Zakona, ako se ponove u roku od jedne godine od pravomoćnosti prvog rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu, izreći će se i zaštitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti u trajanju do šest mjeseci i za fizičko lice i za pravno lice.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 71.

Pravno i fizičko lice kojima je obavljanje ugostiteljske djelatnosti odobreno prema ranijim propisima dužni su usaglasiti svoje poslovanje sa odredbama ovog Zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 72.

Federalni ministar okoliša i turizma donijet će propise na osnovu ovlaštenja iz ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 73.

Do donošenja propisa na osnovu ovlaštenja iz ovog Zakona primjenjivat će se važeći propisi.

Član 74.

Postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog Zakona dovršit će se u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 75.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaju važiti odredbe Zakona o turističko-ugostiteljskoj djelatnosti ("Službene novine Federacije BiH", br. 19/96 i 28/03) kojima se uređuje ugostiteljska djelatnost.

Član 76.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Stjepan Krešić, s. r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Safet Softić, s. r.

Temeljem članka IV. B. 7. a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O UGOSTITELJSKOJ
DJELATNOSTI

Proglašava se Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Zastupničkog doma od 11. ožujka 2009. godine i na sjednici Doma naroda od 19. ožujka 2009. godine.

Broj 01-02-221/09
6. svibnja 2009. godine
Sarajevo

Predsjednica
Borjana Krišto, v. r.

ZAKON

O UGOSTITELJSKOJ DJELATNOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuju se uvjeti za obavljanje ugostiteljske djelatnosti, osnivanje i prestanak rada ugostiteljske radnje, poslovni prostor, razvrstavanje i kategorizacija ugostiteljskih objekata, ugostiteljske usluge u kućanstvu, seoskom kućanstvu i na plovnom objektu.

Članak 2.

Ugostiteljska djelatnost u smislu ovoga Zakona je pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i posluživanje pića i napitaka i pružanje usluga smještaja.

Ugostiteljska djelatnost je i pripremanje hrane za potrošnju na drugom mjestu sa ili bez posluživanja (u prijevoznom sredstvu, na priredbi i sl.) i opskrba tom hranom (catering).

II. UVJETI ZA OBAVLJANJE UGOSTITELJSKE
DJELATNOSTI

Članak 3.

Ugostiteljsku djelatnost mogu obavljati pravne i fizičke osobe, koje su registrirane za obavljanje ugostiteljske djelatnosti i ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: ugostitelj).

Ugostiteljsku djelatnost, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, može obavljati i javna ustanova koja upravlja nacionalnim parkovima i parkovima prirode, ugostiteljska obrazovna ustanova, te učenički i studentski dom u svojim poslovnim prostorijama i prostorima.

Ugostitelj može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju ugostiteljske djelatnosti, a koje se uobičajeno obavljaju uz ugostiteljsku djelatnost (prodaja novina i časopisa, duhanskih preradevina, pružanje usluga biljara, boćanja, kuglanja, tenisa i sl.) sukladno posebnim propisima.

Pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim temeljem ovog Zakona, određene ugostiteljske usluge mogu pružati pravne i fizičke osobe koje nisu ugostitelji.

Članak 4.

Pravne i fizičke osobe mogu organizirati usluge smještaja i prehrane za svoje djelatnike, umirovljenike, te članove uže obitelji svojih djelatnika i umirovljenika, pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i drugim propisima, u objektima zatvorenog tipa (odmaralište, objekt za prehranu i sl.).

Članovi uže obitelji, u smislu odredbe stavka 1. ovog članka, su: supružnici, djeca rođena u braku ili izvan braka, pastorčad i usvojenici, te roditelji i usvojitelji.

Pravne i fizičke osobe dužne su za pružanje ugostiteljskih usluga iz stavka 1. ovog članka ishoditi rješenje općinskog odnosno gradskog tijela uprave mjerodavnog za poslove ugostiteljstva prema mjestu sjedišta objekta (u daljnjem tekstu: mjerodavno tijelo) o ispunjavanju uvjeta propisanih ovim Zakonom i drugim propisima, koji to rješenje upisuje u Upisnik objekata zatvorenog tipa.

Federalni ministar okoliša i turizma (u daljnjem tekstu: Ministar) će propisati minimalne tehničke i druge uvjete za pružanje usluga iz stavka 1. ovog članka.

Mjerodavno tijelo rješenjem utvrđuje ispunjavanje uvjeta iz propisa donesenog na temelju stavka 4. ovog članka.

Ministar će propisati sadržaj i oblik obrasca prijave kao i način vođenja Upisnika iz stavka 3. ovog članka.

Članak 5.

Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na pružanje usluga prehrane i smještaja u objektima ustanova socijalne skrbi, zdravstva, odgoja, obrazovanja i drugih sličnih ustanova, vojske, policije, ako te usluge pružaju njihovi djelatnici isključivo svojim djelatnicima, pripadnicima i korisnicima.

Članak 6.

Ugostiteljskom djelatnošću se ne smatra pripremanje i posluživanje toplih i hladnih napitaka, bezalkoholnih pića i jednostavnih jela, koje pravne i fizičke osobe organiziraju za potrebe svojih djelatnika i članova u svojim poslovnim prostorijama i prostorima.

Članak 7.

Ugostiteljska djelatnost obavlja se u poslovnom objektu, prostoriji i na prostoru namijenjenom, uređenom i opremljenom za pružanje ugostiteljskih usluga.

Ugostiteljska djelatnost može se obavljati i u poslovnom objektu, prostoriji i na prostoru gdje se obavlja druga djelatnost, ako su za obavljanje ugostiteljske djelatnosti ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovog Zakona i drugim propisima.

Članak 8.

Za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u ugostiteljskom objektu moraju biti ispunjeni minimalni uvjeti za vrstu glede uređenja i opreme ugostiteljskih objekata, usluga, kao i drugi uvjeti propisani ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: minimalni uvjeti).

Ugostiteljski objekt, osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka, mora ispunjavati i uvjete glede: projektiranja, gradnje i održavanja građevine, zaštite na radu, zaštite od požara, zaštite od buke, zaštite i unaprjeđenja okoliša, kao i druge uvjete propisane posebnim propisima.

Za rad u ugostiteljstvu, osobe koje obavljaju ugostiteljsku djelatnost i pružaju ugostiteljske usluge moraju ispunjavati zdravstvene uvjete u skladu s posebnim propisima.

Uposleni u ugostiteljskom objektu (konobari, šankeri i ostalo osoblje) moraju imati završen najmanje III. stupanj stručne spreme.

Ministar će propisati minimalne uvjete koje mora ispunjavati ugostiteljski objekt iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 9.

Mjerodavno tijelo, na zahtjev ugostitelja, utvrđuje jesu li ispunjeni minimalni uvjeti za vrstu ugostiteljskih objekata koji se ne kategoriziraju.

Ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka, mjerodavno tijelo utvrđuje rješenjem u roku od 15 dana od dana prijama urednog zahtjeva.

Rješenje iz stavka 2. ovoga članka upisuje se u Upisnik o minimalnim uvjetima ugostiteljskih objekata, koji vodi mjerodavno tijelo.

Troškove postupka iz stavka 1. ovoga članka snosi ugostitelj.

Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu okoliša i turizma (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Ako mjerodavno tijelo, nakon pregleda objekta kod pravne osobe, ne donese rješenje u roku iz stavka 2. ovog članka, rad u ugostiteljskom objektu može otpočeti, o čemu je ugostitelj dužan prethodno pisanim putem izvijestiti mjerodavno tijelo ukoliko je za građevinu, u kojoj se nalazi ugostiteljski objekt, sukladno posebnom propisu, ishodio odgovarajući akt prema kojem se građevina smije početi rabiti, odnosno staviti u pogon.

Članak 10.

Ugostitelj posluje tijekom cijele godine ili sezonski.

Ugostitelj može poslovati i povremeno (za vrijeme manifestacija, sajmova, prigodnih priredbi i sl.).

Članak 11.

U obavljanju ugostiteljske djelatnosti, ugostitelj je obavezan:

1. vidno istaknuti propisanu oznaku vrste na ulazu u ugostiteljski objekt utvrđene rješenjem mjerodavnog tijela i kategorije ugostiteljskog objekta utvrđene rješenjem Ministarstva;

2. vidno istaknuti na ulazu u ugostiteljski objekt obavijest o radnom vremenu koje treba biti sukladno propisanom radnom vremenu;
3. utvrditi kućni red u ugostiteljskom objektu za smještaj i istaknuti ga na recepciji, te izvod iz kućnog reda istaknuti u svim sobama i apartmanima;
4. utvrditi normative o utrošku namirnica za pojedino jelo, piće i napitak, pružiti usluge u količinama i kakvoći, sukladno normativima, te na zahtjev, normative predočiti gostu;
5. vidno istaknuti cijene usluga koje se nude, na način dostupan gostima i pridržavati se istaknutih i ovjerenih cijena, a kod pružanja usluga smještaja u cjenicima istaknuti i iznos boravišne pristojbe, te cjenike staviti na raspolaganje gostima u dostatnom broju primjeraka;
6. izdati gostu račun za svaku pruženu ugostiteljsku uslugu, koji obvezno mora sadržavati: naziv ugostiteljskog objekta, porezni ID broj, broj računa, datum i vrijeme izdavanja računa, vrstu, količinu i cijenu pruženih usluga, a kod pružanja usluga smještaja - u računu navesti i iznos boravišne pristojbe;
7. pridržavati se istaknutog radnog vremena;
8. dostaviti normative na ovjeru mjerodavnom tijelu, a ovjereni normativi mogu se primjenjivati sljedećeg dana od dana ovjere;
9. dostaviti cjenike na ovjeru mjerodavnom tijelu, a koji se mogu primjenjivati sljedećeg dana od dana ovjere;
10. voditi knjigu gostiju u ugostiteljskom objektu za smještaj;
11. voditi knjigu žalbi na propisan način u svakom ugostiteljskom objektu, u roku od tri dana izjavljeni prigovor dostaviti mjerodavnoj turističko-ugostiteljskoj inspekciji, te u roku od 15 dana od dana izjavljenog prigovora odgovoriti na prigovor;
12. voditi poslovne knjige, sukladno važećim propisima;
13. alkoholna i bezalkoholna pića posluživati samo iz originalne ambalaže u skladu s normativom, na kojoj mora biti deklaracija s podacima o proizvođaču, odnosno uvozniku, te neto količini;
14. u poslovnom prostoru - objektu u momentu kontrole osigurati odobrenje za rad, odnosno rješenje o upisu u sudski registar, kao i rješenje o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji objekta.

Radno vrijeme i raspored dnevnog i tjednog radnog vremena ugostiteljskih objekata, radno vrijeme u dane državnih blagdana i neradnih dana u kojima je ugostitelj dužan poslovati, utvrđuje mjerodavno tijelo.

U obavljanju ugostiteljske djelatnosti ugostitelj je dužan primjenjivati poslovne običaje u ugostiteljstvu.

Ministar će propisati oblik, sadržaj i način vođenja knjige gostiju i knjige žalbi.

Članak 12.

Prilikom oglašavanja i reklamiranja usluga i isticanja poruka u komercijalnom poslovanju, ugostitelj ne smije koristiti oznaku propisane vrste koja nije utvrđena rješenjem mjerodavnog tijela i kategorije objekta koja nije utvrđena rješenjem Ministarstva.

Članak 13.

Zabranjeno je posluživanje odnosno dopuštanje konzumiranja alkoholnih pića u ugostiteljskom objektu osobama mlađim od 18 godina.

U ugostiteljskom objektu u kojem se poslužuju alkoholna pića, mora na vidnom mjestu biti istaknuta oznaka o zabrani posluživanja, odnosno konzumiranja alkoholnih pića osobama mlađim od 18 godina.

III. OSNIVANJE I PRESTANAK RADA UGOSTITELJSKE RADNJE

Članak 14.

Fizička osoba, u smislu odredaba ovoga Zakona, može dobiti odobrenje za osnivanje ugostiteljske radnje samo za jedan ugostiteljski objekt na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 15.

Ugostiteljska radnja osniva se izdavanjem rješenja kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje, koje izdaje mjerodavno tijelo.

Članak 16.

Mjerodavno tijelo izdat će rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje osobi koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. da je državljanin Bosne i Hercegovine,
2. da je poslovno sposobna,
3. da posjeduje najmanje III. stupanj stručne spreme,
4. da udovoljava propisanim zdravstvenim uvjetima,
5. da joj pravomoćnom sudskom presudom, rješenjem o prekršaju ili upravnim aktom nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti,
6. da nema zasnovan radni odnos, odnosno da nema već osnovanu ugostiteljsku radnju,
7. da ima poslovni prostor za koji ima dokaz o pravu vlasništva ili ugovor o zakupu poslovnog prostora, te dokaz da je za poslovni prostor izdana uporabna dozvola, i da taj poslovni prostor ispunjava propisane minimalne uvjete.

Rješenje iz stavka 1. ovog članka može se izdati i osobi koja ne ispunjava uvjet iz stavka 1. točka 3. ovog članka, ako zaposli osobu koja ispunjava taj uvjet.

Članak 17.

Strani državljanin može obavljati ugostiteljsku djelatnost pod uvjetom da ima radnu dozvolu, da ispunjava uvjete iz članka 16. stavak 1. toč. od 2. do 8. ovoga Zakona i uz primjenu načela uzajamnosti.

Članak 18.

Mjerodavno tijelo u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva izdat će rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje, ako su ispunjeni uvjeti iz članka 16. ovoga Zakona, a u protivnom rješenjem će odbiti zahtjev.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovog članka može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Ako mjerodavno tijelo ne donese rješenje u roku od 15 dana od dana prijama urednog zahtjeva, rad u ugostiteljskom objektu može otpočeti o čemu je ugostitelj dužan prethodno, pisanim putem, obavijestiti mjerodavno tijelo ukoliko je za građevinu, u kojoj se nalazi ugostiteljski objekt, sukladno posebnom propisu, ishodio odgovarajući akt prema kojemu se građevina smije početi rabiti, odnosno staviti u pogon.

Članak 19.

Rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje sadrži:

1. ime i prezime, jedinstveni matični broj i adresu prebivališta podnosioca zahtjeva,
2. naziv ugostiteljske radnje,
3. mjesto, ulicu i broj objekta u kojem se pruža usluga,
4. vrstu usluge koja se pruža,
5. površinu objekta odnosno prostora u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost,
6. naznaku o pružanju usluga tijekom cijele godine ili sezonski.

Članak 20.

Mjerodavno tijelo vodi registar ugostiteljskih radnji (u daljnjem tekstu: registar).

Oblik, sadržaj i način vođenja registra propisuje ministar.

Rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje po pravomoćnosti upisuje se u registar.

Od dana upisa u registar, ugostitelju počinju teći prava i obveze sukladno ovom Zakonu i drugim propisima.

Ugostitelj je dužan otpočeti s obavljanjem ugostiteljske djelatnosti u roku od šest mjeseci od dana upisa u registar.

Rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje ne može se prenijeti na drugu osobu.

Članak 21.

Ugostiteljska radnja može otpočeti s radom danom upisa u registar.

O upisu u registar mjerodavno tijelo obavijestit će mjerodavnu organizacijsku jedinicu Porezne uprave, mjerodavnu turističko-ugostiteljsku inspekciju i druga tijela koja vrše nadzor ili vode službenu evidenciju u oblasti ugostiteljstva, dostavljajući im pravomoćnog rješenja kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje.

Članak 22.

Rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje prestaje važiti odjavom ili po sili zakona.

Ugostitelj je dužan odjaviti obavljanje ugostiteljske djelatnosti pisanim putem mjerodavnom tijelu prije prestanka rada.

Prestanak obavljanja ugostiteljske djelatnosti odjavom utvrđuje se danom navedenim u odjavi, s tim da se obavljanje ugostiteljske djelatnosti ne može odjaviti unatrag.

Ako u odjavi nije naznačen datum prestanka obavljanja ugostiteljske djelatnosti, prestanak se utvrđuje danom podnošenja zahtjeva za odjavu.

Članak 23.

Rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje prestaje važiti po sili zakona:

1. ako ugostitelj ne započne obavljati ugostiteljsku djelatnost u roku od šest mjeseci od dana upisa u registar,
2. ako je pravomoćnim aktom ugostitelju izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti za vrijeme dok ta mjera traje,
3. ako ugostitelj prestane ispunjavati koji od uvjeta navedenih u članku 16. ovoga Zakona,
4. danom stupanja na izdržavanje kazne ako ugostitelj bude osuđen pravomoćnom presudom na kaznu zatvora dužu od šest mjeseci,
5. ako je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i drugim propisima, a utvrđeni nedostatci nisu otklonjeni u zadanom roku,
6. ako se naknadno utvrdi da je rješenje kojim se odobrava osnivanje ugostiteljske radnje zasnovano na neistinitim podatcima ili krivotvorenim dokazima.

Članak 24.

U slučaju smrti ugostitelja članovi zajedničkog kućanstva mogu nastaviti obavljati djelatnost, putem uposlenog djelatnika, ako isti ispunjava uvjete iz članka 16. ovoga Zakona, u trajanju od šest mjeseci.

Članak 25.

O prestanku važenja rješenja, u smislu čl. 22. i 23. ovoga Zakona, mjerodavno tijelo donosi rješenje.

Po pravomoćnosti rješenja ugostiteljska radnja se briše iz registra.

O brisanju iz registra mjerodavno tijelo obavijestit će mjerodavnu organizacijsku jedinicu Porezne uprave, mjerodavnu turističko-ugostiteljsku inspekciju i druga tijela koja vrše nadzor ili vode službenu evidenciju u oblasti ugostiteljstva, dostavljajući im pravomoćnog rješenja.

IV. RAZVRSTAVANJE I KATEGORIZACIJA UGOSTITELJSKIH OBJEKATA

1. Razvrstavanje ugostiteljskih objekata

Članak 26.

Ugostiteljski objekti s obzirom na vrstu ugostiteljskih usluga koje se u njima pružaju, mogu biti:

1. smještajni objekti - objekti u kojima se pružaju usluge smještaja, prehrane, pića, napitaka i slastica;
2. ugostiteljski objekti - objekti u kojima se pružaju usluge prehrane, pića, napitaka i slastica;
3. catering objekti - objekti u kojima se pripremaju jela, slastice, pića i napitci za konzumiranje na drugom mjestu sa ili bez usluživanja.

Objekti iz stavka 1. ovog članka razvrstavaju se u skupine, i to:

1. smještajni objekti u skupine:
 - hoteli,
 - kampovi i druge vrste objekata za smještaj;
2. ugostiteljski objekti u skupine:
 - restorani,
 - barovi;
3. catering objekti u skupine:
 - pripremnice jela, slastica, pića i /ili napitaka,
 - kantine.

Objekti iz skupina navedenih u stavku 2. ovog članka razvrstavaju se u pojedine vrste polazeći od načina posluživanja i pretežitosti usluga koje se pružaju u objektu.

Pojedine vrste ugostiteljskog objekta mogu biti klupskog tipa (klub), u kojima se ugostiteljske usluge pružaju samo određenoj skupini gostiju (članovima kluba).

Ministar će propisati vrste objekata unutar skupina iz stavka 2. ovog članka, ugostiteljske usluge koje se moraju pružiti u pojedinoj vrsti ugostiteljskog objekta, te vrste ugostiteljskih objekata koje mogu biti klupskog tipa.

Članak 27.

Ugostiteljski objekt može imati naziv jedne vrste ugostiteljskog objekta.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, ugostiteljski objekt može imati naziv dvije vrste ugostiteljskih objekata, ako za svaku vrstu ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i drugim propisima.

Naziv vrste ugostiteljskog objekta može se promijeniti, ako su ispunjeni uvjeti propisani za drugu vrstu, i za to izdano odgovarajuće rješenje mjerodavnog tijela u skladu s odredbama ovog Zakona.

Članak 28.

Ugostitelj ne može obavljati ugostiteljsku djelatnost u objektu iz članka 26. stavak 1. ovoga Zakona prije nego od mjerodavnog tijela dobije rješenje kako objekt ispunjava minimalne uvjete propisane za određenu vrstu ugostiteljskog objekta koji se ne kategorizira, te dobije rješenje od Ministarstva da objekt ispunjava propisane minimalne uvjete i uvjete za određenu kategoriju, osim u slučaju iz članka 9. stavak 6., članka 18. stavak 3., članka 32. stavak 6. i članka 46. stavak 2. ovog Zakona.

Članak 29.

Ugostiteljski objekt koji prestane ispunjavati uvjete propisane za određenu vrstu i kategoriju ne može poslovati kao ta vrsta i kategorija ugostiteljskog objekta.

2. Kategorizacija ugostiteljskih objekata

Članak 30.

Ugostiteljski objekti za smještaj (hoteli, kampovi i druge vrste objekata za smještaj), obvezno se kategoriziraju, ovisno o uređenju, opremi, uređajima, uslugama, održavanju i ostalim elementima.

Oznaka za kategoriju pojedinog ugostiteljskog objekta za smještaj je zvjezdica.

Ministar će propisati vrste ugostiteljskih objekata za smještaj koji se kategoriziraju, kategorije, uvjete za kategorije, oznake za vrste i kategorije, način označavanja vrsta i kategorija, te način kategorizacije tih objekata.

Članak 31.

Ugostiteljski objekt za prehranu se ne kategorizira.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, na zahtjev ugostitelja, može se kategorizirati objekt vrste restoran iz skupine restorani.

Oznaka za kategoriju pojedinog restorana je brončana, srebrna ili zlatna kuharska kapa.

Ministar će propisati mjerila i postupak kategorizacije restorana.

Članak 32.

Ministarstvo, na zahtjev ugostitelja, rješenjem utvrđuje ispunjavanje minimalnih uvjeta i uvjeta za kategoriju za smještajne objekte, kojih se kategorije označavaju s četiri i pet zvjezdica, u roku od 30 dana od dana prijama urednog zahtjeva.

Ministarstvo, na zahtjev ugostitelja, rješenjem utvrđuje ispunjavanje uvjeta za kategorizaciju ugostiteljskih objekata za prehranu iz skupine restorani, kojih se kategorija označava zlatnom kuharskom kapom, u roku od 30 dana od dana prijama urednog zahtjeva.

Rješenje iz st. 1. i 2. ovoga članka upisuje se u Upisnik o razvrstavanju i kategorizaciji smještajnih objekata koji vodi Ministarstvo.

Troškove postupka iz st. 1. i 2. ovoga članka snosi ugostitelj.

Ministar će donijeti propis o obliku, sadržaju i načinu vođenja Upisnika iz stavka 3. ovoga članka i Upisnika iz članka 9. stavak 3. ovoga Zakona.

Ako Ministarstvo ne donese rješenje iz st. 1. i 2. ovoga članka u propisanom roku ili ne donese rješenje kojim se zahtjev odbija zbog neispunjavanja propisanih uvjeta, ugostitelj može započeti raditi u ugostiteljskom objektu, o čemu je dužan prethodno pisanim putem obavijestiti Ministarstvo ukoliko je za građevinu u kojoj se nalazi ugostiteljski objekt, u skladu s posebnim propisom, pribavio odgovarajući akt prema kojemu se građevina smije koristiti, odnosno staviti u pogon.

Članak 33.

Ministarstvo, po službenoj dužnosti, nakon svakih pet godina provodi ponovnu kategorizaciju smještajnih objekata čije se kategorije označavaju s četiri i pet zvjezdica.

Kada mjerodavno inspekcijско tijelo utvrdi kako smještajni objekt ne ispunjava propisane uvjete koji se odnose na dodijeljenu kategorizaciju, mjerodavno ministarstvo će po službenoj dužnosti izvršiti ponovnu kategorizaciju.

O provedenoj kategorizaciji iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo donosi rješenje koje se upisuje u Upisnik iz članka 32. stavak 3. ovoga Zakona.

Ministarstvo po službenoj dužnosti pazi na rok iz stavka 1. ovoga članka.

Ako se utvrdi da smještajni objekt više ne ispunjava uvjete za utvrđenu vrstu i kategoriju, rješenjem će se utvrditi nova vrsta, odnosno kategorija smještajnog objekta ili prestanak važenja izdanog rješenja o vrsti i kategoriji.

U slučaju iz stavka 5. ovoga članka troškove postupka snosi ugostitelj.

Članak 34.

Zahtjev ugostitelja za izdavanje rješenja iz članka 32. ovoga Zakona sadrži:

1. tvrtku i sjedište ugostitelja,
2. dokaz da je registriran za obavljanje ugostiteljske djelatnosti,
3. vrstu ugostiteljskog objekta,
4. usluge koje će biti predmet poslovanja ugostiteljskog objekta,

5. podatak o tome posluje li ugostitelj u ugostiteljskom objektu tijekom cijele godine ili sezonski,
6. prijedlog za kategoriju ugostiteljskog objekta,
7. podatke o veličini i opremljenosti ugostiteljskog objekta.

Članak 35.

Rješenje iz članka 32. st. 1. i 2. ovoga Zakona izdat će se ugostitelju uz sljedeće uvjete:

1. da je registriran za obavljanje ugostiteljske djelatnosti,
2. da ima poslovni prostor za koji ima dokaz o pravu vlasništva ili ugovor o zakupu poslovnog prostora, te dokaz da je za poslovni prostor izdana uporabna dozvola,
3. da objekt u kojem će se obavljati ugostiteljska djelatnost ispunjava uvjete propisane za određenu vrstu odnosno kategoriju objekta,
4. da ispunjava i druge uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Članak 36.

Rješenje iz članka 32. st. 1. i 2. ovoga Zakona prestaje važiti:

- ako ugostitelj, u ugostiteljskom objektu na koji se rješenje odnosi, ne započne s radom u roku od šest mjeseci od dana pravomoćnosti rješenja,
- ako se utvrdi da je ugostitelj, odnosno ugostiteljski objekt prestao ispunjavati neki od uvjeta navedenih u članku 35. ovog Zakona,
- odjavom obavljanja djelatnosti u ugostiteljskom objektu, koja se vrši pisanim putem prije prestanka rada kod Ministarstva; ako u odjavi nije naznačen datum prestanka obavljanja djelatnosti, prestanak se utvrđuje danom podnošenja zahtjeva, s tim što se prestanak obavljanja ugostiteljske djelatnosti ne može odjaviti unatrag.

O prestanku važenja rješenja iz stavka 1. ovog članka Ministarstvo donosi rješenje.

Rješenje iz stavka 2. ovog članka upisuje se u Upisnik iz članka 32. stavak 3. ovoga Zakona.

Članak 37.

Protiv rješenja o kategorizaciji ugostiteljskog objekta koje u prvom stupnju donosi Ministarstvo nije dopuštena žalba, ali se protiv tog rješenja može pokrenuti upravni spor, u roku od 30 dana od dana dostave rješenja.

V. UGOSTITELJSKE USLUGE U POKRETNOM OBJEKTU I SLIČNO

Članak 38.

Pojedine ugostiteljske usluge mogu se pružati i u pokretnom objektu koji se ne smatra ugostiteljskim objektom u smislu članka 26. ovoga Zakona, ako ispunjava minimalne uvjete.

Objekt iz stavka 1. ovoga članka je objekt koji se može premještati iz jednog mjesta na drugo vlastitim pogonom ili vučom.

Ministar će propisati minimalne uvjete koje moraju ispunjavati objekti iz stavka 1. ovoga članka, vrste i način pružanja ugostiteljskih usluga u tim objektima.

Mjerodavno tijelo utvrđuje ispunjavanje uvjeta iz propisa donesenog na temelju stavka 3. ovoga članka.

Mjerodavno tijelo određuje prostore na kojima se mogu pružati usluge u objektima iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 39.

Ugostiteljske usluge mogu se pružati iz kioska, pod šatorom, i sl., ako su ispunjeni tehnički uvjeti.

Ministar propisuje uvjete za pružanje ugostiteljskih usluga iz stavka 1. ovoga članka, a zastupničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje prostore na kojima se mogu locirati ugostiteljski objekti u skladu s regulacijskim, odnosno urbanističkim planom i na udaljenosti ne manjoj od 100 metara od postojećeg ugostiteljskog objekta u građevini, osim ukoliko se ne radi o održavanju manifestacije sajma.

Ministar će utvrditi koja se jela, pića i napitci mogu posluživati u objektima iz stavka 1. ovoga članka.

Mjerodavno tijelo utvrđuje ispunjavanje uvjeta iz propisa donesenog na temelju stavka 2. ovoga članka.

VI. KAMPIRANJE

Članak 40.

Kampiranje u smislu ovoga Zakona je boravak pod šatorom, u kamp-kućici, kamp-prikolici i drugoj odgovarajućoj opremi za smještaj na otvorenom prostoru.

Kampirati je dozvoljeno isključivo u kampu.

Zabranjeno je postavljanje šatora, kamp-kućica, kamp-prikolica i druge opreme za kampiranje sa svrhom kampiranja izvan kampa.

VII. UGOSTITELJSKE USLUGE U KUĆANSTVU, SEOSKOM KUĆANSTVU I NA PLOVNOM OBJEKTU

1. Ugostiteljske usluge u kućanstvu

Članak 41.

Pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovog Zakona i drugim propisima, fizička osoba u kućanstvu može:

1. iznajmljivati gostima sobe, apartmane i kuće za odmor, ako je vlasnik najviše do 10 soba, odnosno 20 postelja,
2. organizirati kamp na svojem zemljištu za najviše 20 smještajnih jedinica, odnosno 60 gostiju istodobno.

Fizička osoba u kućanstvu može pružati i usluge doručka, polupansiona ili pansiona samo gostima kojima izdaje sobe, apartmane, kuće za odmor i u kampu.

Članak 42.

Za pružanje ugostiteljskih usluga u kućanstvu objekti iz članka 41. ovoga Zakona moraju ispunjavati minimalne uvjete za vrstu i uvjete za kategoriju.

Ministar će propisati minimalne uvjete za vrstu, kategorije, uvjete za kategoriju, oznake za kategorije, način označavanja kategorija, te postupak kategorizacije objekata iz stavka 1. ovoga članka.

Mjerodavno tijelo na zahtjev fizičke osobe u kućanstvu utvrđuje jesu li ispunjeni minimalni uvjeti za vrstu i uvjeti za kategoriju za objekte iz članka 41. stavak 1. ovoga Zakona.

Članak 43.

Fizička osoba u kućanstvu koja pruža usluge iz članka 41. ovoga Zakona, obvezna je:

1. vidno istaknuti na ulazu u objekt ili u neposrednoj blizini natpis s oznakom vrste objekta utvrđene rješenjem mjerodavnog tijela i kategorije objekta utvrđene rješenjem Ministarstva,
2. vidno istaknuti naziv usluga koje pruža na ulazu u objekt ili u neposrednoj blizini, cijene usluga koje nudi, kao i iznos boravišne pristojbe,
3. utvrditi normative o utrošku namirnica za pojedino jelo, piće i napitak i pružiti usluge u količinama i kakvoći sukladno normativima, te na zahtjev normative predočiti gostu,
4. vidno istaknuti cijene usluga koje nudi i iznos boravišne pristojbe na propisan i uobičajen način, te se pridržavati istaknutih cijena,
5. izdati gostu račun za svaku pruženu ugostiteljsku uslugu, koji obvezno mora sadržavati: naziv ugostiteljskog objekta, porezni ID broj, broj računa, datum i vrijeme izdavanja računa, vrstu, količinu i cijenu pruženih usluga, a kod pružanja usluga smještaja, navesti u računu i iznos boravišne pristojbe,
6. voditi knjigu gostiju,
7. dostaviti normative i cjenike na ovjeru mjerodavnom tijelu, najkasnije sedam dana prije njihove primjene.

Ministar će propisati oblik i sadržaj obrasca i način vođenja knjige gostiju iz stavka 1. točke 6. ovoga članka.

Članak 44.

Pri pružanju usluga iz članka 41. ovoga Zakona, fizičkoj osobi u kućanstvu mogu pomagati članovi njegovog kućanstva.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka članovi kućanstva moraju ispunjavati zdravstvene uvjete za rad u ugostiteljstvu, sukladno posebnim propisima.

Članak 45.

Za pružanje usluga iz članka 41. ovoga Zakona, fizička osoba u kućanstvu je dužna pribaviti rješenje mjerodavnog tijela kojim se odobrava pružanje tih usluga.

Rješenje iz stavka 1. ovoga članka izdat će se fizičkoj osobi u kućanstvu uz sljedeće uvjete:

1. da je državljanin Bosne i Hercegovine,
2. da je poslovno sposobna,
3. da je vlasnik objekta (soba, apartmana ili kuća za odmor i sl.) ili vlasnik zemljišta za kamp,
4. da ispunjava propisane zdravstvene uvjete,
5. da objekt u kojem će se pružati usluge ispunjava propisane minimalne uvjete i uvjete za kategoriju sukladno ovom Zakonu,
6. da joj nije pravomoćnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane pružanja usluga u kućanstvu.

Članak 46.

Rješenje iz članka 45. stavak 1. ovoga Zakona, mjerodavno tijelo izdat će u roku od 15 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva, ako su ispunjeni uvjeti iz članka 45. stavak 2. ovog Zakona.

Ako mjerodavno tijelo ne donese rješenje iz stavka 1. ovoga članka u propisanom roku ili ne donese rješenje kojim se zahtjev odbija zbog neispunjavanja propisanih uvjeta, fizička osoba u kućanstvu može započeti s pružanjem usluga o čemu je dužna prethodno pisanim putem izvijestiti mjerodavno tijelo ukoliko je za građevinu, u kojoj se nalazi ugostiteljski objekt, sukladno posebnom propisu, ishodila odgovarajući akt prema kojem se građevina smije početi rabiti, odnosno staviti u pogon.

Članak 47.

Rješenje kojim se odobrava pružanje usluga fizičkoj osobi u kućanstvu sadrži:

1. ime i prezime, jedinstveni matični broj i adresu prebivališta podnositelja zahtjeva,
2. mjesto, ulicu i broj objekta u kojem se pruža usluga,
3. vrstu ugostiteljske usluge i broj gostiju kojima se usluga može pružiti,
4. vrstu i kategoriju objekta u kojem se pruža usluga,
5. naznaku o pružanju usluga tijekom cijele godine ili sezonski.

Članak 48.

Rješenje iz članka 47. upisuje se u Upisnik o obavljanju ugostiteljskih usluga u kućanstvu koje vodi mjerodavno tijelo.

Ministar će propisati oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stavka 1. ovog članka.

Članak 49.

Rješenje iz članka 47. ovoga Zakona prestaje važiti:

1. odjavom fizičke osobe u kućanstvu, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave mjerodavnom tijelu s tim što se prestanak obavljanja ugostiteljske djelatnosti ne može odjaviti unatrag,
2. ako fizička osoba u kućanstvu ne započne pružati usluge u roku od šest mjeseci od dana upisa u registar,
3. ako se utvrdi da je fizička osoba u kućanstvu, odnosno objekt u kojem se pružaju ugostiteljske usluge prestao ispunjavati neki od uvjeta navedenih u članku 45. stavak 2. ovoga Zakona,
4. ako je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, propisima donesenim na

temelju ovoga Zakona i drugim propisima, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku,

5. ako mjerodavno tijelo naknadno utvrdi da je rješenje kojim se odobrava pružanje usluga fizičkoj osobi u kućanstvu zasnovano na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokazima.

O prestanku važenja rješenja iz članka 45. stavak 1. ovog Zakona mjerodavno tijelo donosi rješenje koje upisuje u Upisnik iz članka 48. stavak 1. ovog Zakona.

2. Ugostiteljske usluge u seoskom kućanstvu

Članak 50.

U kućanstvu, koje je organizirano kao turističko seosko gospodarstvo (u daljnjem tekstu: seosko kućanstvo), član seoskog kućanstva može pružati usluge iz članka 41. stavak 1. točka 1., osim iznajmljivanja kuća za odmor, iz članka 41. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona.

Osim usluga iz stavka 1. ovoga članka, u seoskom kućanstvu mogu se pripremati i posluživati topla i hladna jela, te pića i napitci iz pretežito vlastite proizvodnje za najviše 50 osoba (izletnika) istodobno.

U seoskom kućanstvu mogu se pružati i usluge degustacije vina ili rakije, te posluživanja domaćih narezaka iz vlastite proizvodnje u uređenom dijelu stambenog ili gospodarskog objekta, u zatvorenom, natkrivenom ili na otvorenom prostoru za najviše 50 osoba (izletnika) istodobno, mogu se prodavati izradene narodne rukotvorine kao i organizirati aktivnosti na upoznavanju nasljeđa, načina života i tradicionalne kulture seoskih područja.

Ministar će propisati minimalne uvjete, uvjete za kategoriju i način kategorizacije objekata u kojima se pružaju usluge iz ovoga članka.

Na pružanje usluga u seoskom kućanstvu na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka od 42. do 49. ovoga Zakona.

Ministar, uz prethodno pribavljeno mišljenje Federalnog ministra poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, propisat će što se smatra pretežito vlastitom proizvodnjom, te vrstu proizvoda koji ne moraju biti iz vlastite proizvodnje glede stavka 2. ovoga članka.

3. Ugostiteljske usluge na plovnom objektu

Članak 51.

Pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom, propisima donesenim temeljem ovog Zakona i drugim propisima, ugostitelj - fizička osoba može pružati usluge prehrane, pića i napitaka na svojem plovnom objektu za najviše 20 gostiju istodobno.

Ministar će propisati minimalne uvjete, kao i način njihovog utvrđivanja, koje moraju ispunjavati objekti iz stavka 1. ovoga članka.

Na pružanje usluga iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe čl. od 42. do 49. ovoga Zakona.

Članak 52.

Mjerodavno tijelo dužno je rješenja u svezi s obavljanjem ugostiteljske djelatnosti u kućanstvu, seoskom kućanstvu i na plovnom objektu dostaviti mjerodavnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave, mjerodavnoj turističko-ugostiteljskoj inspekciji i drugim tijelima koja vrše nadzor ili vode službenu evidenciju u oblasti ugostiteljstva.

VIII. NADZOR

Članak 53.

Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, te pojedinačnih akata, uvjeta i načina rada nadzirane pravne i fizičke osobe, provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove u okviru svoje mjerodavnosti.

Članak 54.

Inspekcijski nadzor nad provedbom ovog Zakona i propisa donesenih temeljem ovog Zakona, te pojedinačnih akata, uvjeta i načina rada nadziranih davatelja ugostiteljskih usluga, provodi Federalna uprava za inspekcijske poslove i kantonalno tijelo uprave mjerodavno za inspekcijske poslove u okviru svojih mjerodavnosti, u skladu s posebnim propisima, koje na prijedlog resornih ministarstava donosi Vlada Federacije i vlade kantona.

Članak 55.

Osim poslova navedenih u članku 53. ovog Zakona, Federalna uprava za inspekcijske poslove obavlja i druge poslove koji su zakonom i drugim propisima stavljani u njezinu mjerodavnost.

Članak 56.

U provođenju inspekcijskog nadzora, mjerodavni inspektor Federalne uprave za inspekcijske poslove (u daljnjem tekstu: inspektor) ima ovlasti pregledati: poslovne i druge prostorije i prostore u kojima se obavlja ugostiteljska djelatnost, poslovne knjige, ugovore, isprave i evidencije i drugu poslovnu dokumentaciju koja mu omogućuje uvid u poslovanje ugostitelja koji pruža ugostiteljske usluge, te obavljati i druge radnje sukladno svrsi inspekcijskog nadzora.

Članak 57.

Ugostitelji čije su prostorije i prostori, uređaji i oprema, odnosno predmeti rada i poslovanja podvrgnuti inspekcijskom nadzoru, obvezni su omogućiti inspektorima nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora.

Ugostitelj je obavezan na zahtjev inspektora dostaviti podatke, obavijesti i materijale koji su mu potrebni za obavljanje poslova iz njegove mjerodavnosti u primjerenom roku koji on odredi.

Inspekcijski pregled treba u isto vrijeme biti obavljen na takav način da ne ometa redovito obavljanje rada i poslovanja.

Članak 58.

Ako inspektor prilikom inspekcijskog nadzora utvrdi da ugostitelj ne postupuje sukladno članku 11. ovoga Zakona, donijet će rješenje kojim će naložiti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u roku od 15 dana.

Ukoliko se utvrdene nepravilnosti, iz stavka 1. ovoga članka, ne otklone u roku od 15 dana, inspektor će izdati na licu mjesta prekršajni nalog odnosno podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Žalba protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne odlaže izvršenje rješenja.

Članak 59.

Ako inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi da se ugostiteljska djelatnost obavlja:

- bez registracije ili mimo registracije,
- bez rješenja, kojim se odobrava obavljanje ugostiteljske djelatnosti, izdanog od mjerodavnog tijela,
- bez rješenja mjerodavnog tijela, kojim se ustvrđuje kako prostor, uređaji i oprema za obavljanje ugostiteljske djelatnosti udovoljavaju propisanim uvjetima za obavljanje te djelatnosti, rješenjem će zabraniti obavljanje ugostiteljske djelatnosti subjektu nadzora koji istu obavlja na nezakonit način.

Inspektor će rješenje iz stavka 1. ovoga članka donijeti bez odlaganja, s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja.

Žalba protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne odlaže izvršenje rješenja.

Subjektu nadzora kojemu je zabranjen rad inspektor će pečaćenjem ili na drugi prikladan način zatvoriti prostorije u kojima obavlja ugostiteljsku djelatnost, te može privremeno oduzeti opremu, uređaje, sredstva za rad i prijevozna sredstva kojima obavlja nezakonitu djelatnost do konačne odluke.

Inspektor je obavezan uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za učinjeni prekršaj, odnosno uz prijavu za učinjeno

kazneno djelo, o privremenom oduzimanju predmeta, odmah izvjestiti mjerodavno tijelo kod kojeg pokreće postupak zbog učinjenog prekršaja ili kaznenog djela, ovisno o kvalifikaciji djela učinjenog oduzetim predmetima.

Inspekcijska tijela u čijem se sastavu nalazi inspekcija osigurati će uvjete za održavanje i čuvanje privremeno oduzetih predmeta.

Troškovi prinudnog izvršenja kao i troškovi štete nastale prinudnim izvršenjem padaju na teret izvršitelja-stranke.

Članak 60.

Ako su poslovni prostor, uređaji i oprema namijenjeni za obavljanje ugostiteljske djelatnosti prestali ispunjavati propisane uvjete po izdanom odobrenju, inspektor će donijeti rješenje, bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana svršetka nadzora, s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja, kojim će odrediti rok ugostitelju ne kraći od 30 dana, kako bi prilagodio pružanje usluga sukladno Zakonu.

Ako se nedostaci iz stavka 1. ovoga članka ne otklone u određenom roku, inspektor će donijeti rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti.

Žalba protiv rješenja iz st. 1. i 2. ovoga članka ne odlaže izvršenje rješenja.

Ukoliko ugostitelj i poslije zabrane nastavi obavljati ugostiteljsku djelatnost, nakon što je rješenje o zabrani postalo izvršno, inspektor će donijeti zaključak o prinudnom izvršenju rješenja pečaćenjem objekta.

Troškovi prinudnog izvršenja kao i troškovi štete nastale prinudnim izvršenjem padaju na teret izvršitelja-stranke.

Članak 61.

Ako inspektor prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora utvrdi nepravilnosti ili nepridržavanje propisa za čiji nadzor nije mjerodavan, izvjestiti će mjerodavno tijelo uprave bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana.

Članak 62.

Protiv rješenja kantonalnog inspektora može se izjaviti žalba mjerodavnom kantonalnom tijelu u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

Protiv rješenja koje u prvom stupnju donosi federalni inspektor može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

IX. KAZNENE ODREDBE

Članak 63.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. obavlja ugostiteljsku djelatnost protivno odredbama članka 3. ovoga Zakona,
2. ne pruža ugostiteljske usluge sukladno odredbama iz članka 11. ovoga Zakona,
3. ugostiteljski objekt ne ispunjava uvjete uređenja i opreme ugostiteljskih objekata, usluga, projektiranja, gradnje i održavanja građevine, zaštite na radu, zaštite od požara, zaštite od buke, zaštite i unaprjeđenja okoliša, zdravstvene uvjete za rad u ugostiteljstvu sukladno posebnim propisima, kao i druge uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 8. st. 1., 2. i 3.),
4. ugostitelj započne obavljati ugostiteljsku djelatnost u objektu iz članka 26. stavak 1. ovoga Zakona prije nego što od mjerodavnog tijela dobije rješenje da objekt ispunjava minimalne uvjete propisane za određenu vrstu ugostiteljskog objekta koji se ne kategorizira te dobije rješenje od Ministarstva da objekt ispunjava propisane minimalne uvjete i uvjete za određenu kategoriju, osim u slučaju iz članka 9. stavak 6., članka 18. stavak 3., članka 32. stavak 6. i članka 46. stavak 2. ovoga Zakona (članak 28.).

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

Članak 64.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaje pravna osoba ako:

1. pruža usluge smještaja i prehrane osobama koje nisu njezini djelatnici, umirovljenici, te članovi uže obitelji djelatnika i umirovljenika (članak 4. stavak 1.),
2. objekt u kojem pruža ugostiteljske usluge ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i drugim propisima (članak 4. st. 1. i 4.),
3. pruža ugostiteljske usluge u objektu zatvorenog tipa bez rješenja mjerodavnog tijela (članak 4. stavak 3.),
4. za oglašavanje i reklamiranje usluga i isticanje poruka u komercijalnom poslovanju koristi oznaku propisane vrste koja nije utvrđena rješenjem mjerodavnog tijela i kategorije objekta koja nije utvrđena rješenjem Ministarstva (članak 12.).

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM.

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

Članak 65.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM, kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne ustvrdi normative o utrošku namirnica, pića i napitaka za pojedine usluge prehrane, pića i napitaka ili ne pruži usluge u količinama i kakvoći sukladno normativima ili na zahtjev normative ne predoči gostu (članak 11. stavak 1. točka 4.),
2. vidno ne istakne cijene usluga koje nudi u ugostiteljskom objektu, na način dostupan gostima, ili ako se ne pridržava istaknutih i ovjerenih cijena ili ako kod pružanja usluga smještaja u cjenicima ne istakne i iznos boravišne pristojbe, te ako cjenici nisu dostupni gostima u dostatnom broju primjeraka (članak 11. stavak 1. točka 5.),
3. ne izda gostu račun za svaku pruženu ugostiteljsku uslugu, koji obvezno mora sadržavati: naziv ugostiteljskog objekta, porezni ID broj, broj računa, datum i vrijeme izdavanja računa, vrstu, količinu i cijenu pruženih usluga, a kod pružanja usluga smještaja ne navede u računu i iznos boravišne pristojbe (članak 11. stavak 1. točka 6.),
4. ne dostavi normative na ovjeru mjerodavnom tijelu ili ih počne primjenjivati prije utvrđenog roka (članak 11. stavak 1. točka 8.),
5. ne dostavi cjenike na ovjeru mjerodavnom tijelu ili ih počne primjenjivati prije utvrđenog roka (članak 11. stavak 1. točka 9.),
6. ne vodi knjigu gostiju u ugostiteljskom objektu za smještaj (članak 11. stavak 1. točka 10.),
7. ne vodi knjigu žalbi na propisan način u svakom ugostiteljskom objektu, ne dostavi izjavljenu prigovor u propisanom roku mjerodavnoj turističko-ugostiteljskoj inspekciji, te ne odgovori na prigovor u propisanom roku (članak 11. stavak 1. točka 11.),
8. ne vodi poslovne knjige sukladno važećim propisima (članak 11. stavak 1. točka 12.),
9. poslužuje alkoholna pića gostu mladem od 18 godina (članak 13.),
10. ne pruža ugostiteljsku uslugu u pokretnom objektu na propisani način ili ne zadovoljava propisane uvjete ili

pruža ugostiteljsku uslugu u pokretnom objektu na prostoru koji nije utvrdilo mjerodavno tijelo (članak 38. st. 1. i 5.),

11. ne pruža ugostiteljske usluge iz kioska, pod šatorom i sl. na propisani način ili ne zadovoljava propisane uvjete (članak 39.).

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM.

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

Članak 66.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. vidno ne istakne propisanu oznaku vrste na ulazu u ugostiteljski objekt utvrđene rješenjem mjerodavnog tijela i kategorije ugostiteljskog objekta utvrđene rješenjem Ministarstva (članak 11. stavak 1. točka 1.),
2. vidno ne istakne na ulazu u ugostiteljski objekt obavijest o radnom vremenu, ili ako ta obavijest nije sukladna propisanom radnom vremenu (članak 11. stavak 1. točka 2.),
3. u ugostiteljskom objektu za smještaj ne utvrdi kućni red i ne istakne ga na recepciji, ili izvod iz kućnog reda ne istakne u svim sobama i apartmanima (članak 11. stavak 1. točka 3.),
4. se ne pridržava propisanog radnog vremena (članak 11. stavak 1. točka 7.).

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM.

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

Članak 67.

Novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba u kućanstvu ako:

1. iznajmljuje gostima sobe, apartmane i kuće za odmor s više od 10 soba, odnosno 20 postelja, organizira kamp na svom zemljištu za više od 20 smještajnih jedinica, odnosno 60 gostiju istodobno (članak 41. stavak 1. toč. 1. i 2.),
2. pruža usluge doručka, polupansiona ili pansiona protivno odredbi članka 41. stavak 2.,
3. objekt u kojem pruža usluge ne ispunjava minimalne uvjete i uvjete za kategoriju (članak 42.),
4. ne ustvrdi normative namirnica, pića i napitaka, za pojedine usluge prehrane pića i napitaka, ako takve usluge pruža i ne pruži usluge po utvrđenim normativima, te na zahtjev gosta ne predoči normative (članak 43. stavak 1. točka 3.),
5. vidno ne istakne cijene usluga koje nudi i iznos boravišne pristojbe, na propisani i uobičajeni način, te ako se ne pridržava istaknutih cijena (članak 43. stavak 1. točka 4.),
6. ne izda gostu račun za svaku pruženu ugostiteljsku uslugu, koji obvezno mora sadržavati: naziv ugostiteljskog objekta, porezni ID broj, broj računa, datum i vrijeme izdavanja računa, vrstu, količinu i cijenu pruženih usluga, a kod pružanja usluga smještaja, ne navede u računu i iznos boravišne pristojbe (članak 43. stavak 1. točka 5.),
7. ne vodi knjigu gostiju (članak 43. stavak 1. točka 6.),
8. normative i cjenike ne dostavi na ovjeru mjerodavnom tijelu ili ih ne dostavi u utvrđenom roku (članak 43. stavak 1. točka 7.),
9. koristi rad osoba koje nisu članovi njegovog kućanstva (članak 44. stavak 1.),

10. članovi kućanstva ne ispunjavaju propisane zdravstvene uvjete za rad u ugostiteljstvu, sukladno posebnim propisima (članak 44. stavak 2.),
11. pruža usluge iz čl. 41. i 50. ovoga Zakona, a ne ispunjava propisane minimalne uvjete, odnosno uvjete za kategoriju, ili ih pruža bez pribavljenog odobrenja mjerodavnog tijela,
12. pruža usluge smještaja, prehrane, pića i napitaka, a nije član seoskog kućanstva, ili ako pruža usluge smještaja protivno odredbi članka 50. stavak 1. ovoga Zakona, ili ako priprema i poslužuje topla i hladna jela, pića i napitke koji nisu pretežito iz vlastite proizvodnje, ili ako pruža usluge prehrane, ili ako pruža usluge degustacije vina ili rakije ili posluživanja domaćih narezaka koji nisu iz vlastite proizvodnje (članak 50. st. 2. i 3.).

Članak 68.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba u kućanstvu ako:

- vidno ne istakne oznaku propisane vrste, utvrđene rješenjem mjerodavnog tijela i kategorije objekta, utvrđene rješenjem Ministarstva (članak 43. stavak 1. točka 1.).

Članak 69.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 500,00 KM kaznit će se za prekršaj osoba koja kampira izvan kampa ili postavlja šator, kamp-kućicu, kamp-prikolicu i drugu opremu za kampiranje sa svrhom kampiranja izvan kampa (članak 40. st. 2. i 3.).

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera oduzimanja predmeta kojima je počinjen prekršaj.

Članak 70.

Za prekršaje utvrđene čl. 65., 67. i 68. ovoga Zakona ako se ponove u roku od jedne godine od pravomoćnosti prvog rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu, izreći će se i zaštitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti u trajanju do šest mjeseci i za fizičku osobu i za pravnu osobu.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 71.

Pravne i fizičke osobe kojima je obavljanje ugostiteljske djelatnosti odobreno po ranijim propisima dužne su usuglasiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 72.

Federalni ministar okoliša i turizma donijet će propise na temelju ovlasti iz ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 73.

Do donošenja propisa na temelju ovlasti iz ovoga Zakona primjenjivat će se važeći propisi.

Članak 74.

Postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog Zakona, dovršit će se sukladno propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 75.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe Zakona o turističko-ugostiteljskoj djelatnosti ("Službene novine Federacije BiH", br. 19/96 i 28/03), kojima se uređuje ugostiteljska djelatnost.

Članak 76.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Stjepan Krešić, v. r.

Predsjedatelj
Zastupničkoga doma
Parlamenta Federacije BiH
Safet Softić, v. r.

На основу члана IV. Б. 7. а) (IV) Устава Федерације Босне и Херцеговине, доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О УГОСТИТЕЉСКОЈ ДЈЕЛАТНОСТИ

Проглашава се Закон о угоститељској дјелатности који је донио Парламент Федерације БиХ на сједници Представничког дома од 11. марта 2009. године и на сједници Дома народа од 19. марта 2009. године.

Број 01-02-221/09
6. маја 2009. године
Сарајево

Предсједница
Борјана Кришто, с. р.

ЗАКОН

О УГОСТИТЕЉСКОЈ ДЈЕЛАТНОСТИ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Законом уређују се услови за обављање угоститељске дјелатности, оснивање и престанак рада угоститељске радње, пословни простор, разврставање и категоризација угоститељских објеката, угоститељске услуге у домаћинству, сеоском домаћинству и на пловном објекту.

Члан 2.

Угоститељска дјелатност, у смислу овога Закона, је припремање хране и пружање услуга прехране, припремање и услуживање пића и напитака и пружање услуга смјештаја.

Угоститељска дјелатност је и припремање хране за потрошњу на другом мјесту са или без услуживања (у превозном средству, на приредби и сл.) и опскрбљивање том храном (catering).

II - УСЛОВИ ЗА ОБАВЉАЊЕ УГОСТИТЕЉСКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Члан 3.

Угоститељску дјелатност могу обављати правна и физичка лица, која су регистрована за обављање угоститељске дјелатности и испуњавају услове прописане овим Законом и прописима донесеним на основу овога Закона (у даљњем тексту: угоститељ).

Угоститељску дјелатност, под условима прописаним овим Законом, може обављати и јавна установа која управља националним парковима и парковима природе, угоститељска образовна установа, те ученички и студентски дом у својим пословним просторијама и просторима.

Угоститељ може обављати и друге дјелатности које служе обављању угоститељске дјелатности, а које се уобичајено обављају уз угоститељску дјелатност (продаја новина и часописа, дуванских прерађевина, пружање услуга билијара, боћања, куглања, тениса и сл.), у складу са посебним прописима.

Под условима прописаним овим Законом и прописима донесеним на основу овог Закона, одређене угоститељске услуге могу пружати правна и физичка лица која нису угоститељи.

Члан 4.

Правна и физичка лица могу организовати услуге смјештаја и прехране за своје раднике, пензионере, те чланове уже породице својих радника и пензионера, под условима утврђеним овим Законом и другим прописима, у објектима затвореног типа (одмаралиште, објекат за прехрану и сл.).

Чланови уже породице, у смислу одредбе става 1. овог члана, су: супружници, дјеца рођена у браку или ван брака, паспорчад и усвојеници, те родитељи и усвојитељи.

Правна и физичка лица дужна су за пружање угоститељских услуга из става 1. овог члана прибавити рјешење општинског, односно градског органа управе надлежног за послове угоститељства према мјесту сједишта објекта (у даљем тексту: надлежни орган) о испуњавању услова прописаних овим Законом и другим прописима, који то рјешење уписује у Уписник објеката затвореног типа.

Федерални министар околине и туризма (у даљем тексту: министар) ће прописати минималне техничке и друге услове за пружање услуга из става 1. овог члана.

Надлежни орган рјешењем утврђује испуњавање услова из прописа донесеног на основу става 4. овог члана.

Министар ће прописати садржај и облик обрасца пријаве као и начин вођења Уписника из става 3. овог члана.

Члан 5.

Одредбе овога Закона не примјењују се на пружање услуга прехране и смјештаја у објектима установа социјалне помоћи, здравства, васпитања, образовања и других сличних установа, војске, полиције, ако те услуге пружају њихови радници искључиво својим радницима, припадницима и корисницима.

Члан 6.

Не сматра се угоститељском дјелатношћу припремање и услуживање топлих и хладних напитака, безалкохолних пића и једноставних јела, које правно и физичко лице организује за потребе својих радника и чланова у својим пословним просторијама и просторима.

Члан 7.

Угоститељска дјелатност обавља се у пословном објекту, просторији и на простору намијењеном, уређеном и опремљеном за пружање угоститељских услуга.

Угоститељска дјелатност може се обављати и у пословном објекту, просторији и на простору гдје се обавља друга дјелатност, ако су за обављање угоститељске дјелатности испуњени услови прописани овим Законом, прописима донесеним на основу овог Закона и другим прописима.

Члан 8.

За обављање угоститељске дјелатности у угоститељском објекту, морају бити испуњени минимални услови за врсту у погледу уређења и опреме угоститељских објеката, услуга, као и други услови прописани овим Законом и прописима донесеним на основу овога Закона (у даљем тексту: минимални услови).

Угоститељски објект, осим услова из става 1. овога члана, мора испуњавати и услове у погледу: пројектовања, грађења и одржавања грађевине, заштите на раду, заштите од пожара, заштите од буке, заштите и унапређења околине, као и друге услове прописане посебним прописима.

За рад у угоститељству, лица која обављају угоститељску дјелатност и пружају угоститељске услуге морају испуњавати здравствене услове у складу са посебним прописима.

Запослени у угоститељском објекту (конобари, шанкери и остало особље) морају имати завршен најмање III. степен стручне спреме.

Министар ће прописати минималне услове које мора испуњавати угоститељски објекат из става 1. овог члана.

Члан 9.

Надлежни орган, на захтјев угоститеља, утврђује јесу ли испуњени минимални услови за врсту угоститељских објеката који се не категоризују.

Испуњавање услова из става 1. овога члана, надлежни орган утврђује рјешењем у року од 15 дана од дана пријема уредног захтјева.

Рјешење из става 2. овога члана, уписује се у Уписник о минималним условима угоститељских објеката који води надлежни орган.

Трошкове поступка из става 1. овога члана сноси угоститељ.

Против рјешења из става 2. овога члана може се изјавити жалба Федералном министарству околине и туризма (у даљем

тексту: Министарство) у року од 15 дана од дана достављања рјешења.

Ако надлежни орган након прегледа објекта код правног лица не донесе рјешење у року из става 2. овог члана, рад у угоститељском објекту може отпочети, о чему је угоститељ дужан претходно писаним путем извјестити надлежни орган уколико је за грађевину, у којој се налази угоститељски објект, у складу са посебним прописом прибавио одговарајући акт према којем се грађевина смије почети користити, односно ставити у погон.

Члан 10.

Угоститељ послује током цијеле године или сезонски.

Угоститељ може пословати и повремено (за вријеме манифестација, сајмова, пригодних приредби и сл.).

Члана 11.

У обављању угоститељске дјелатности, угоститељ је обавезан:

1. видно истакнути прописану ознаку врсте на улазу у угоститељски објект утврђене рјешењем надлежног органа и категорије угоститељског објекта, утврђене рјешењем Министарства,
2. видно истакнути на улазу у угоститељски објект обавијест о радном времену које треба бити у складу са прописаним радним временом,
3. утврдити кућни ред у угоститељском објекту за смјештај и истакнути га на рецепцији, те извод из кућног реда истакнути у свим собама и апартманима,
4. утврдити нормативе о утрошку намирница за поједино јело, пиће и напитака, пружити услуге у количинама и квалитети, у складу са нормативима, те на захтјев нормативе предочити госту,
5. видно истакнути цијене услуга које се нуде, на начин доступан гостима и придржавати се истакнутих и овјерених цијена, а код пружања услуга смјештаја у цјеновницима истакнути и износ боравишне таксе, те цјеновнике ставити на располагање гостима у довољном броју примјерака,
6. издати госту рачун за сваку пружену угоститељску услугу, који обавезно мора да садржи : назив угоститељског објекта, порезни ИД број, број рачуна, датум и вријеме издавања рачуна, врсту, количину и цијену пружених услуга, а код пружања услуга смјештаја - у рачуну навести и износ боравишне таксе,
7. придржавати се истакнутог радног времена,
8. доставити нормативе на овјеру надлежном органу, а овјерени нормативи могу се примјењивати сљедећег дана од дана овјере,
9. доставити цјеновнике на овјеру надлежном органу, а који се могу примјењивати сљедећег дана од дана овјере,
10. водити књигу гостију у угоститељском објекту за смјештај,
11. водити књигу жалби на прописан начин у сваком угоститељском објекту, у року од три дана изјављени приговор доставити надлежној туристичко-угоститељској инспекцији, те у року од 15 дана од дана изјављеног приговора одговорити на приговор,
12. водити пословне књиге у складу са важећим прописима,
13. услуживати алкохолна и безалкохолна пића само из оригиналне амбалаже у складу са нормативом, на којој мора бити декларација са подацима о произвођачу, односно увознику, те нето количини,
14. у пословном простору - објекту у моменту контроле обезбиједити одобрење за рад, односно рјешење о упису у судски регистар, као и рјешење о разврставању, минималним условима и категоризацији објекта.

Радно вријеме и распоред дневног и седмичног радног времена угоститељских објеката, радно вријеме у дане државних празника и нерадних дана у којима је угоститељ дужан пословати, утврђује надлежни орган.

У обављању угоститељске дјелатности угоститељ је дужан примјењивати пословне обичаје у угоститељству.

Министар ће прописати облик, садржај и начин вођења књиге гостију и књиге жалби.

Члан 12.

Приликом оглашавања и рекламирања услуга и истицања порука у комерцијалном пословању, угоститељ не смије користити ознаку прописане врсте која није утврђена рјешењем надлежног органа и категорије објекта која није утврђена рјешењем Министарства.

Члан 13.

Забрањено је услуживање, односно допуштање конзумирања алкохолних пића у угоститељском објекту лицима млађим од 18 година.

У угоститељском објекту у којем се услужују алкохолна пића, мора на видљивом мјесту бити истакнута ознака о забрани услуживања, односно конзумирања алкохолних пића лицима млађим од 18 година.

III - ОСНИВАЊЕ И ПРЕСТАНАК РАДА УГОСТИТЕЉСКЕ РАДЊЕ

Члан 14.

Физичко лице, у смислу одредаба овога Закона, може добити одобрење за оснивање угоститељске радње само за један угоститељски објекат на територији Федерације Босне и Херцеговине.

Члан 15.

Угоститељска радња оснива се издавањем рјешења којим се одобрава оснивање угоститељске радње, које издаје надлежни орган.

Члан 16.

Надлежни орган издаће рјешење којим се одобрава оснивање угоститељске радње лицу које испуњава следеће услове:

1. да је држављанин Босне и Херцеговине,
2. да је пословно способно,
3. да поседује најмање III. степен стручне спреме,
4. да удовољава прописаним здравственим условима,
5. да му правоснажном судском пресудом, рјешењем о прекршају или управним актом није изречена заштитна мјера забране обављања угоститељске дјелатности,
6. да нема заснован радни однос, односно да нема већ основану угоститељску радњу,
7. да има пословни простор за који има доказ о праву власништва или уговор о закупу пословног простора, те доказ да је за пословни простор издата употребна дозвола и да тај пословни простор испуњава прописане минималне услове.

Рјешење из става 1. овог члана може се издати и лицу које не испуњава услов из става 1. тачка 3. овог члана, ако запосли лице које испуњава тај услов.

Члан 17.

Страни држављанин може обављати угоститељску дјелатност под условом да има радну дозволу, да испуњава услове из члана 16. става 1. тач. 2. до 8. овог Закона и уз примјену начела узајамности.

Члан 18.

Надлежни орган у року од 15 дана од дана подношења захтјева издаће рјешење којим се одобрава оснивање угоститељске радње, ако су испуњени услови из члана 16. овога Закона, у супротном рјешењем ће одбити захтјев.

Против рјешења из става 1. овог члана може се изјавити жалба Министарству, у року од 15 дана од дана достављања рјешења.

Ако надлежни орган не донесе рјешење у року од 15 дана од дана пријема уредног захтјева, рад у угоститељском објекту може отпочети о чему је угоститељ дужан претходно писаним путем обавијестити надлежни орган уколико је за грађевину, у којој се налази угоститељски објект, у складу са посебним

прописом прибавио одговарајући акт према којем се грађевина смије почети користити, односно ставити у погон.

Члан 19.

Рјешење којим се одобрава оснивање угоститељске радње садржи:

1. име и презиме, јединствени матични број и адресу пребивалишта подносиоца захтјева,
2. назив угоститељске радње,
3. мјесто, улица и број објекта у којем се пружа услуга,
4. врсту услуге која се пружа,
5. површину објекта односно простора у којем се обавља угоститељска дјелатност,
6. назнаку о пружању услуга током цијеле године или сезонски.

Члан 20.

Надлежни орган води регистар угоститељских радњи (у даљњем тексту: регистар).

Облик, садржај и начин вођења регистра прописује министар.

Рјешење којим се одобрава оснивање угоститељске радње по правоснажности уписује се у регистар.

Од дана уписа у регистар, угоститељу почињу тећи права и обавезе у складу с овим Законом и другим прописима.

Угоститељ је дужан отпочети са обављањем угоститељске дјелатности у року од шест мјесеци од дана уписа у регистар.

Рјешење којим се одобрава оснивање угоститељске радње не може се пренијети на друго лице.

Члан 21.

Угоститељска радња може отпочети са радом даном уписа у регистар.

О упису у регистар надлежни орган обавијестиће надлежну организациону јединицу Пореске управе, надлежну туристичко-угоститељску инспекцију и друге органе које врше надзор или воде службену евиденцију у области угоститељства, достављањем правоснажног рјешења којим се одобрава оснивање угоститељске радње.

Члан 22.

Рјешење којим се одобрава оснивање угоститељске радње престаје важити одјавом или по сили закона.

Угоститељ је дужан одјавити обављање угоститељске дјелатности писаним путем надлежном органу прије престанка рада.

Престанак обављања угоститељске дјелатности одјавом утврђује се даном наведеним у одјави, с тим да се обављање угоститељске дјелатности не може одјавити унатраг.

Ако у одјави није назначен датум престанка обављања угоститељске дјелатности, престанак се утврђује даном подношења захтјева за одјаву.

Члан 23.

Рјешење којим се одобрава оснивање угоститељске радње престаје важити по сили закона:

1. ако угоститељ не започне обављати угоститељску дјелатност у року од шест мјесеци од дана уписа у регистар,
2. ако је правоснажним актом угоститељу изречена заштитна мјера забране обављања угоститељске дјелатности за вријеме док та мјера траје,
3. ако угоститељ престане испуњавати који од услова наведених у члану 16. овог Закона,
4. даном ступања на издржавање казне ако угоститељ буде осуђен правоснажном пресудом на казну затвора дужу од шест мјесеци,
5. ако је инспекцијским надзором утврђено да нису испуњени услови прописани овим Законом, прописима донесеним на основу овога Закона и другим прописима, а утврђени недостаци нису отклоњени у задатом року,
6. ако се накнадно утврди да је рјешење којим се одобрава оснивање угоститељске радње засновано на неистинитим подацима или кривотвореним доказима.

Члан 24.

У случају смрти угоститеља чланови заједничког домаћинства могу наставити обављати дјелатност, путем запосленог радника, ако исти испуњава услове из члана 16. овог Закона, у трајању од шест мјесеци.

Члан 25.

О престанку важења рјешења у смислу чл. 22. и 23. овога Закона надлежни орган доноси рјешење.

По правоснажности рјешења угоститељска радња се брише из регистра.

О брисању из регистра надлежни орган обавијестиће надлежну организациону јединицу Пореске управе, туристичко-угоститељску инспекцију и друге органе који врше надзор или воде службену евиденцију у области угоститељства, достављањем правоснажног рјешења.

IV - РАЗВРСТАВАЊЕ И КАТЕГОРИЗАЦИЈА УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКТАТА

1. Разврставање угоститељских објеката

Члан 26.

Угоститељски објекти с обзиром на врсту угоститељских услуга које се у њима пружају, могу бити:

1. смјештајни објекти-објекти у којима се пружају услуге смјештаја, прехране, пића, напитака и посластица,
2. угоститељски објекти-објекти у којима се пружају услуге прехране, пића, напитака и посластица,
3. catering објекти-објекти у којима се припремају јела, посластице, пића и напаци за конзумирање на другом мјесту са или без услуживања.

Објекти из става 1. овог члана разврставају се у групе и то:

1. Смјештајни објекти у групе:
 - хотели,
 - кампови и друге врсте објеката за смјештај.
2. Угоститељски објекти у групе:
 - ресторани,
 - барови.
3. Catering објекти у групе:
 - припремнице јела, посластица, пића и /или напитака,
 - кантине.

Објекти из група наведених у ставу 2. овог члана разврставају се у поједине врсте полазећи од начина услуживања и претежности услуга које се пружају у објекту.

Поједине врсте угоститељског објекта могу бити клупског типа (клуб), у којима се угоститељске услуге пружају само одређеној групи гостију (члановима клуба).

Министар ће прописати врсте објеката унутар група из става 2. овог члана, угоститељске услуге које се морају пружати у појединој врсти угоститељског објекта, те врсте угоститељских објеката које могу бити клупског типа.

Члан 27.

Угоститељски објекат може имати назив једне врсте угоститељског објекта.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, угоститељски објекат може имати назив двије врсте угоститељских објеката, ако за сваку врсту испуњава услове прописане овим Законом, прописима донесеним на основу овога Закона и другим прописима.

Назив врсте угоститељског објекта може се промијенити, ако су испуњени услови прописани за другу врсту, и за то издато одговарајуће рјешење надлежног органа у складу с одредбама овог Закона.

Члан 28.

Угоститељ не може обављати угоститељску дјелатност у објекту из члана 26. став 1. овога Закона прије него од надлежног органа добије рјешење да објекат испуњава минималне услове прописане за одређену врсту угоститељског

објекта који се не категоризира, те добије рјешење од Министарства да објекат испуњава прописане минималне услове и услове за одређену категорију, осим у случају из члана 9. став 6., члана 18. став 3., члана 32. став 6. и члана 46. став 2. овог Закона.

Члан 29.

Угоститељски објект, који престане испуњавати услове прописане за одређену врсту и категорију, не може пословати као та врста и категорија угоститељског објекта.

2. Категоризација угоститељских објеката

Члан 30.

Угоститељски објекти за смјештај (хотели, кампови и друге врсте објеката за смјештај), обавезно се категоризују, зависно о уређењу, опреми, уређајима, услугама, одржавању и осталим елементима.

Ознака за категорију појединог угоститељског објекта за смјештај је звјездица.

Министар ће прописати врсте угоститељских објеката за смјештај који се категоризују, категорије, услове за категорије, ознаке за врсте и категорије, начин означавања врста и категорија те начин категоризације тих објеката.

Члан 31.

Угоститељски објекат за прехрану се не категоризује.

Изузетно од одредбе из става 1. овога члана, на захтјев угоститеља, може се категоризовати објекат врсте ресторан из групе ресторани.

Ознака за категорију појединог ресторана је бронзана, сребрна или златна куварска капа.

Министар ће прописати мјерила и поступак категоризације ресторана.

Члан 32.

Министарство, на захтјев угоститеља, рјешењем утврђује испуњавање минималних услова и услова за категорију за смјештајне објекте, којих се категорије означавају са четири и пет звјездица, у року од 30 дана од дана пријема уредног захтјева.

Министарство, на захтјев угоститеља, рјешењем утврђује испуњавање услова за категоризацију угоститељских објеката за прехрану из групе ресторани, којих се категорија означава златном куварском капом, у року од 30 дана од дана пријема уредног захтјева.

Рјешење из ст. 1. и 2. овог члана уписује се у Уписник о разврставању и категоризацији смјештајних објеката који води Министарство.

Трошкове поступка из ст. 1. и 2. овог члана сноси угоститељ.

Министар ће донијети пропис о облику, садржају и начину вођења Уписника из става 3. овог члана и Уписника из члана 9. став 3. овог Закона.

Ако Министарство не донесе рјешење из ст. 1. и 2. овог члана у прописаном року или не донесе рјешење којим се захтјев одбија због неиспуњавања прописаних услова, угоститељ може започети радити у угоститељском објекту, о чему је дужан претходно писаним путем обавијестити Министарство уколико је за грађевину у којој се налази угоститељски објект, у складу са посебним прописом, прибавио одговарајући акт према којем се грађевина смије користити, односно ставити у погон.

Члана 33.

Министарство по службеној дужности свако пет година проводи поновну категоризацију смјештајних објеката чије се категорије означавају са четири и пет звјездица.

Када надлежни инспекцијски орган утврди да смјештајни објекат не испуњава прописане услове који се односе на додијелену категоризацију, надлежно министарство ће по службеној дужности извршити поновну категоризацију.

О проведеној категоризацији из става 1. овог члана Министарство доноси рјешење које се уписује у Уписник из члана 32. става 3. овог Закона.

Министарство по службеној дужности пази на рок из става 1. овог члана.

Ако се утврди да смјештајни објекат више не испуњава услове за утврђену врсту и категорију, рјешењем ће се утврдити нова врста, односно категорија смјештајног објекта или престанак важења издатог рјешења о врсти и категорији.

У случају из става 5. овог члана трошкове поступка сноси угоститељ.

Члан 34.

Захтјев угоститеља за издавање рјешења из члана 32. овога Закона садржи:

1. фирму и сједиште угоститеља,
2. доказ да је регистрован за обављање угоститељске дјелатности,
3. врсту угоститељског објекта,
4. услуге које ће бити предмет пословања угоститељског објекта,
5. податак да ли угоститељ у угоститељском објекту послује током цијеле године или сезонски,
6. приједлог за категорију угоститељског објекта,
7. податке о величини и опремљености угоститељског објекта.

Члан 35.

Рјешење из члана 32. ст. 1. и 2. овога Закона издаће се угоститељу уз сљедеће услове:

1. да је регистрован за обављање угоститељске дјелатности,
2. да има пословни простор за који има доказ о праву власништва или уговор о закупу пословног простора, те доказ да је за пословни простор издата употребна дозвола,
3. да објекат у којем ће се обављати угоститељска дјелатност испуњава услове прописане за одређену врсту односно категорију објекта,
4. да испуњава и друге услове прописане овим Законом и прописима донесеним на основу овога Закона.

Члан 36.

Рјешење из члана 32. ст. 1. и 2. овога Закона престаје важити:

- ако угоститељ, у угоститељском објекту на који се рјешење односи, не започне са радом у року од шест мјесеци од дана правоснажности рјешења,
- ако се утврди да је угоститељ, односно угоститељски објекат престао испуњавати неки од услова наведених у члану 35. овог Закона,
- одјавом обављања дјелатности у угоститељском објекту, која се врши писаним путем прије престанка рада код Министарства; ако у одјави није назначен датум престанка обављања дјелатности, престанак се утврђује даном подношења захтјева, с тим што се престанак обављања угоститељске дјелатности не може одјавити унатраг.

О престанак важења рјешења из става 1. овог члана Министарство доноси рјешење.

Рјешење из става 2. овог члана уписује се у Уписник из члана 32. став 3. овог Закона.

Члан 37.

Против рјешења о категоризацији угоститељског објекта које у првом степену доноси Министарство, није допуштена жалба, али се против тог рјешења може покренути управни спор, у року од 30 дана од дана доставе рјешења.

V - УГОСТИТЕЉСКЕ УСЛУГЕ У ПОКРЕТНОМ ОБЈЕКТУ И СЛИЧНО

Члан 38.

Поједине угоститељске услуге могу се пружати и у покретном објекту који се не сматра угоститељским објектом у смислу члана 26. овога Закона, ако испуњава минималне услове.

Објекат из става 1. овога члана је објекат који се може премјештати из једног мјеста на друго властитим погоном или вучом.

Министар ће прописати минималне услове које морају испуњавати објекти из става 1. овога члана, врсте и начин пружања угоститељских услуга у тим објектима.

Надлежни орган утврђује испуњавање услова из прописа донесеног на основу става 3. овога члана.

Надлежни орган одређује просторе на којима се могу пружати услуге у објектима из става 1. овог члана.

Члан 39.

Угоститељске услуге могу се пружати из киоска, под шатором, и сл., ако су испуњени технички услови.

Министар прописује услове за пружање угоститељских услуга из става 1. овог члана, а представнички орган јединице локалне самоуправе одређује просторе на којима се могу лоцирати угоститељски објекти у складу са регулационим, односно урбанистичким планом и на удаљености не мањој од 100 метара од постојећег угоститељског објекта у грађевини, осим уколико се не ради о одржавању манифестације сајма.

Министар ће утврдити која се јела, пића и напаци могу услуживати у објектима из става 1. овога члана.

Надлежни орган утврђује испуњавање услова из прописа донесеног на основу става 2. овог члана.

VI - КАМПОВАЊЕ

Члан 40.

Камповање у смислу овога Закона је боравак под шатором, у камп-кућици, камп-приколици и другој одговарајућој опреми за смјештај на отвореном простору.

Камповање је дозвољено искључиво у кампу.

Забрањено је постављање шатора, камп-кућица, камп-приколлица и друге опреме за кампирање у сврху камповања изван кампа.

VII - УГОСТИТЕЉСКЕ УСЛУГЕ У ДОМАЋИНСТВУ, СЕОСКОМ ДОМАЋИНСТВУ И НА ПЛОВНОМ ОБЈЕКТУ

1. Угоститељске услуге у домаћинству

Члан 41.

Под условима утврђеним овим Законом и прописима донесеним на основу овог Закона и другим прописима, физичко лице у домаћинству може:

1. изнајмљивати гостима собе, апартмане и куће за одмор, којих је власник, до највише 10 лица, односно 20 постеља,
2. организовати камп на својем земљишту за највише 20 смјештајних јединица, односно 60 гостију истовремено.

Физичко лице у домаћинству може пружати и услуге доручка, полупансиона или пансиона само гостима којима издаје собе, апартмане, куће за одмор и у кампу.

Члан 42.

За пружање угоститељских услуга у домаћинству објекти из члана 41. овог Закона морају испуњавати минималне услове за врсту и услове за категорију.

Министар ће прописати минималне услове за врсту, категорије, услове за категорију, ознаке за категорије, начин означавања категорија те поступак категоризације објеката из става 1. овога члана.

Надлежни орган на захтјев физичког лица у домаћинству утврђује да ли су испуњени минимални услови за врсту и услови за категорију за објекте из члана 41. став 1. овог Закона.

Члан 43.

Физичко лице у домаћинству које пружа услуге из члана 41. овог Закона, обавезно је:

1. видно истакнути на улазу у објект или у непосредној близини, натпис с ознаком врсте објекта, утврђене рјешењем надлежног органа, и категорије објекта, утврђене рјешењем Министарства,
2. видно истакнути назив услуга које пружа на улазу у објекат или у непосредној близини, цијене услуга које нуди као и износ боравакне таксе,

3. utvrditi нормативе о утрошку намирница за поједино јело, пиће и напитака и пружити услуге у количинама и квалитету у складу са нормативима, те на захтјев, норматив предочити госту,
4. видно истакнути цијене услуга које нуди и износ боравишне таксе на прописан и уобичајен начин, те се придржавати истакнутих цијена,
5. издати госту рачун за сваку пружену угоститељску услугу, који обавезно мора да садржи: назив угоститељског објекта, порезни ИД број, број рачуна, датум и вријеме издавања рачуна, врсту, количину и цијену пружених услуга, а код пружања услуга смјештаја, навести у рачуну и износ боравишне таксе,
6. водити књигу гостију,
7. доставити нормативе и цијеновнике на овјеру надлежном органу, најкасније седам дана прије њихове примјене.

Министар ће прописати облик и садржај обрасца и начин вођења књиге гостију из става 1. тачке 6. овог члана.

Члан 44.

При пружању услуга из члана 41. овога Закона физичком лицу у домаћинству могу помагати чланови његовог домаћинства.

У случају из става 1. овога члана чланови домаћинства морају испуњавати здравствене услове за рад у угоститељству, у складу са посебним прописима.

Члан 45.

За пружање услуга из члана 41. овога Закона физичко лице у домаћинству је дужно прибавити рјешење надлежног органа којим се одобрава пружање тих услуга.

Рјешење из става 1. овога члана издаће се физичком лицу у домаћинству уз следеће услове:

1. да је држављанин Босне и Херцеговине,
2. да је пословно способно,
3. да је власник објекта (соба, апартмана или кућа за одмор и сл.) или власник земљишта за камп,
4. да испуњава прописане здравствене услове,
5. да објекат у којем ће се пружати услуге испуњава прописане минималне услове, и услове за категорију у складу са овим Законом,
6. да му није правоснажном судском пресудом или рјешењем о прекршају изречена мјера сигурности или заштитна мјера забране пружања услуга у домаћинству.

Члан 46.

Рјешење из члана 45. став 1. овог Закона, надлежни орган издаће у року од 15 дана од дана уредно поднесеног захтјева, ако су испуњени услови из члана 45. став 2. овог Закона.

Ако надлежни орган не донесе рјешење из става 1. овога члана у прописаном року или не донесе рјешење којим се захтјев одбија због неиспуњавања прописаних услова, физичко лице у домаћинству може започети са пружањем услуга о чему је дужно претходно писаним путем извјестити надлежни орган уколико је за грађевину, у којој се налази угоститељски објект, у складу са посебним прописом прибавило одговарајући акт према којем се грађевина смије почети користити, односно ставити у погон.

Члан 47.

Рјешење којим се одобрава пружање услуга физичком лицу у домаћинству садржи:

1. име и презиме, јединствен матични број и адресу пребивалишта подносиоца захтјева,
2. мјесто, улицу и број објекта у којем се пружа услуга,
3. врсту угоститељске услуге и број гостију којима се услуга може пружити,
4. врсту и категорију објекта у којем пружа услуга,
5. назнаку о пружању услуга током цијеле године или сезонски.

Члан 48.

Рјешење из члана 47. уписује се у Уписник о обављању угоститељских услуга у домаћинству које води надлежни орган.

Министар ће прописати облик, садржај и начин вођења Уписника из става 1. овог члана.

Члан 49.

Рјешење из члана 47. овог Закона престаје важити:

1. одјавом физичког лица у домаћинству, даном наведеним у одјави или даном подношења одјаве надлежном органу с тим што се престанак обављања угоститељске дјелатности не може одјавити унатраг,
2. ако физичко лице у домаћинству не започне пружати услуге у року од шест мјесеци од дана уписа у регистар,
3. ако се утврди да је физичко лице у домаћинству, односно објект у којем се пружају угоститељске услуге престало испуњавати неки од услова наведених у члану 45. став 2. овог Закона,
4. ако је инспекцијским надзором утврђено да нису испуњени услови прописани овим Законом, прописима донесеним на основу овог Закона и другим прописима, а утврђени недостаци нису отклоњени у задатом року,
5. ако надлежни орган накнадно утврди да је рјешење којим се одобрава пружање услуга физичком лицу у домаћинству засновано на неистинитим подацима или кривотвореним доказима.

О престанку важења рјешења из члана 45. став 1. овог Закона надлежни орган доноси рјешење које уписује у Уписник из члана 48. став 1. овог Закона.

2. Угоститељске услуге у сеоском домаћинству

Члан 50.

У домаћинству, које је организовано као туристичко сеоска привреда (у даљем тексту: сеоско домаћинство), члан сеоског домаћинства може пружати услуге из члана 41. став 1. тачка 1., осим изнајмљивања кућа за одмор, из члана 41. став 1. тачка 2. овог Закона.

Осим услуга из става 1. овог члана, у сеоском домаћинству могу се припремати и услуживати топла и хладна јела, те пића и напаци из претежно властите производње за највише 50 лица (излетника) истовремено.

У сеоском домаћинству могу се пружати и услуге дегустације вина или ракије те услуживања домаћих нарезака из властите производње у уређеном дијелу стамбеног или привредног објекта, у затвореном, наткривеном или на отвореном простору за највише 50 лица (излетника) истовремено, могу се продавати израђене народне рукотворине као и организовати активности на упознавању наслеђа, начина живота и традиционалне културе сеоских подручја.

Министар ће прописати минималне услове, услове за категорију и начин категоризације објеката у којима се пружају услуге из овог члана.

На пружање услуга у сеоском домаћинству на одговарајући начин примјењују се одредбе чл. 42. до 49. овога Закона.

Министар, уз претходно прибављено мишљење федералног министра пољопривреде, водопривреде и шумарства, прописује што се сматра претежно властитом производњом, те врсту производа који не морају бити из властите производње у погледу става 2. овог члана.

3. Угоститељске услуге на пловном објекту

Члан 51.

Под условима утврђеним овим Законом, прописима донесеним на основу овог Закона и другим прописима, угоститељ-физичко лице може пружати услуге прехране, пића и напитака на својем пловном објекту за највише 20 гостију истовремено.

Министар ће прописати минималне услове, као и начин њиховог утврђивања, које морају испуњавати објекти из става 1. овог члана.

На пружање услуга из става 1. овога члана на одговарајући начин примјењују се одредбе чл. 42. до 49. овог Закона.

Члан 52.

Надлежни орган дужан је рјешења у вези с обављањем угоститељске дјелатности у домаћинству, сеоском домаћинству и на пловном објекту доставити надлежној организацијској јединици пореске управе, надлежној туристичко-угоститељској инспекцији и другим органима које врше надзор или воде службену евиденцију у области угоститељства.

VIII - НАДЗОР

Члан 53.

Управни надзор над примјеном овог Закона и прописа донесених на основу овог Закона врши Министарство.

Инспекцијски надзор над спровођењем овог Закона и прописа донесених на основу овог Закона, те појединачних аката, услова и начина рада надзираног правног и физичког лица спроводи Федерална управа за инспекцијске послове у оквиру своје надлежности.

Члан 54.

Инспекцијски надзор над спровођењем овог Закона и прописа донесених на основу овог Закона, те појединачних аката, услова и начина рада надзираних даваоца угоститељских услуга, спроводи Федерална управа за инспекцијске послове и кантонални орган управе надлежан за инспекцијске послове у оквиру својих надлежности, у складу са посебним прописима, које на приједлог ресорних министарстава доноси Влада Федерације и владе кантона.

Члан 55.

Осим послова наведених у члану 53. овог Закона Федерална управа за инспекцијске послове обавља и друге послове који су законом и другим прописима стављени у њену надлежност.

Члан 56.

У вршењу инспекцијског надзора надлежни инспектор Федералне управе за инспекцијске послове (у даљњем тексту: инспектор) има овлашћење прегледати: пословне и друге просторије и просторе у којима се обавља угоститељска дјелатност, пословне књиге, уговоре, исправе и евиденције и другу пословну документацију која му омогућује увид у пословање угоститеља који пружа угоститељске услуге, те обављати и друге радње у складу са сврхом инспекцијског надзора.

Члан 57.

Угоститељи чије су просторије и простори, уређаји и опрема, односно предмети рада и пословања подвргнути инспекцијском надзору, обавезни су омогућити инспектору несметано вршење инспекцијског надзора.

Угоститељ је обавезан на захтјев инспектора доставити податке, обавијести и материјале који су му потребни за обављање послова из његове надлежности у примјереном року који он одреди.

Инспекцијски преглед треба у исто вријеме бити обављен на такав начин да не омета редовно обављање рада и пословања.

Члан 58.

Ако инспектор приликом инспекцијског надзора утврди да угоститељ не поступа у складу са чланом 11. овог Закона, донијете рјешење којим ће наложити отклањање утврђених неправилности у року од 15 дана.

Уколико се утврђене неправилности, из става 1. овог члана, не отклоне у року од 15 дана, инспектор ће издати на лицу мјеста прекршајни налог, односно поднијети захтјев за покретање прекршајног поступка.

Жалба против рјешење из става 1. овог члана не одлаже извршење рјешења.

Члан 59.

Ако инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди да се угоститељска дјелатност обавља:

- без регистрације или мимо регистрације,

- без рјешења којим се одобрава обављање угоститељске дјелатности издатог од надлежног органа,
- без рјешења надлежног органа, којим се утврђује да простор, уређаји и опрема за обављање угоститељске дјелатности удовољавају прописаним условима за обављање те дјелатности, рјешењем ће забранити обављање угоститељске дјелатности субјекту надзора који исту обавља на незаконит начин.

Инспектор ће рјешење из става 1. овог члана донијети без одлагања, с утврђеним чињеницама одлучним за доношење рјешења.

Жалба против рјешења из става 1. овог члана не одлаже извршење рјешења.

Субјекту надзора којем је забрањен рад инспектор ће печатањем или на други погодан начин затворити просторије у којима обавља угоститељску дјелатност, те може привремено одузети опрему, уређаје, средства за рад и превозна средства којима обавља незакониту дјелатност до коначне одлуке.

Инспектор је обавезан да уз захтјев за покретање прекршајног поступка за учињени прекршај, односно уз пријаву за учињено кривично дјело, о привременом одузимању предмета, одмах извијести надлежни орган код којег покреће поступак због учињеног прекршаја или кривичног дјела, зависно од квалификације дјела учињеног одузетим предметима.

Инспекцијски органи у чијем се саставу налази инспекција обезбједиће услове за одржавање и чување привремено одузетих предмета.

Трошкови принудног извршења као и трошкови штете настале принудним извршењем падају на терет извршеника-странке.

Члан 60.

Ако су пословни простор, уређаји и опрема намијењени за обављање угоститељске дјелатности престали испуњавати прописане услове по издатом одобрењу, инспектор ће донијети рјешење, без одлагања, а најкасније у року од осам дана од дана свршетка надзора, с утврђеним чињеницама одлучним за доношење рјешења, којим ће одредити рок, не краћи од 30 дана, угоститељу да прилагоди пружање услуга у складу са законом.

Ако се недостаци из става 1. овог члана не отклоне у одређеном року, инспектор ће донијети рјешење о забрани обављања дјелатности.

Жалба против рјешења из ст. 1. и 2. овог члана не одлаже извршење рјешења.

Уколико угоститељ и послије забране настави обављати угоститељску дјелатност, након што је рјешење о забрани постало извршно, инспектор ће донијети закључак о принудном извршењу рјешења печатањем објекта.

Трошкови принудног извршења као и трошкови штете настале принудним извршењем падају на терет извршеника-странке.

Члан 61.

Ако инспектор приликом вршења инспекцијског надзора утврди неправилности или непридржавање прописа за чији надзор није надлежан, обавијестиће надлежни орган управе без одлагања, а најкасније у року од осам дана.

Члан 62.

Против рјешења кантоналног инспектора може се изјавити жалба надлежном кантоналном органу у року од осам дана од дана достављања рјешења.

Против рјешења који у првом степену доноси федерални инспектор може се изјавити жалба Министарству у року од осам дана од дана достављања рјешења.

IX - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 63.

Новчаном казном у износу од 1.500,00 КМ до 15.000,00 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

1. обавља угоститељску дјелатност супротно одредбама члана 3. овог Закона,
2. не пружа угоститељске услуге у складу с одредбама из члана 11. овог Закона,
3. угоститељски објекат не испуњава услове у погледу уређења и опреме угоститељских објеката, услуга, пројектовања, грађења и одржавања грађевине, заштите на раду, заштите од пожара, заштите од буке, заштите и унапређења околине, здравствене услове за рад у угоститељству у складу са посебним прописима као и друге услове прописане овим Законом и прописима донесеним на основу овог Закона (члан 8. ст. 1., 2. и 3.)
4. угоститељ започне обављати угоститељску дјелатност у објекту из члана 26. став 1. овога Закона прије него што од надлежног органа добије рјешење да објекат испуњава минималне услове прописане за одређену врсту угоститељског објекта који се не категоризује, те добије рјешење од Министарства да објекат испуњава прописане минималне услове и услове за одређену категорију, осим у случају из члана 9. став 6., члана 18. став 3., члана 32. став 6. и члана 46. став 2. овог Закона (члан 28.).

За прекршаје из става 1. овога члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 3.000,00 КМ.

За прекршаје из става 1. овога члана казниће се физичко лице новчаном казном у износу од 150,00 КМ до 1.500,00 КМ.

Члан 64.

Новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казниће се за прекршаје правно лице ако:

1. пружа услуге смјештаја и прехране лицима која нису њени радници, пензионери, те чланови уже породице радника и пензионера (члан 4. став 1.),
2. објекат у коме пружа угоститељске услуге не испуњава услове прописане овим Законом и другим прописима (члан 4. ст. 1. и 4.),
3. пружа угоститељске услуге у објекту затвореног типа без рјешења надлежног органа (члан 4. став 3.),
4. за оглашавање и рекламирање услуга и истицање порука у комерцијалном пословању користи ознаку прописане врсте која није утврђена рјешењем надлежног органа и категорије објекта која није утврђена рјешењем Министарства (члан 12.).

За прекршаје из става 1. овога члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 200,00 КМ до 2.000,00 КМ.

За прекршаје из става 1. овога члана казниће се физичко лице новчаном казном у износу од 150,00 КМ до 1.500,00 КМ.

Члан 65.

Новчаном казном у износу од 500,00 КМ до 5.000,00 КМ, казниће се за прекршај правно лице ако:

1. не утврди нормативе о утрешку намирница, пића и напитака за поједине услуге прехране, пића и напитака или не пружи услуге у количинама и квалитети у складу са нормативима или на захтјев нормативе не предочи госту (члан 11. став 1. тачка 4.),
2. видно не истакне цијене услуга које нуди у угоститељском објекту, на начин доступан гостима, или ако се не придржава истакнутих и овјерених цијена или ако код пружања услуга смјештаја у цијеновницима не истакне и износ боравишне таксе, те ако цијеновници нису доступни гостима у довољном броју примјерака (члан 11. став 1. тачка 5.),
3. не изда госту рачун за сваку пружену угоститељску услугу, који обавезно мора да садржи: назив угоститељског објекта, порезни ИД број, број рачуна, датум и вријеме издавања рачуна, врсту, количину и цијену пружених услуга, а код пружања услуга смјештаја, не наведе у рачуну и износ боравишне таксе (члан 11. став 1. тачка 6.),
4. не изда госту рачун за сваку пружену угоститељску услугу с ознаком врсте, количине и цијене пружених

услуга, а код пружања услуга смјештаја не наведе у рачуну и износ боравишне таксе (члан 11. став 1. тачка 6.),

5. не достави нормативе на овјеру надлежном органу или их почне примјењивати прије утврђеног рока (члан 11. став 1. тачка 8.),
6. не достави цијеновнике на овјеру надлежном органу или их почне примјењивати прије утврђеног рока (члан 11. став 1. тачка 9.),
7. не води књигу гостију у угоститељском објекту за смјештај (члан 11. став 1. тачка 10.),
8. не води књигу жалби на прописан начин у сваком угоститељском објекту, не достави изјављени приговор у прописаном року надлежној туристичко-угоститељској инспекцији, те не одговори на приговор у прописаном року, (члан 11. став 1. тачка 11.),
9. не води пословне књиге у складу са важећим прописима (члан 11. став 1. тачка 12.),
10. услужује алкохолна пића госту млађем од 18 година (члан 13.),
11. не пружа угоститељску услугу у покретном објекту на прописани начин или не задовољава прописане услове или пружа угоститељску услугу у покретном објекту на простору који није утврдио надлежни орган (члан 38. ст. 1. и 5.),
12. не пружа угоститељске услуге из киоска, под шатором и сл., на прописани начин или не задовољава прописане услове (члан 39.).

За прекршаје из става 1. овога члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 200,00 КМ до 2.000,00 КМ.

За прекршаје из става 1. овога члана казниће се физичко лице новчаном казном у износу од 150,00 КМ до 1.500,00 КМ.

Члан 66.

Новчаном казном у износу од 500,00 КМ до 5.000,00 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

1. видно не истакне прописану ознаку врсте на улазу у угоститељски објекат утврђене рјешењем надлежног органа и категорије угоститељског објекта утврђене рјешењем Министарства, (члан 11. став 1. тачка 1.),
2. видно не истакне на улазу у угоститељски објекат обавијест о радном времену, или ако та обавијест није у складу са прописаним радним временом (члан 11. став 1. тачка 2.),
3. у угоститељском објекту за смјештај не утврди кућни ред и не истакне га на рецепцији, или извод из кућног реда не истакне у свим собама и апартманима (члан 11. став 1. така 3.),
4. се не придржава прописаног радног времена (члан 11. став 1. тачка 7.).

За прекршаје из става 1. овога члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 200,00 КМ до 2.000,00 КМ.

За прекршаје из става 1. овога члана казниће се физичко лице новчаном казном у износу од 150,00 КМ до 1.500,00 КМ.

Члан 67.

Новчаном казном у износу од 150,00 КМ до 1.500,00 КМ казниће се за прекршај физичко лице у домаћинству, ако:

1. изнајмљује гостима собе, апартмане и куће за одмор са више од 10 соба, односно 20 постеља, организује камп на свом земљишту за више од 20 смјештајних јединица, односно 60 гостију истовремено (члан 41. став 1. тач. 1. и 2.),
2. пружа услуге доручка, полупансионна или пансионна супротно одредби члана 41. став 2.,
3. објекат у којем пружа услуге не испуњава минималне услове и услове за категорију (члан 42.),
4. не утврди нормативе намирница, пића и напитака, за поједине услуге прехране пића и напитака, ако такве услуге пружа и не пружи услуге по утврђеним нормативима, те на захтјев госта не предочи нормативе (члан 43. став 1. тачка 3.),

2009. godine i na sjednici Doma naroda od 28. aprila 2009. godine.

Broj 01-02-224/09
7. maja 2009. godine
Sarajevo

Predsjednica
Borjana Krišto, s. r.

ZAKON

O IZMJENI ZAKONA O BUDŽETIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Zakonu o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 19/06, 76/08 i 5/09) u članu 25. stav 2. mijenja se i glasi:

"Vanbudžetski fondovi i općine dužni su uvesti trezorsko poslovanje do 20. maja 2011. godine."

Član 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući Doma naroda Parlamenta Federacije BiH Stjepan Krešić , s. r.	Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH Safet Softić , s. r.
--	--

Temeljem članka IV.B.7. a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O PRORAČUNIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Proglašava se Zakon o izmjeni Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Zastupničkog doma od 10. ožujka 2009. godine i na sjednici Doma naroda od 28. travnja 2009. godine.

Broj 01-02-224/09
7. svibnja 2009. godine
Sarajevo

Predsjednica
Borjana Krišto, v. r.

ZAKON

O IZMJENI ZAKONA O PRORAČUNIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

U Zakonu o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 19/06, 76/08 i 5/09) u članku 25. stavak 2. mijenja se i glasi:

"Izvanproračunski fondovi i općine dužni su uvesti riznično poslovanje do 20. svibnja 2011. godine."

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj Doma naroda Parlamenta Federacije BiH Stjepan Krešić , v. r.	Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Safet Softić , v. r.
--	--

На основу члана IV.Б.7. а) (IV) Устава Федерације Босне и Херцеговине, доносим

УКАЗ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O BUĐETIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Proglašava se Zakon o izmjeni Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 10. marta 2009. godine i na sjednici Doma naroda od 28. aprila 2009. godine.

Broj 01-02-224/09
7. maja 2009. godine
Sarajevo

Председница
Борјана Кришто, с. р.

ZAKON

O IZMJENI ZAKONA O BUĐETIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Члан 1.

У Закону о буџетима у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 19/06, 76/08 и 5/09) у члану 25. став 2. мијења се и гласи:

"Ванбуџетски фондови и општине дужни су увести трезорско пословање до 20. маја 2011. године."

Члан 2.

Овај Закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Председавајући Дом народа Парламента Федерације БиХ Стјепан Крешић , с. р.	Председавајући Представничког дома Парламента Федерације БиХ Сафет Софтић , с. р.
--	---

SADRŽAJ

PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

381	Zakon o turističkoj djelatnosti (bosanski jezik)	1	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obaveza Federacije Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	49	
	Zakon o turističkoj djelatnosti (hrvatski jezik)	9	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obaveza Federacije Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	49	
	Zakon o turističkoj djelatnosti (srpski jezik)	16			
382	Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (bosanski jezik)	24	384	Zakon o izmjeni Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	49
	Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (hrvatski jezik)	32		Zakon o izmjeni Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	50
	Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (srpski jezik)	40		Zakon o izmjeni Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	50
383	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obaveza Federacije Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	48			

Dr. Sead Dizdarević

TIPOVI DIONIČKIH DRUŠTAVA & ZAKON O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA

- društvo ograničene odgovornosti d.o.o.
- društvo neograničene odgovornosti d.n.o.
- komanditno društvo k.d.
- dioničko društvo d.d.
- holding društvo
- koncern

Sarajevo, 2009.

PRAVNI VODIČ 2009

Registar propisa BiH,
entiteta,
distrikta,
kantona

PRAVNI VODIČ 2009

2009

**REGISTAR PROPISA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Prof. dr. sc. Zenaid ĐELMO
Mr. sc. Mato KULAŠ
Amir AVDAGIĆ
Boris KORDIĆ
Tarik HUMAČKIĆ
Đani ĐELMO

LEKSIKON UPRAVNOG P R A V A

Sarajevo, 2009.

CD '94 - '98

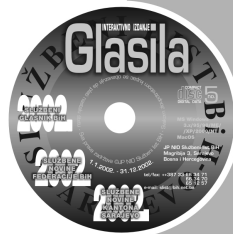
CD 2001

CD 1999

CD 2002

CD 2000

CD 2003

CD 2004

DVD 2005

DVD 2006

DVD 1994-2005

DVD 2007

DVD 2008

Službeni list BiH

Logiranje za pretplatnike

Korisničko ime

Niste registrovani? [Kreirajte account»](#)

Pretraga sadržaja

Pretraga

[Napredna pretraga»](#)

- Aktuelno
- Pretplata
- Cjenovnik
- Izdavaštvo
- Info - historijat
- Kontakt
- Međunarodna saradnja
- Korisni linkovi

Posljednji objavljeni propisi

"Službeni glasnik BiH", broj 36/09

➔ **Sadržaj**

➔ KOMISIJA ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA BiH

Odluka kojom se historijsko područje - Nekropole sa stećcima i starim nišanima u naselju Budoželje, općina Vareš, proglašava nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine

Odluka kojom se historijsko područje - Dva stećka na lokalitetu "Gromile" u zaseoku Račica, općina Konjic, proglašava nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine

Odluka kojom se historijsko područje - Nekropola sa stećcima na lokalitetu Omeđak u naselju Sudići, općina Čajniče, proglašava nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine

Odluka kojom se historijski spomenik - Careva čuprija u Sarajevu proglašava nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine ...

[Sljedeći broj »](#)

Javne nabavke

Službeni glasnik BiH, broj 36/09
[OGLASNIK JAVNE NABAVKE](#)
Službeni glasnik BiH, broj 34/09
[OGLASNIK JAVNE NABAVE](#)
Službeni glasnik BiH, broj 32/09
[OGLASNIK JAVNE NABAVKE](#)
Službeni glasnik BiH, broj 30/09
[OGLASNIK JAVNE NABAVKE](#)

Kontakt:
JP NIO Službeni list BiH
 Magribija 3
 71000 Sarajevo, BiH
 tel/fax: +387 33 55 41 60
 +387 33 55 45 70

Pretplata

- ➔ Isporučka na kućna vrata
- ➔ Pristup preko web sajta
- ➔ Online pretraga

[Provjerite uslove ➔](#)

Naša izdanja u digitalnom obliku

[Narudžba ➔](#)

[Stara verzija](#)
 Službeni list BiH web stranice ➔

© 2008. JP NIO Službeni list BiH. Sva prava pridržana. Web stranica optimizirana za rezoluciju 1024x768.

Izdavač: Javno preduzeće Novinsko-izdavačka organizacija Službeni list BiH - Sarajevo, ulica Magribija 3 - Poštanski fah 3 - Direktor i odgovorni urednik: Dragan Prusina - Telefon - Direktor: 554-150 - Pretplata: 554-570, faks: 554-571 - Oglasni odjel 554-111, faks: 554-110 - Pravna služba: 554-151 - Računovodstvo: 558-440, 558-441 - Centrala: 554-160, 554-161 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK d.d. 338 320 22000052 11 - VAKUFСКА BANKA d.d. Sarajevo 160 200 00005746 51 - HYPO-ALPE-ADRIA-BANK A.D. Banja Luka filijala Brčko 552-000-00000017-12 - RAIFFEISEN BANK dd BiH Sarajevo 161-000- 00071700-57 - Grafička priprema: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo - Štampa: GIK "OKO" d. d. Sarajevo - Za štampariju: Fehim Škaljić - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska lista. "Službene novine Federacije BiH", su upisane u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 414. Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002. Molimo pretplatnike da obavezno dostave svoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture. Izdanje na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Pretplata za I polugodište 2009. godine na "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM. Pretplata za I polugodište 2009. godine na "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM, Web izdanje: <http://www.sluzbenenovine.ba> - godišnja pretplata 200,00 KM po korisniku